דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם "השבוע"

היום בדבר

● אום־אל־פחם / חיים גורי
● סטאטיסטיקה, יש גם נתונים חשובים — יצחק טישלר
● מחקר חדש, פרופ' אדיר כהן — יוסף מיכלסקי
● נעלמו על כנפי־נשרים — חיים צדוק
● תעלת לה־מאנש, רפובליקות, אפגניסטן — "אקונומיסט"
● בורסה וכלכלה (4—5) עכשיו (עמ' 9) כוכבים (עמ' 12)

שיטת הבידוד התרמי של תרמוקיר:
רק להוסיף מים ולערבב!
★ בידוד תרמי התנוער ללא גשרי קור. שיטה חסכונית.
★ סוף לסדקים בקירות.
★ גימור יפה הוא חלק מהשיטה
★ 15 שנים של הצלחות, באירופה וארה"ב ויפן.
★ יישום מהיר גם בבניינים קיימים.
★ ייעוץ והדרכה חינם באתר הבנייה.
תרמוקיר
תעשיות לבניה מתקדמת, עיצוב וגימור
רח' השרון החרוש 17, 03-836968/45-70,45865
טלקס: 33469 תבן-עבד תרמוקיר

יום חמישי, א' בכסלו תשמ"ו, 14 בנובמבר 1985 ● גליון 18660 ● השנה השישים ואחת
היום 12 עמודים ● המחיר 630 שקלים כולל מע"מ

פרס מציג אולטימטום לשרון

אם לא יתנצל עד הצהריים יוגש לו מכתב הפיטורים

ההבהרות — בשישה סעיפים ● שמיר: הפיטורים יפרקו הממשלה ● וייצמן: אם לא יפוטר — אשקול צעדי

מאת יוסי מלמן ועליזה ולך, סופרי "דבר"

ראש הממשלה מגיש לשר התעשייה והמסחר אריאל שרון אולטימטום להתנצל עד היום בצהריים ולהשיב הבהרות מפורטות על התבטאויותיו בעבר, ולא — יוגש לו מכתב הפיטורים. כך החליט ראש הממשלה בגיבוי שרי מפלגת העבודה סמוך לחצות, בתום ישיבה מיוחדת, שכונסה בלשכתו בירושלים לאחר ישיבת הממשלה.

ראש הממשלה הבהיר, כי "לא מדובר בעניין אישי או ביוקרה אישית אלא בעניין לאומי ממדרגה ראשונה".

מקורביו של ראש הממשלה אמרו, כי אין כוונה להתקשר בדרך אישית אל השר שרון והוא ישמע על האולטימטום באמצעות כלי התקשורת. במהלך הדיון הבהיר שמעון פרס כי הוא מעוניין בקיום ממשלת האחדות הלאומית גם אם השר שרון יפוטר. הוא הדגיש, כי הוא אינו מקבל את ההתנצלות, כביכול, שהשמיע השר שרון בישיבת הממשלה.

בתגובה על הדברים האלה הגיב ממלא־מקום ראש הממשלה, יצחק שמיר, כי "אם למרות הכל יעמוד ראש הממשלה נגד שרון, בניגוד להסכם הקואליציוני, הממשלה לא תהיה קיימת. הליכוד לא ישלים עם פיטורי שר בניגוד להסכם. שרון הביע אמון בראש הממשלה ולכן שמעון פרס יטול על עצמו אחריות כבדה אם יפרק את הממשלה".

ראש הממשלה דורש הבהרות והתנצלות על שישה סעיפים בהתבטאויות של שרון:

1. כאילו מנהל פרס מגעים בחשאי עם ירדן והפלשתינאים ומוכן לנסות לשלב את סוריה במו"מ בוועידה בינלאומית;

2) הלגלוג והציניות שלהם כבר עלו לנו הרבה דמים כל השנים ומה שקורה עכשיו יעלה בדם רב יותר;

3) אנחנו עומדים במצב חמור, שאדם בציניות שאין דוגמתה מוליך את הממשלה בדרך עקלקלה;

4) לא במקרה סירב שמעון פרס לומר מפורשות "ללא אש"ף". אלא רק בדרך של התחכמות נלוזה;

5) השלום עם מצרים בסכנה בגלל מדיניותו הרופפת והרופסת של שמעון פרס;

6) תבעתי שנודיע לירדן שלא יהיה כל מו"מ לפני שיגורשו מפקדות אש"ף מרבת עמון. נעניתי בציניות".

מקורביו של שר התעשייה והמסחר אריאל שרון אמרו, כי אין כל כוונה למסור התנצלות נוספת לראש הממשלה.

וייצמן ישקול צעדיו

המשתתפים בהתייעצות אצל ראש הממשלה היו מאוחדים בדעה, כי המערך החמיץ מומנטום. דעתם של רוב השרים היתה נחרצת יותר מזו של ראש הממשלה, כי ההתנצלות של שרון בישיבת הממשלה לא היתה מספקת ולכן מתחייבת ההתנצלות המפורטת.

שרי המערך ישובו ויתכנסו היום בצהריים ובה יגבשו את עמדתם. ראש הממשלה שמעון פרס גם ימסור היום הודעה במרכז מפלגת העבודה. שרי הליכוד, שהתפזרו אמש בהרגשה, שהמשבר יושב, יקיימו היום התייעצויות על צעדיהם. אמש היו שרי הליכוד נחרצים, כי אם יפוטר שרון, יפרוש הליכוד מהממשלה.

השר עזר וייצמן התבטא אמש

(המשך בעמוד 2)

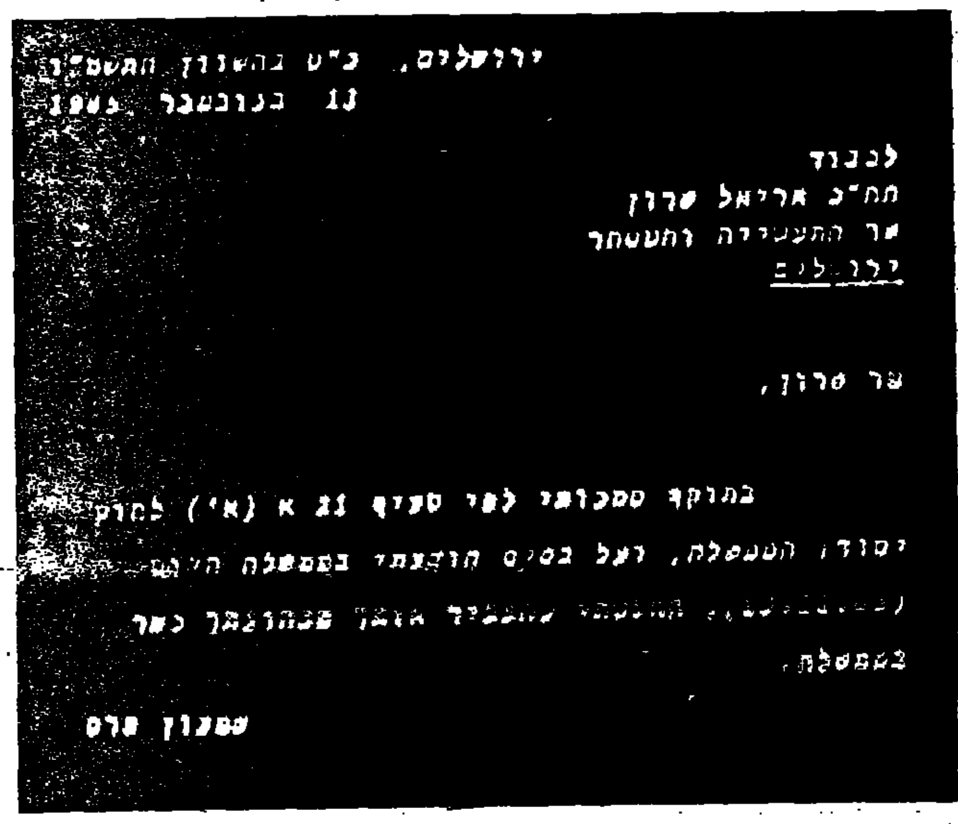
ירושלים, כ"ט בחשוון התשמ"ו
13 בנובמבר 1985

לכבוד
תא"ל אריאל שרון
שר התעשייה והמסחר
ירושלים

שר שרון,

בתוקף סמכותי לפי סעיף 21 א (א') לחוק
יסוד: הממשלה, ועל בסיס הודעתי בממשלה היום
[illegible] כהונתך כשר
בממשלה.

שמעון פרס

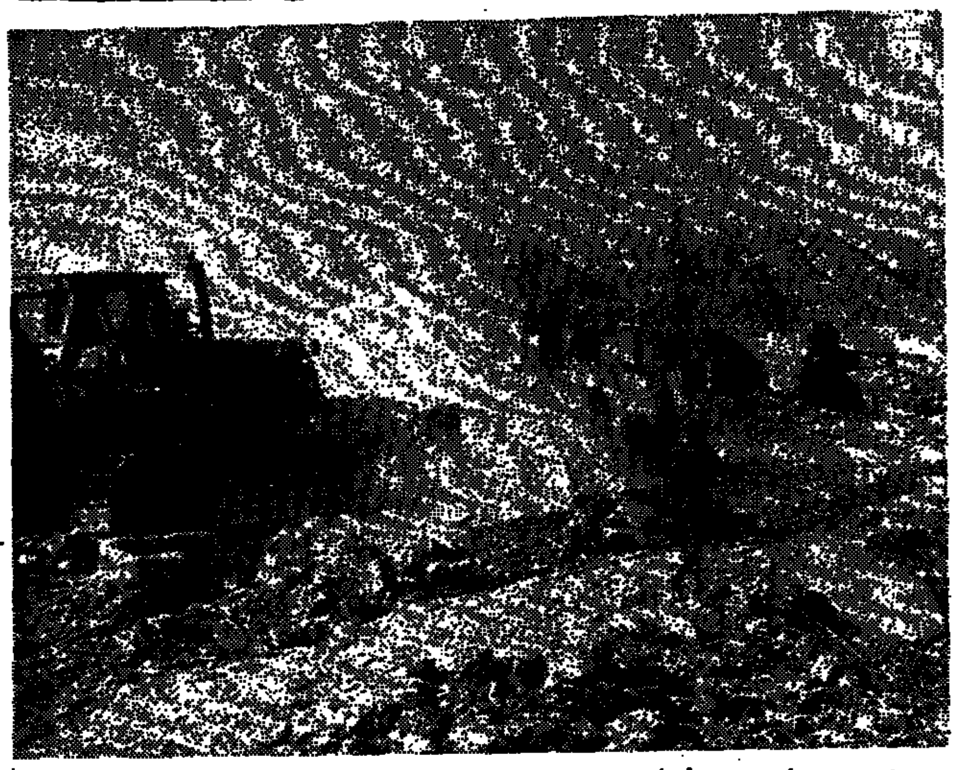
דחפורים החלו אתמול להרוס את מבני החימר של מחנות הפליטים הנטושים עין־אל־שולטאן ועקבת־ג'אבר שליד יריחו. במחנות אלה התגוררו לפני 1967 כ־50 אלף פליטים, שרובם ככולם ברחו במלחמת ששת הימים. המחנות היו מפגע תברואתי והריסתם מתבצעת בתיאום עם סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם שהיתה בעלת המבנים. מסגדים ומעט בתים מאוכלסים לא ייהרסו וכן לא ייעקרו עצים.
צילום: רחמים ישראלי.

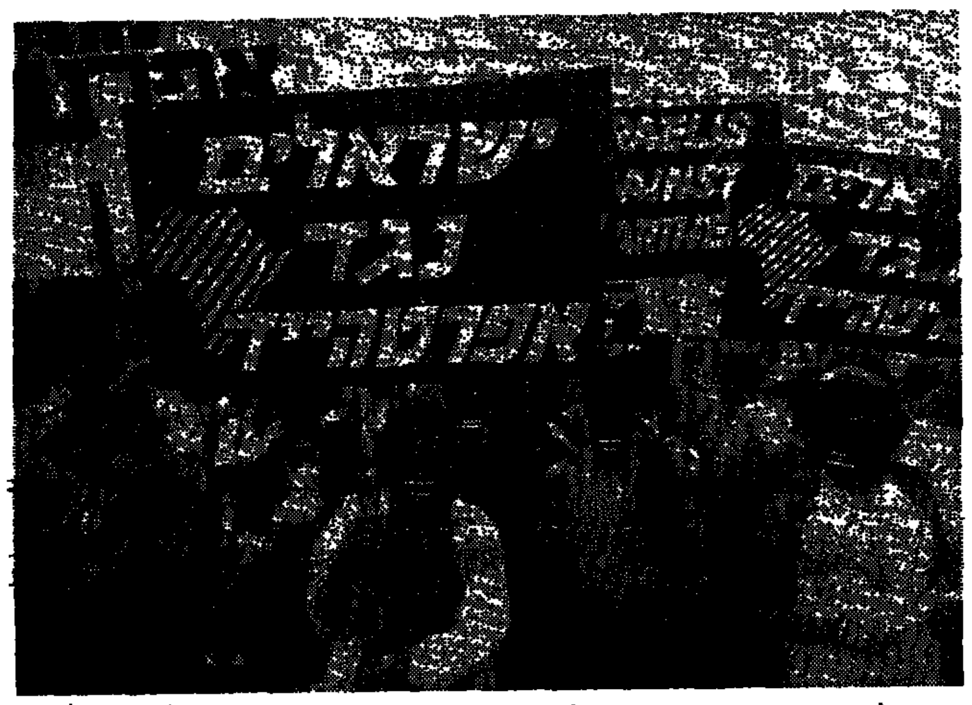

עוטי מסכות שחורות ונושאי שלטים צעדו כמה עשרות ישראלים, בהפגנה נגד האפרטהייד שאירגן אייבי נתן, מכיכר מלכי ישראל בתל־אביב, לשגרירות דרום אפריקה.
(צילום: אנדרה ברוטמן)

יחידה של צבא שוויץ, בנגמ"שים, הגיעה לאיזור ז'נווה, כדי לאבטח את אתר פגישתם של הנשיא רייגן והמזכ"ל גורבצ'וב.
(צילום־רדיו של א. פ.)

בהצעת תקציב 86 – 21.25 מיליארד ד' – שהגיע לידי "דבר"

קיצוץ 5000 משרות; ביטול גני חינם; סגירת בי"ס לרפואה

קיצוץ 5% בתמיכה בישיבות ובמענקים הקואליציוניים ● ריאורגניזציה בתעשיות הבטחוניות

מאת צבי זרחיה, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

משרד האוצר מציע קיצוץ של 5009 משרות במקטור הציבורי, בנוסף ל־1800 פיטורי עובדים המתבצעים בימים אלה, קיצוץ של 105 מיליון דולר בסובסידיות, העלאת הארנונות כ־5 אחוזים, קיצוץ בקצבאות ילדים ובתוספות ותק לקשישים, ביטול גני־ילדים חינם בעיירות־פיתוח, סגירת בית־ספר לרפואה וקיצוץ בתקציב התמיכה בישיבות — כל זאת בהצעת תקציב המדינה לשנת הכספים 1986. כך נודע לסופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים. הסכום הכולל של הקציב המדינה לשנת 86' הוא 21.25 מיליארד דולר.

הצעות הקיצוצים במשרדי הממשלה, שיחולקו בשבוע הקרוב לשרי הממשלה, מפורטות כאן בפעם הראשונה. הן כוללות בין היתר:

● משרד האוצר — ביטול 200 משרות באגף מס רכוש ו־29 משרות במשרד הראשי;

● משרד החינוך והתרבות — פיטורים של כ־3000 מורים, הפעלת סכר־לימוד מדורג, ביטול גני־ילדים חינם לגילאים 3־4, ביטול של 565 משרות באוניברסיטאות, סגירת בית־ספר לרפואה, הגדלת קצות ההוראה באוניברסיטאות, קיצוץ שבהונים וקרנות, וביטול פטורים משכר־לימוד לתלמידים שונים.

● משרד הבטחון — נוכח ההתנגדות לקיצוץ העמוק של 180 מיליון דולר, מציע האוצר הפחתה על־פי סדר העדיפויות והתארגנות במערכת הבטחון. נושאים אפשריים להפחתה: צמצום כוח־אדם, בינוי, צמצום מספר ימי מילואים, רכב, ראורגניזציה של מערך הייצור והתעשיות.

● משרד הבריאות — תוספת של 85 משרות רופאים, בגין פסק־בוררות רופאים; סגירת בית־החולים "פוריה", גביית תשלום בעבור ביקורים אצל רופא, גביית תשלום בעבור תרופות, תשלום בעבור אשפוז.

● רשויות מקומיות — הגדלת הארנונות ב־5 אחוזים וצמצום כוח־אדם ב־3 אחוזים.

● משרד העבודה — פיטורי 24 עובדים, קיצוץ בתקציבי הפנימיות, מעונות היום, וניכוי נקודות קיצבה.

● בימה לאומי — קיצוץ נוסף על כ־90 מיליון דולר, בעיקר בקצבאות ילדים ובתוספת ותק לקשישים.

● משרד הדתות — קיצוץ של כ־5 אחוזים בתקציב התמיכה בישיבות, ביטול אבטחת הכנסת לאברכים, ביטול קצבת יוצאי צבא, קיצוץ של 5 אחוזים במענקים קואליציוניים, קיצוץ בתקציב המועצות הדתיות.

● משרד המשטרה — איחוד מסות בתוך המשטרה, וקיצוץ 100 משרות; איחוד מסות משמר־הגבול ומשטרה כחולה וקיצוץ 30 משרות.

על־פי הצעת האוצר, לא יהיה קיצוצים במשרדי החוץ, המשפטים והכלכלה.

משרד האוצר מוסר כי אם ינתנו תוספות שכר חריגות במשק, שייקרו את עלויות העבודה, יחייב הדבר שינוי של שער החליפין.

רמז לנכונות ירדן לא ללכת ליוזמות מדיניות בלי סוריה

בהודעה המשותפת בעקבות ביקור ראש ממשלת ירדן בדמשק

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

ירדן הלכה אתמול כברת־דרך ניכרת לקראת הסורים בניסוח ההודעה המשותפת בתום ביקור ראש־ממשלת ירדן בסוריה. בהודעה זו נאמר ששתי המדינות מרגישות את סירובן לנהל מו"מ ישיר עם ישראל ולכרות עימה הסדר חלקי ונפרד.

יותר על כן, ההודעה קובעת שיש להתקדם להסדר כולל על הסכסוך אך ורק במסגרת כינוס ועידה בינלאומית בחסות או"ם בהשתתפות כל הצדדים הנוגעים לסכסוך וכן ברה"מ ואש"ף.

ההודעה מדברת גם על כך שדבר בבד להמשך הפעילות המדינית על הערבים לחתור לאיזון אסטראטגי עם ישראל תוך בניין היכולת והנגנות העצמית של האומה הערבית".

הצדדים הסכימו שצריך להתקדם להשגת שלום על בסיס פעולה ערבית משותפת ומחוזקת. הסורים ממרשים סעיף זה בהרדעה, כהתחייבות ירדנית לא לנקוט יוזמות מדיניות בלי הסורים.

בהודעה המשותפות הירדנית־הסורית באה לביטוי גם ההתקרבות הדו־צדדית בין שתי המדינות. בהודעה נאמר שהוחלט לחדש את פעילות הוועדה הסורית ירדנית העליונה ואת ועדות המישנה שלה.

מובארק: מדינה פלשתינית

בינתיים אמר הנשיא מובארק, כי גם הוא מחייב כינוס ועידה בינלאומית וכי אש"ף בראשות ערפאת חייב להשתתף בה באורח פעיל וישיר. עמדה אחרונה זו איננה מקובלת לחלוטין על הסורים.

בנאומו בפני שני בתי הפרלמנט המצרי אמר מובארק כי לפי תפיסת הערבים הסדר במזרח התיכון צריך להיות מושתת על שיחרור האדמה (הערבית) הכבושה ומימוש זכותם של הפלשתינאים להקמת מדינה על אדמתם, תמורת הכרתם בזכות קיומה של ישראל וכינון יחסי שכנות בין ישראל לכל הצדדים הערבים הסובבים אותה. מובארק ציין שאחד התנאים להצלחת מאמצי הסדר הערבים הוא השמירה על הברית בין ירדן לאש"ף, שמצרים ומדינות ערביות נוספות תומכות בה.

פגישת פרס־שמיר – 35 דקות עקרות

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

"אני מבקש ממך להסכים לפטר את השר שרון" אמר ראש הממשלה שמעון פרס בפתח פגישתו אתמול בבוקר, בלשכתו בירושלים עם ממלא־מקומו, שר החוץ יצחק שמיר.

פרס אמר: "השר שרון מפר את ההסכם הקואליציוני כשהתקיף אותי אישית היה עליך לבקש בעצמך את פיטוריו; אך משלא עשית זאת, החלטתי לפטרו, ואני מבקש ממך להסכים לכך. שרון עבר על החוק, החוק חשוב מההסכם הקואליציוני".

שמיר: "לא אתן יד לפיטוריו של שרון. זה בניגוד להסכם הקואליציוני. אין לך סמכות לעשות זאת. אני רואה בזה הפרה חמורה של ההסכם".

פרס: "לא יעלה על הדעת ששר יתקוף את החלטות הממשלה. הקבינט, כולל שרי הליכוד, לא קיבל את עמדתו בעניין ירדן ולמרות זאת הוא ממשיך לתקוף את הממשלה. הוא דורש ממני להפציץ את מפקדות המחבלים בירדן. הוא האשים את הממשלה גם במו"מ עם אש"ף והאשים את שרי מפלגת העבודה בשפיכות דמים. זה לא יעלה על הדעת ובלתי נסבל".

שמיר: "אני דורש לכנס את ישיבת הקבינט לדון בכל המגעים המדיניים ובמגעים כאילו ישראל הלך לוועידה בינלאומית".

פרס: "אין לי התנגדות לכך".

שמיר: "גם לנו יש טענות קשות נגד מפלגת העבודה. במשך תקופה ארוכה [illegible] מרכזיות הנוגעות לבטחון המדינה. זה מעשה חמור".

לאחר 35 דקות הסתיימה הפגישה, שבה כל צד דבק בעמדתו המקורית, וראש הממשלה החליט — כפי שתוכנן כבר שלשום בערב — לכנס ישיבה מיוחדת של הממשלה כדי להגיש לשרון את מכתב הפיטורים.

ההתנצלות שהשמיע שרון – ולא סיפקה

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של "דבר"

להלן הודעת ההתנצלות שהשמיע אמש השר שרון:

"אני מוצא לנכון להבהיר, כי אם דברים שאמרתי התפרשו כפגיעה אישית בראש הממשלה מר שמעון פרס, אני מביע בזאת את התנצלותי בפניו. עם זאת אני עומד על דעותי בעניינים המדיניים המהותיים ותומך במדיניות הממשלה כפי שנקבעה בקווי היסוד שלה. עניינים אלה הם החשובים באמת לביטחון המדינה ולקיומה. אני רוצה להבהיר כי חשיבותה של ממשלת האחדות הלאומית היא רבה בעיני דווקא היום, כשאנו עומדים בפני אתגרים לאומיים רבים. מובן שאני מצטער על ביטויים חריפים שהשמעתי, אך אני מקווה שגם כל אלה שעשו להם מנהג לתקוף אותי, ינהגו כמוני. אני מודה לחברי בליכוד שעמדו לימיני ואני מודה לרב פרץ, להר"ב אברהם שפירא ויחיד ול"מורשה" ולחברים במפד"ל על המאמצים שעשו ועל רצונם הכן לשמור על קיומה של ממשלת האחדות הלאומית".

ההתנצלות המשופרת שהציע פרץ לשרון

שר הפנים יצחק פרץ ניסח בכתב־ידו נוסח מתוקן משלו להתנצלות של השר שרון. הוא הביא אותו מלשכתו של ראש הממשלה, שם דן עליו עם מזכיר הממשלה, יוסי ביילין, ועם דוברו של פרס אורי סביר. עם זאת ראש הממשלה עצמו לא היה מוכן להתחייב כי יקבל את הנוסח הזה, גם אם שרון יסכים לו. ראש הממשלה גם לא פסל על הסף אפשרות כי יאמץ בסופו של דבר את הנוסח.

להלן הצעתו של פרץ להתנצלות:

"יש לי אמון מלא בראש הממשלה ובמדיניות הממשלה. הדברים שאמרתי ביחס לאש"ף ולניהול מו"מ עם סוריה התבררו לי כלא מבוססים ואני מצטער עליהם. מובן שאני מצטער גם על ביטויים חריפים שהשמעתי".

משבר טורס

מאת עליזה ולך, סופרת "דבר" לענייני מפלגות

רק אתמול בבוקר יצא שר התחבורה יוסף בורג להרצאות מגבית והיום ישוב לארץ, כיוון שהופסק, אחרי הרצאה אחת, אמש.

אתמול בבוקר יצא גם שר הבטחון יצחק רבין, לארצות־הברית. גם שר הבטחון יקצר את שהותו בחו"ל וישוב ביום א' הקרוב.

השר משה ארנס לא יצא אתמול, כמתוכנן, לארצות־הברית בגלל המשבר הקואליציוני.

לעומת זאת, על־פי התכנון שקדם למשבר, שנגרם בעטיו, עומד השר שרון לצאת בחצות לחו"ל. תחנתו הראשונה תהיה לוס אנג'לס, שם ישא נאום למען הבונדס. אחר־כך הוא אמור להמשיך לשלוש מדינות בדרום־אמריקה, בענייני משרדו.

הראשל"צ כופר ביהדות האתיופים

"קבוצת גויים שהעתיקה חלק ממנהגי יהדות"

מאת מובה ציטקי סופרת "דבר" בירושלים

בביקור שערך לא מכבר הראשון־לציון הרב מרדכי אליהו בקריית־אתא, הוא אמר על יהודי אתיופיה: "רוב המדענים, וההיסטוריונים החוקרים אומרים, שקבוצה זו מקורה בקבוצת גויים, שהעתיקה חלק ממנהגי היהדות לפני כ־400 שנה, חלקם אף נמכרו לעבדים במצרים. לא יתכן שיהודי לא ידע מה זה תפילין או מזוזה. הם אינם יודעים מה זאת ולכן עליהם לעבור גיור לחומרה. אין כל אמינות שעולי אתיופיה הם יהודים".

הרב אליהו שביקר בקריית אתא ושוחח עם תלמידי תיכון, אמר כי ברבנות הראשית נמצאים מכתבים חתומים על ידי זקני העדה האתיופית, הקוראים לעם ישראל להציל אותם מארץ מולדתם. בתמורה הם מוכנים לעבור כל הליך גיור שיתבקשו. הרב אליהו סבור כי "רק קבוצה שולית העשנית מסיתה את העולים נגד הגיור".

דברי הרב אליהו כלולים בעתון המקומי "כל הקריות" הרואה אור בקריית ביאליק, ושעותק ממנו הגיע ל"דבר".

ישראל ומצרים החליטו לחדש שיחות טאבה בדצמבר

קאהיר (רויטר). — מצרים וישראל החליטו לחדש את השיחות על טאבה בחודש הבא — כך מסר הממונה על שגרירות מצרים מוחמד באסיוני אתמול בקאהיר.

באסיוני, שבא לקאהיר לשם התייעצות עם פקידי משרד החוץ, אמר לכתבים, שהתאריך המשוער לחידוש השיחות ייקבע לחלק השני של חודש דצמבר. השיחות הושעו לאחר התקפת חיל האויר בתוניסיה.

דליקה בבית קלקא בת"א

(עז). — דליקה פרצה אמש בקומות הרביעית והשישית של "בית קלקא" בדרך פתח־תקוה בתל־אביב. למקום הגיעו שש מכוניות־כיבוי ואנשי משטרה. לא ברור עדיין מה גרם לדליקה.

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

ליל המכתב שלא נשלח

„השאלה — הבעת אמון"
השר יצחק פרץ

„אני יושב בזכות"
השר אריאל שרון

„זו הפרת הסכם"
מ"מ רה"מ שמיר

„הבעיה — המהות"
ראש־הממשלה פרס

מאת יוסי מלמן,
סופרו המדיני של „דבר"

„השאלה היא האם אריק שרון מכיר ומביע אמון בראש הממ־שלה". אמר שר הפנים יצחק פ־רץ בעיצומה של ישיבת הממ־שלה. ובפנותו אל השר שרון, הוסיף „אני מבקש ממך שתאמר שאתה מביע אמון ונגמור ענ־יין." השר שרון הגיב: „אני שר בממשלה ככל שר אחר. אם ה־שרים מתבקשים להביע אמון ב־ראש הממשלה, אף אני מביע א־מון. אינני מוכן להיות שר על תנאי". השר פרץ בהתרגשות: „אני חושב ששמענו הבעת אמון מלא, ואני מבקש מראש הממש־לה לקבל זאת".

ראש הממשלה לא הגיב ונתן לדיון להימשך. זה היה רגע ה־שיא בישיבת הממשלה, שאפשר לכנותה ליל ההתנצלויות.

הישיבה נפתחה בשעה 6.30 ו־נמשכה שלוש שעות. אף כי ראש הממשלה התכוון לישיבה של ד־מש דקות בלבד. השרים שנכנסו לאולם הישיבה מצאו שישה ע־מודים מודפסים, שכותרתם „אל חברי הממשלה מאת ראש הממ־שלה".

ראש הממשלה פתח את הי־שיבה באומרו: „על־פי חוק י־סוד הממשלה סעיף 21 א' אני מודיע על כוונתי להעביר את שר התעשייה והמסחר אריאל ש־רון מתפקידו. על־פי החוק, אינני חייב בהסברים — אך הנחתי או־תם על השולחן. אני מציע שלא יהיה דיון ונסתפק בזה".

השר שרון מיהר לבקש את ר־שות הדיבור והחל לקרוא את נוסח ההתנצלות שלו (ראה מס־גרת). מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר התערב מיד ופנה אל ראש הממשלה: „אני מבקש שכן יהיה דיון".

מסמך ראש הממשלה

ראש הממשלה החליט להיענות לבקשה, ובפנותו אל השר שרון אמר: „הבעיה אינה בטון, אלא במהות", ובאן החל לקרוא מן קטעים. שהיו „בעד" כל השרים: „החוק קובע שהממשלה אחראית בפני הכנסת אחריות משותפת. זהו חוק שבלעדיו לא יתכן קיום ממשלה במשטר פרלמנטרי. ישנו שינקום מנגנון אשר איננו מאשר פעילות משותפת, שר אשר ייצא נגד החלטות ממשלה, נגד מעד לוחות, נגד שר אחר או נגד ראש הממשלה, נוטל מעצמו על עצמו אחריות לעצם קיום הממ־שלה".

אחר־כך ציטט ראש הממשלה שישה מקרים שבהם התבטא ה־שר שרון בחריפות נגד הממשלה וראשה.

לאחר שסיים לקרוא את המס־מך, המשיך פרס: „בהרהור מאוד שלא לפגוע בשרון, וביום א' הז־מנתי אותו ללשכתי והבהרתי לו את מדיניות הממשלה. ההתנצ־לות של שרון היו על תנאי. ד־אין בה משום הבעת אמון בראש הממשלה".

שרון: נסיון להשפיל

שרון ביקש שוב את רשות ה־דיבור: „אני יושב בממשלה בז־כות ולא בחסד. איני צריך לח־זור על ההתנצלות. אני אומר ב־... שלא ... לקבינט נושאים מכריעים. זו טעות. כי־כבר האשימו אותי בהרחבת מל־חמה. להערכתי יש נסיון מובהק להשפיל. לכופף ולהוריד על ה־ברכיים. אני מעולם לא עבדתי על הברכיים. אותי לא הצליחו לכופף. אני שר בממשלה כמו כל שר אחר".

יצחק מודעי: „הודעת ראש ה־ממשלה יוצרת מצב חמור לממ־שלה ולמדינה. יש לנו הסכם קו־אליציוני. אם הוא מתערער, אין הממשלה יכולה להתקיים. זו כבר עילה חיונית. פגיעת שרון היא פגיעה בסדרי מדינה. התבטאות זו או אחרת אינה מצדיקה פי־רוק, במיוחד לאחר הודעת שרון. אם, לבריות זאת, ראש הממשלה יעמוד על הודעתו, יש לראות את ממשלת האחדות הלאומית כבל־תי קיימת. על ראש הממשלה ל־הודיע על כך לנשיא ולהגיש את התפטרותו".

דוד לוי: „זו תהיה טעות. יש סכנה שדרכינו יפרדו הערב. על המשבר הזה דווקא לחזק את ה־ממשלה. יש דברים שלא צריכים להיאמר, ועל כן השמיע השר שרון התנצלות פומבית — וזהו הישג גדול. אני פונה אליך, א־דוני ראש הממשלה, אל תפסיק את הדיון. אני מסופק אם רק חלק אחד יוכל להביא את המ־דינה לחוף מבטחים".

לוי: עשינו גדולות

אמנון רובינשטיין: „לא יתכן ששר יאשים ראש ממשלה בש־פיכות דמים. על הליכוד לגנות את שרון. ועקרון החוק גובר על ההסכם". משה שחל הקריא ב־שלב זה ציטוטים מדברי אריאל שרון שהופיעו בעתונות ואמר: „יש צורך בהתנצלות, או ששרון י־פוטר". אמר לוי: „הליכוד יר־אה בהתנצלות סוף פסוק. אין צורך נוסף להתרפס. עשינו כבר דברים גדולים. ההרגשה בעם היא שאפשר לישון בשקט כש־השנים האלה יושבים ביחד. אני מסתייג מדברי שרון, מתנצל ולא משלים איתם. כך תלוי הדבר, אדוני ראש הממשלה, ועליך מו־טלת אחריות גדולה. יש לראות את העניין כמחוסל".

בשלב זה פנה השר פרץ אל השר שרון בשאלה שלו. משמ־שך הדיון אמר השר משה נסים: „הודעת ראש הממשלה מבוססת על החוק והיא צודקת על כל הס־כם. אני מתנגד ומסתייג מדברי שרון, אבל כל כשלנו בהתבט־אויות יש התנצלות ואפשר לס־יים את המשבר". השר משה ק־צב נתן דוגמאות לכך ששרי ה־ליכוד מקופחים, ואמר: „אם ה־התנצלות אינה מספקת, הרי כל הסיפור הוא אמתלה".

נבון: ממשלה בלתי נסבלת

יצחק נבון: „אני בעד ממשלת האחדות הלאומית, אך היא הפכה לבלתי נסבלת. דברי שרון אינם מאפשרים את קיומה". חיים קור־פו: „אני לא שלם עם אריק, אבל אנו יודעים שיש לו מזג בוה. גם אותו תקפו בעבר. ד־הוא הרי התנצל".

ראש הממשלה סיכם את הד־יון: „אני לא רוצה בהשפלתו של אף אדם, ואין לי תביעה, אריאל שרון, שתכרע ברך ותת־פלל. אני לא מחפש נצחון שלי או השפלה שלך. בהתנצלות ה־ראשונה של אריק היה עלבון. אז יצחק פרץ הלך לבקש אמון בראש הממשלה. והתפרסם מיד סירוב לעשות זאת. בשלב זה, אינני רואה צורך ללכת מעבר ל־דיון שהיה כאן הערב".

המשבר: לוח זמנים

מאת יוסי מלמן ועליזה ולך, סופרי „דבר"

● 8.15 — ראש הממשלה שמעון פרס נפגש בלשכתו עם ממלא־מקומו יצחק שמיר והודיע לו, כי החליט לפטר את שרון מהממשלה. פרס מבקש את הסכמת שמיר לצעד זה, ושמיר מסרב ומבהיר, שאקט זה כמוהו כהפרת ההסכם הקואליציוני. הפגישה ארכה כ־35 דקות.

● 11.00 — שרון נועד עם שמיר. שרון מבהיר, כי לא יביע את זעמו על צעדי הליכוד המתבקשים בעקבות החלטת ראש הממשלה, כי ההחלטה נוגעת בו. אחר־כך מקיים שמיר התייעצות, שמשתתפים בה השר משה ארנס (שעמד לצאת היום לחו"ל ודחה את נסיעתו בגלל ה־משבר), סגן שר החוץ רוני מילוא והח"כים דן מרידור ואהוד אולמרט. הדעה הרווחת בהתכנסות זו היא, כי יציאה מהממשלה עכשיו לא תשרת את העניין הלאומי, אבל הכדור במגרשו של השר שרון.

● 13.00 — שמיר יוצא לכנסת להתכנסות דעת התשפה (למו"מ האיחוד עם הליברלים), שנקבעה בתחילת השבוע, אך השיחה מתמקדת במשבר וביציאה ממנו. אחרי הבעת עמדה עקרונית המחייבת את האיחוד. השר יצחק פרץ בא ללשכתו של שמיר בכנסת ומציע עצמו לתפקיד המתווך הלאומי. שמיר מברך על היוזמה.

● 14.00 — הרב פרץ בא אל ביתו של שמיר ומספר לו, שראש הממשלה נתן אור ירוק למהלכיו ואם יתנצל שרון, ראש הממשלה יקבל את ההתנצלות. שמיר מטלפן אל שרון, בנוכחות פרץ, ומצווה לו על המהלך החדש. פרץ הולך אל משרדו של שרון. בשנודע למפלגות ה־דתיות האחרות על מבצע התיווך של פרץ, מתגייסות גם הן למאמצי התיווך ומתפתחת ביניהן תחרות מרועה. בשיחות הטלפון שקיים שמיר עם ראשי המפלגות הדתיות טענו כולם, שאין זה הזמן לפירוק הממשלה. הוא מצדו מבקש מהם שיבהירו לראש הממשלה, כי בגלל סגנון של התבטאויות מצד אחד ויריקה מצד שני לא מפרקים ממשלה.

● 16.00 — שרי הליכוד מתכנסים בלשכתו של שמיר. שרון לא משתתף בישיבה העוסקת בו. הדעות בקרב שרי הליכוד חלוקות. שר האוצר מבטא את העמדה הקיצונית ביותר ומגנה הדרעה המנחית בפרישה מהממשלה בגלל „הפרה בוטה של הסכם הקואליציה". הח"כים של „לע"ם" מגיעים לישיבה ומשדלים את שרי הליכוד לא לפרוש ממשלת האחדות, כדי שהעניין הלאומי לא יופקר.

● 17.30 — השר שרון מגיע לישיבת שרי הליכוד וקורא לאנשי־התקשורת את נוסח ההתנצלות שלו, ה־כולל התנצלות על פגיעתו בראש הממשלה. ישיבת ה־ממשלה שנועדה ל־18.00 נדחית בחצי שעה, אך בינתיים מפרסמת לשכת ראש הממשלה, כי פרס לא יקבל את ההתנצלות כל עוד לא יביע שרון אמון מלא וישיר בראש־הממשלה עצמו. שמיר מסתודד עם הרב פרץ על שיפור ההתנצלות.

● 18.30 — שרי הממשלה מגיעים לישיבה. בכיסו של שרון נוסח מתוקן קלות של ההתנצלות. הוא מוכן גם להביע אמון בממשלה כולה ובקווי היסוד שלה. ראש הממשלה מודיע, כי החליט לפטר את השר שרון. הוא אינו מוסר לידיו את מכתב הפיטורים.

פרס מציג אולטימטום לשרון

(סוף מעמוד 1)

בצורה בוטה בישיבת שרי ה־מערך. כל היום התהלך בהרג־שה, שבסופו של דבר לא יפוטר שרון מהממשלה, וכשהסתיימה ישיבת הממשלה במה שנראה כ־תיקו דיבר על הפגיעה ביוקרת ראש הממשלה ובמעמד הממש־לה.

ויצמן לא הסתפק בביקורת ד־אף התריע, כי ישקול את צע־דיו.

הח"כ שפירא: פספוס אינו סיבה

ח"כ אברהם שפירא (אגודה) ה־יה אתמול בין אלה שניסו להש־פיע על השר שרון להתנצל בפני ראש הממשלה. פנייתו אל שרון, לדבריו, נעשתה בשם הידידות ביניהם. „אמרתי לו להתנצלות כ־על כל דבר ולהתנצל", אמר א־מש ח"כ שפירא ל„דבר".

עוד הוסיף, כי עמדתו היא מת־נגד לפירוק הממשלה בגלל ה־מצב הכלכלי. אף שעקרונית הוא אינו מחסידי ממשלת אחדות. על השאלה אם „אגודת ישראל" ת־שאר בקואליציה עם המערך, אם תתפרק הממשלה בסופו של דבר, השיב, כי לא יוכל לשכנע את הרבנים, שבגלל פספוס מפרק ה־מערך את הקואליציה. „על שלום, על הישגים בתחום הדת הייתי הולך לשכנע את הרבנים שלנו", אמר אמש ל„דבר".

סיעת המפד"ל קיבלה אמש הוד־עה המצדדת בהמשך קיומה של ממשלת האחדות והמחייבת את השר שרון להתנצל ולהביע חר־טה.

היום ייפגשו חברי הסיעה גם עם ראש הממשלה וגם עם ממלא מקומו ויבהירו להם את עמדת המפד"ל.

3 שוטרי מג"ב נאשמים בגניבה ממכולות בנמל

מאת אמיר רוזנבליט
סופר „דבר"

שלושה שוטרי משמר הגבול — דוד לאני, שלום גבאי ושלמה מזרחי — נאשמים בגניבה ממ־כולות בנמל אשדוד ובקבלת ר־כוש שהושג בגזל. בבית המש־פט המחוזי בבאר־שבע, שם הו־גש אתמול כתב האישום נגד הש־לושה, ייערך מחר דיון בבקשה לעצור אותם עד לסיום ההליכים המשפטיים נגדם.

עוד חצי דבר

מה עושים אתו, לעז אזל?

מאת יצחק בן־נר

כמו עצם שנתקעה בגרון, לא לבלוע ולא להקיא. ואולי כמו מחלה קשה שאין לה מזור והיא מאיי־מת על כולם. או שמא כמכשול גדול המוטל בדרכו של סומא־לבתחצה אל האור.

עם אחד עם שר אחד. ממשלה וקוץ בה. מה עושים איתו? חורץ לשון, מגדף, מאיים, זורע פחדים, מתחסד. מסיף בוסר. גורר את חבריו, כבאנסים, לדרך שאין ממנה חזרה; אלה החברים ל„תנועה" ול„רעיון", המדברים נגדו בחשאי ושלא לציטוט אך בסוגיות שהפכה כבר לנורמה, אינם מעזים אף פעם להתייצב נגדו ולדרוש תשובה לשאלה: לאן אתה מושך אותנו? אחר־כך, בראיונות לתקשורת, יתעלם משאלות המראיינים ויחזור כתוכי על הדברים שאמר כבר למראיין הקודם — שהוא־הוא זה שתבע להטיל את מפקדות המחבלים בירדן והוא־הוא שהתריע על המצב הבטחוני המידרדר והולך („אל תתנו למערך להסיט את תשומת הלב לעניינים צדדיים"). הוא רושף בזעם לעבר העם) והוא־הוא שמזהיר מפגיעות ומתבטאות הנעשות בחשאי והוא־הוא הנאבק להגן על ההליכים הדמוקרטיים. מאז הסתמך ח"כ קופמן מעריצו, לפחות שלוש פעמים ב־24 שעות, על מאמר של נחמיה שטרסלר ב„הארץ" המבקר את שרי המערך הפוגעים, לדעתו, בתוכנית הכלכלית (האם הסתמך קופמן גם במקרים הסוכים על הנ"ל?) לא ציטט פוליטיקאי ותיק פעמים רבות כל־כך, בזמן קצר כל כך, את עצמו. וכאשר נדמה לשרון שמראיינו מהין לתקוף אותו, הוא ממהר אל מיגננת המיתקפה הקבועה שלו, גוף שני רבים — „אתם", „מה אתם חושבים", „אתם בוודאי מצפים ש..." — ותוקף במהירות את מלחמת לבנון, המצטיירת בעיניו, כנראה, כמין אפיזודה שעיקר רישומה בימיה הנשיאים הראשונים והאחרונה בהתכנסות ההמונית של ה־400 אלף — וחוזר אל מלחמת יום הכיפורים הבטחוני וכיוון שהיום „חסר בושה, חסר כבוד עצמי ומדיניותו רופסת והפסת" — המסקנה המת־בקשת היא שצריך איש חזק. הרי יש בינינו אחד כזה, שמעולם לא מצא עצמו טועה או מותרש והוא גיבור־חיל, צדק־עד, שכל מהלכי הדמוקראטים וכל מעשיו למען העם והארץ, שהאחריות והמצפון נושרים ממנו כטיפות מים מגוף משוח בשמן המור. גאון ונדיב ואכזר ופגוי להובלה.

אז כיוון שאפשר להוציא את הממשלה מצרה, אך אי אפשר, כנראה, להוציא את שרון מן הממשלה; וכיוון שיהיה קשה להדביק בסוף כל הצהרה שלו את אזהרת משרד־הבריאות, „מסוכן לבריאותך הנפשית"; וכיוון שגם לא נוכל לנהוג בו כמו אותו השוטר שאמר לגברת שהטרידה אותו שעה ארוכה, „את יודעת מה, גברתי? את תשארי כאן — ואני אלך לעזאזל", שהרי זה בדיוק מה שהוא רוצה; וכיוון שבמלאי אין יותר כרטי־סים צהובים ... — מה עושים איתו?

או שיתנצל, קבל עם ועדה, בצורה המביישת הברו־רה ביותר, תוך התחייבות מפורשת שלא יחזור על מעלליו אלה ושאם יחזור יסולק מיד — או שיילך. גם הליכוד, אם רוצה להמשיך הקמתה של ממשלה צרה או בחירות, מוטב שיניח לו ללכת. שיניחו לו שהלב נשבר. שאין ברירה. שברוטאציה יחזירו אותו. שלמען תיקון הכלכלה והחברה מקריבים אותו. או שיבטיחו לו נאמנה, כי ברגע שיצטרכו לפנות מתנחלים ולהרוס ישובים ביש"ע, יקראו לו שוב לדגל.

בג"ץ מעכב גירוש השלושה מיו"ש

(ע). — בית־המשפט הגבוה לצדק ציווה אתמול לעכב את גירושם של שלושה ערבים מהגדה, שאלוף פיקוד המרכז הוציא נגדם צו־גירוש. זאת, עם תום הדיונים המשפטיים בעתירה שהגישו השלושה לבג"צ.

אלוף פיקוד המרכז הורה על גירושם של עלי מחמוד אבו הלאל מהכפר אבו דיס, חסן פראג'ה מדהיישה וד"ר עזמי שועיבי מאל־בירה, בנימוק שהם משמשו כפעילים מרכזיים של הארגונים „החזית העממית לשיחרור פלשתין" ו„החזית הדמוקרטית לשיחרור פלשתין" באזורם.

השלושה ערערו על הגירוש בפני הוועדה המייעצת שליד אלוף פיקוד המרכז, אך הוועדה המליצה בראשית השבוע לגרש שניים מהם. ולשקול שנית את גירושו של ד"ר שועיבי, בשל מצבו הבריאותי. האלוף טרם החליט בעניינו.

העותרים טוענים, באמצעות עו"ד לאה צמל ועו"ד פליציה לנגר, כי הגירוש נוגד את כללי המשפט הבינ־לאומי, נעשה על־פי שיקולים זרים, שרירות לב ואפליה. עוד נאמר בעתירה, כי אלוף פיקוד המרכז הגיע למסקנה כי יש לגרש את השלושה לפי מידע מוטעה שהובא בפניו.

השופט אברהם חלימה ציווה על היועץ המשפטי ל־ממשלה, להשיב בתוך 30 יום על הטענות שהועלו ב־עתירות.

רבע מהמקומות במזכירות מ.פ. תל־אביב—לצעירים

הועד הפועל של מועצת פועלי ת"א־יפו אישר ברוב גדול את המזכירות החדשה של המועצה בראשות חיים קאופמן. במזכירות זו יהיו 39 חברים, 37 מהם מהמערך (28 מ„העבודה", 5 ממפ"ם, 1 מליע"ם, 1 מ„אומץ", 1 מ„העובד הדתי") ועוד 2 חברים — ... ר"צ ושינוי.

מתוך 39 חברי המזכירות — 22 הם „פנים־חדשות", 15 מהם — נציגי מקומות עבודה בתל־אביב־יפו, 4 נשים — מזכירת נעמ"ת ת"א, נציגה נבחרת מן ה... ושתי נציגות האיגוד המקצועי.

אך את המהפך האמיתי במזכירות מועצת פועלי ת"א יפו חוללו הצעירים. שזכו לייצוג חסר תקדים: רבע מ המקומות יהיו בקדנציה זו שייכים להם.

לחברנו דוד קליין
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף חולון — ויצמן
ההנהלה והעובדים

וושינגטון מקווה שפרס ומדיניותו ייצאו מחוזקים

מאת אמיר אורן,
סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). — פקידים אמריקאים שעקבו אח־רי ברציפות אחר התפתחות ה־משבר הממשלתי בישראל נמנעו מכל תגובה רשמית העלולה ל־התפרש כהתערבות בעניינים פ־נימיים. אך בשיחות פרטיות ה־ביעו תקווה כי ראש הממשלה שמעון פרס ייצא מהמשבר מחו־זק אישית ובמדיניות השלום ש־לו.

הפקידים ציינו כי גם מבחינת התקדמותו של תהליך השלום אין לארה"ב העדפה ברורה בין שתי האפשרויות המסתמנות. ממשלה צרה בראשות פרס או הקדמת ה־בחירות.

ממשלה צרה — הקטנה בשתי הרעות

בשני המקרים יהיה התהליך שבוי במחלוקת חריפה, בין בכ־נסת ובין במערכת הבחירות, כש־שהוא שנוי במחלוקת בין המע־רך לליכוד בממשלה. עם זאת, נחשבת כאן הממשלה הצרה כק־טנה שבשתי הרעות, מחשש ש־מערכת בחירות תעסיק מדי את פרס ואף תביא לביטול הישגי התכנית הכלכלית.

המשבר — היוון המזה"ת בפיסגה

אין במשבר והמומחים דעים בש־אלת השפעתו של המשבר על מקומו של המזה"ת בפיסגת ריי־גן — גורבצ'וב. במועצה לבטחון לאומי נוטים להערכה, כי הסוב־ייטים יקבלו את ההתפתחות, ויפ־רשו אותה כנכונות ישראלית ל־התחשב במעמדם ויאותו לדון עם רייגן על מעורבות משותפת לקידום המו"מ הישראלי־ערבי. באגף המזה"ת של משרד החוץ מתייחסים להערכה זו בספקנות. הפקידים הדגישו, כי ניתוחיהם התבססו על הידיעות שלפיהם אכן פוטר שרון. אך אם יסתבר ששרון והליכוד נשארו בממשלה והביעו אמון בפרס, מוקדם עדיין להעריך, אם שכר חיזוק המעמד של פרס ייצא בהפסד ... שרון ואולי אף סב־יבת הרוטציה.

סיוע הממשלה לקופ"ח יוגדל ב־19 מיליארד שקל

מאת צבי זרחיה, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

ועדת השרים לקביעת היקף החובות השנויים במחלוקת בין קופות החולים והממשלה ממליצה להגדיל את התמיכה הממשלתית לקופת החולים של ההסתדרות ה־כללית לשנת 1984—5 בסכום של 19 מיליארד שקל בקירוב. במ־חירים שוטפים, והגעה קיזוז ל־חובות הקופה לממשלה משנה זו. הועדה בראשות שר־הכלכלה ו־התכנון גד יעקבי (וחברים בה השרים מודעי, גור, בורג ונפת) סיימה אתמול את עבודתה והגי־שה הצעת החלטה סופית. בהצעת ההחלטה תומכים כל חבריה. עם זאת עדיין לא ברורה עמדת שר האוצר יצחק מודעי שנעדר את־ כל מישיבת הסיכום של הועדה.

הועדה הסכימה כי החסר של 175 מיליון דולר בתקציב קופת החולים הכללית המגיעה ל־647 מיליון דולר, יכוסה בחלקו — 10 מיליון דולר על־ידי האוצר וביתרתו, 7.5 מיליון דולר, על־ידי קופת־חולים עצמה. ההסתד־רות וקופת החולים יגדילו, ב־התאם להתחייבויותיהם, את ה־הכנסות כמס אחיד וממקורות עצמאיים אחרים בכ־20 מיליון דולר לשנה. משרד הבריאות ו־משרד האוצר יבדקו את החיסכון בהוצאות קופת החולים הנובעות משחיקת השכר ומהקפאת המחי־רים במשק, לעומת השחיקה ב־הכנסות ממיסים הנגבים על בסיס שכר (הכוונה למס אחיד ולמס מקביל). עוד סוכם כי תמיכת הממשלה בקופ"ח הכללית ב־1986־7 תהיה בגובה התמ"ד, ב־1985־6.

סופר „דבר" מציין כי התמיכה הממשלתית בקופות החולים מ־כבי, לאומית ולעובדים לאומיים לשנת 1984־5 תיגזר מאותם הכ־לים שהיו מקובלים להתחשבנות בין הממשלה וקופות החולים ה־אלו בשנים הקודמות.

ביום ב' ייפתח בגנואה — משפט חוטפי „אכילה לאורו"

גנואה (סוכנויות הידיעות).

ארבעת חוטפי „אכילה לאורו" ו־שותף חמישי בפרשה יעמדו לדין ביום ב' בבית־משפט בגנואה ב־אשמת אחזקה בלתי חוקית בנ־שק וחומרי נפץ — מסר אתמול דובר התביעה. מקורות משפטיים מסרו, כי התביעה הוציאה צו מ־עצר גם נגד מוחמד עבאס אולם סגן התובע פרנציסקו מלוני סי־רב לאשר את הידיעה.

מלוני אמר, כי המשפט באש־מת הרצח והחטיפה ייערך מאו־חר יותר, אך לא ציין את התא־ריך. הנאשם החמישי שיעמוד ל־דין הוא מוחמד אלאף, אזרח סו־רי שנעצר כשהוא מחזיק דרכו־נים מזוייפים עוד לפני החטיפה. החמישה יואשמו בהכנסת 4 ר־ובי קלצ'ניקוב, 8 רימונים ו־9 מרעומים באופן בלתי חוקי ל־איטליה.

נציג התביעה הוסיף ואמר כי הוצאו עוד 11 צווי מעצר א־לם הוא סירב לומר נגד מי. מ־קורות משפטיים מעריכים, כי מ־דובר באנשים הנמצאים מחוץ ל־גבולות איטליה, ביניהם עבאס.

לדברי התובע יארך המשפט רק יום אחד והוא יתנהל תחת שמי־רה כבדה. הנוהג להפריד משפ־טים מקובל באיטליה במקרים של פשעי־טרור.

בתוך כך נמסר מבגדאד כי אבו עבאס שוהה בבירת עיראק כנר־אה לרגל פגישת הנהגת אש"ף העתידה להתקיים בימים אלה.

המערך בעיריית הרצליה: חריגות וביזבוזים בהוצאות

(א). — דו"ח מבקר עיריית הרצליה שנמסר לראש העיר אלי לנדאו, עוד בחודש יוני, כדי לצרף אליו תגובה ולמסור אותו לוועדת הביקורת של העירייה, לא נמסר עד היום — על כך קבלו נציגי סיעת המערך בעיריית הר־צליה במסיבת עתונאים, שנערכה אתמול בהרצליה.

הדוברים סקרו התפתחות, ש־הביאה להדחת הנהלת העירייה ה־נוכחית ולבחירת הנהלה חדשה בהשתתפות ששה חברי סיעת ה־מערך, שני חברי סיעת „הליכוד" ונציג הרשימה הדתית „דגל".

יו"ר סיעת המערך בעירית הר־צליה יהודה צוזו הדגיש, ששני נציגי התחיה—ליכוד, שהצטרפו ל־אופוזיציה, לא עברו למערך. א־לא משתפים פעולה כדי למנוע חריגות שונות בניהול ענייני ה־עירייה. הוא הביא כדוגמה את ארגון הסיור הלימודי של עובדי העירייה בשומרון. לדבריו, רק ה־הסעות עלו לעירייה 4.5 מיליון שקל, נוסף ל־500 ימי עבודה, ומיליוני שקלים ששולמו עבור „קייטרינג" למשתתפי הסיור.

נסים נסים, שמעון הייבלום ו־אליהו נשר, מסיעת המערך, ציי־נו שלהכרזות ראש העיר, שה־אוסף מיליוני שקלים — אין כל יסוד. הם הדגישו, שלפי נתוני הגזברות חרגה העירייה ב־6 מי־ליון דולר מהתקציב המאושר.

הם ציינו שראש העיר מדבר על פיטורי עובדים למען החס־כון, אולם למעשה פוטרו רק עוב־דים בשכר נמוך, שנתנו שירו־תים לתושבי העיר. לעומת זאת שולם הון עתק של שכר ממולים, מגנים ויועצים, כולל מנהל ה־אגף תיירות ופיתוח ה„מרינה". ה־שר לשעבר מרדכי ציפורי עובד בעירייה בהתנדבות, אולם הוצ־אות הלשכה שלו ומזכירתו מסת־כמת במיליוני שקלים.

כן ציינו, ששרשרת סעיפים, ש־בהם דנה הנהלת העירייה לא מו־באים לאישור מועצת העירייה, כולל מסירת העבודה להקמת ה־„קאנטרי קלאב" בהרצליה ליום פסח בלקין ללא מכרז.

חברי סיעת המערך הדגישו, ש־אין יסוד לפרסומים על מו"מ בין המערך וראש העיר להקמת קו־אליציה, והדגישו שלא יהיה מו"מ של סיעת המערך אלא של כל הגורמים שהצטרפו לסיעת ההס־דר להחלפת ההנהלה, כדי לשנות ולתקן את ענייני ניהול העירייה.

כתב „דבר", שביקש את תגו־בת ראש העיר אלי לנדאו, על הדברים נענה, שמסיבת עתונאים של סיעת המערך, הנעזרת ב־„כלבניתיים", אינה ראויה להת־בה.

שוד יהלומים ממלטשה בת"א

(ע). — בשוד מזויין שהתבצע אתמול בערב במלטשת יהלומים ברחוב המקצוע 6 בתל־אביב, נשדדו יהלומים בשווי 25,000 דולר.

השוד בוצע כאשר אחד מעוב־די המלטשה עמד לעזוב את ה־מקום. הוא פתח את הדלתות ה־כפולות המקשרות בין המסדרון לבין אולם היצור, ואז התנפלו עליו שני שודדים רעולי־פנים ו־חמושים באקדחים. הם דחפו או־תו פנימה למלטשה, שם היו ח־מישה פועלים נוספים והורו ל־כולם לשכב על הרצפה.

השודדים כפתו את הפועלים בחבלים ונטלו מהשולחנות חופ־ני יהלומים בעבודה. לאחר מכן הסתלקו. המלטשה שייכת לדוד ארזונוב.

בית המשפט המחוזי בירושלים
הזמנות בדבר קיום צוואות/ירושות ומינוי מנהלי עזבון

להודיע בזה כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואות וירושות או למינוי מנהלי עזבון או לשלושתם כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש התנגדותו תוך ארבעה עשר יום מפרסום הזמנה זו, ואת טעמי התנגדותו שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ירושות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
998/85	שמואל קרסנר	28.10.50	אנה סאמר
1000/85	ספיבן רודין	2.8.84	לודמילה רודין
1004/85	יעקבי יהודה	7.2.85	רשה יעקבי
1008/85	אסתר בלדי	16.9.85	רחל בילן גרינבלט
1011/85	יהודה הרדי	2.10.85	אברהם הרדי
1012/85	ברנדס פנינה	16.8.85	בוליקה ברנדס
1014/85	גרציה שמש	23.8.85	שם־טוב שמש
1015/15	סטלה גלסברג	8.10.85	דוד גלסברג
1016/85	אברהם לוי	7.10.85	אמנון לוי
1019/85	סאובס מינה	28.2.83	סאובס שמואל
1020/85	רבקה לורמן	27.10.85	יחיאל גורדון
1021/85	ביטון חיים	12.1.85	ביטון מיכאל

צוואות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
1003/85	אסתר לוט	25.8.85	אילה יוסף
1007/85	רחל סוהמי	5.9.85	ניצה יונתן
1009/85	אהרון פיקר	22.9.85	טלי פיקר
1013/85	הדוניג פיישל	9.9.85	אסתר רבינוביץ
1017/85	סלים פרץ	22.6.85	פרץ מיכאל
1018/89	לנגרמן אלכסנדריה	1.6.85	לנגרמן אריגן

ד"ר אליהו צ' בן־זמרה
רשם בית המשפט המחוזי בירושלים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הנעלה
מרדכי כהן ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
במחוז הדרום
והחברים הפנסיונרים בחברת החשמל

למשפחת הרצברג
הננו להביע לכם את השתתפותנו העמוקה
בהלקח מכם האב
יעקב הרצברג
הנהלת „נשר" — מפעלי מלט
ועד עובדי „נשר"
ועד פקידי „נשר"
ועד גימלאי „נשר"

יקירנו
מני (עמנואל) כהן
איננו
הלוויה תתקיים היום, יום חמישי א' בכסלו תשמ"ו, 14.11.85, בשעה 14.00 בקיבוץ עין־גדי.
כואבים ואבלים:
אשתו: רינה
הבנות: אבישג, נעמה ונופר
האם: רחל לויד
ובית עין־גדי

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם השחר
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל כללי אהרן קראוס

הוצא"ל־"דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת וההנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 65233
טלפון 286141 (6 קווים)
המחלקה המסחרית: טלפונים ישירים 281860, 298032
סניפים:
תל־אביב, בית "דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, המערכת: רח' הלל 38, טל' 241315, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 36, טל' 231251/2
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפון 642111-2-3, מיקוד 33304

אנשים · אנשים · אנשים

חגיגות שהופרעה

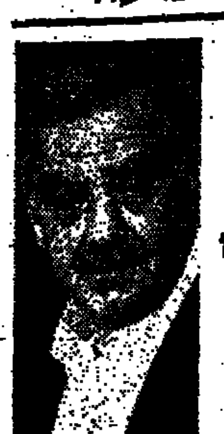

הטקס היה אמור להיות חגיגי ומרשים. חנוכת המועדון המחודש של תנועת „חרות" בחיפה, הנושא את שמו של שלמה בן־יוסף הרוג המלכות הראשון שנידון למוות. אלא שהוא לא היה חגיגי כלל. קבוצה ממתנגדיו של ח״כ מאיר כהן־אבידוב (בתמונה) שנבחר באחרונה מחדש ליו״ר „חרות" בחיפה, שיבשה את מהלכו בקריאות „בגין, בגין" ובשיבוש נאום הברכה של היו״ר. הכל התרחש מול שולחן הכבוד של התנועה אשר בראשו ישבו ממלא מקום ראש הממשלה, יצחק שמיר, היו״ר מזכירות תנועת „חרות" ח״כ יורם ארידור. זה האחרון אמר בסיומו של הטקס כי התנהגותם של המפריעים „הוא בושה וחרפה לתנועת חרות". הצעקות ואי הסדר בטקס מנעו מכמה מהמוזמנים נכבדים ליטול בו חלק, כולל ד״ר ראובן הכט שתרם 100,000 שקל לשיפוץ המועדון.

הם הצליחו להיכנס, בלוויית סדרנים, רק לקראת סיומו של הטקס. אגב, מתנגדיו של כהן־אבידוב הסבירו לאחר מכן כי הם הפריעו למהלכו של הטקס משום שאין הם יכולים להשלים עם כך ש„כהן־אבידוב מנהל את הסניף כאילו היה זה עיסקו הפרטי". תומכיו של היו״ר מכחישים זאת בנחרצות.

אריאלה ראובני

הספיק

משגריר המערב־גרמני החדש בישראל, וילהלם האז בן ה־54 (בתמונה), שיוצא השבוע השקט, והא הספיק להגיש את כתב האמנה לנשיא המדינה חיים הרצוג, בנוכחות סגן שר החוץ רוני מילוא ומישנה למנכ״ל משרד החוץ, חנן בראון. שעות ספורות לפני פרוץ המשבר המדיני. אם כי והמערבולת החדשה תטיל צלה כנראה מעט על מעשה בבה של דיותו בנוסף על משימותיו הרגילות. בעת קבלת־הפנים שערכו השגריר ורעייתו בירושלים לאנשי משרד־החוץ, התקשורת ומוזמנים אחרים, ניתן היה לחוש, בשיחות עם דיפלומטים גרמניים, שביעות־רצון מהחלטת התיאטרון העירוני בפרנקפורט להוריד את מחזהו של פאסבינדר, דבר שהסיר מכשול מיותר מהיחסים בין גרמניה לעם היהודי ולמדינת־ישראל.

אגב, בדומה להבדל שבין השגריר האמריקאי החדש תומאס פיקרינג לבין קודמו בתפקיד סם לואיס — הצטרף עתה המושבה הדיפלומטית להרגל גם להבדל בין השגריר הגרמני החדש המופנם והמשופק יותר, לבין קודמו ד״ר נילס הנסן האקסטרוברטי.

ש. שפיר

זריקות עידוד

החל מן השבוע הבא תציג גם המשטרה „משדרי שירות" בטלוויזיה. המשדר הראשון יעסוק בהזדהות הציבור עם השוטרים. ולאחריו נוספו והצפה במשדרי המשטרה פעמיים בכל שבוע. זאת, בעקבות החלטת ראשי משרד המשטרה להעלות את קרנה של המשטרה ואת קרנם של השוטרים בציבור. בנוסף, סיכמו מנכ״ל משרד המשטרה, גד אבינר ומנכ״ל משרד העבודה והרווחה, צבי צילקר, כי שוטרים חדשים יגוייסו בלשכות התעסוקה, וזאת נוכח הירידה במספר המתגייסים למשטרה.

נתן רועי

פרסים ותארי כבוד

פרס על־שם העיתונאי היהודי פנחס שטיינהאקס ז״ל, שהיה ממקימי הקשר בעיתונות היהודית בעולם בין התפוצה היהודית לבין ישראל ומפעמי תנועת העבודה הציונית, יוענק ב־17 בנובמבר במדרשית „נעמי" בכפר־סבא. הזוכים בפרס הם: ד״ר שלמה שפירא, חבר מערכת „דבר", על עריכת כתב־העת „גשר", וזה משוררת כרכה קאופשטיין ובנימין כץ, על האנתולוגיה של שירי ערש יהודיים „שירי ערש לעבקלה", שהופיעה במקורה ביידיש ויצאה לאור בעברית בתרגומו של אריאל אופק. באותו מעמד יוענק במקום „אלם שטיינהאקס" על־פי תרומה שציוו המנוחים, מניה ופנחס שטיינהאקס, למטרות חינוך.

*

ביום שלישי הקרוב, במהלך אירועי יום הזכרון ה־12 לפטירת דוד בן־גוריון, תעניק אוניברסיטת בן־גוריון בנגב תואר דוקטור לפילוסופיה לשם כבוד לפרופ׳ יהושע יורטנר מאוניברסיטת תל־אביב. פרופ׳ יורטנר הוא חתן פרסי ישראל־ויצמן ורוטשילד ומחקריו תרמו רבות לפיתוח הכימיה התיאורטית ולהבנת תופעות נסיוניות בספקטרוסקופיה, בכימיה [illegible] וקינטיקה כימית.

*

את התוקרה „אמן השפה" יעניק לציירת הישראלית הוותיקה קליר פילארד. את הפרס מעניקה רשת הטלוויזיה „דסמאקוסי" הברזילאית, והטקס יתקיים בסוף חודש זה בסאן־פאולו בנוכחותה של הציירת ובהשתתפות כל ה„מי ומי" החברתי והאמנותי של ברזיל.

קצפת בפנים

הפילוסוף ברנאר אנרי־לוי (בתמונה) „נפל קורבן" גם הוא, לשגת קצפת בעיר הבלגית לייג׳, לשם הגיע להקלטת תוכנית טלוויזיה. הופעתו על־ידי „גורלי להרגלופיה" מבקר קולנוע לשעבר, המקדיש עתה את מרצו להטחת עוגות קצפת בפרצופיהם של אישים מפורסמים, בין השאר, בפניהם של הבימאים ז׳אן־לוק גודאר, המאריך פרי־ארי והכוריאוגרף מוריס בז׳אר. כך עשה גם לפילוסוף הצרפתי. אלא שלוי לא נשאר חייב והפילו במכת אגרוף. אחר כך הסדרנים השתלטו על התוקף, כשלוי צועק לעברו: קום על רגליך. שידור תוכנית הטלוויזיה התקיים כסדרו, לאחר שלוי ניקה את עצמו.

גדעון קרן, פאריס

בזבזנית

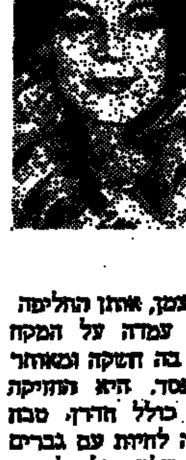

פריטים לא יקרים על יהיה של כוכבת הקולנוע המנוחה רומי שניידר (בתמונה) נכללים בביוגרפיה חדשה שלה שכתבה קתרין הרמורי. על־פי הספר היתה „סיסי" בחובות מוגזמים. גם כאשר רווחיה היו גבוהים היא ביזבזה את כספה כולו על בגדים יקרים, עיצוב הפנים של דירותיה ועל קניית ומכירת הדירות עצמן, אותן החליפה בקצב מסחרר. היא לא עמדה על המקח כאשר קנתה את הדירה בה חשקה ובאותו יותר מכרה אותה בהפסד. היא העסיקה גם צוות עובדים גדול, כולל חדרן, טבח ונהג. ולבסוף: היא נהגה לחיות עם גברים צעירים ממנה ו„עניים" שלא יכלו לתרום את חלקם לאחזקת הדירה.

גדעון קרן, פאריס

בראש הכוח

בקבלת פנים שערכו גלה וגד יעקבי ללורד מרקוס זיו ורעייתו לילי השתתפו כמה מראשי המשק והבנקאות. זיו, מראשי „כוח המשימה" הכלכלי, סיפר כי מספר חברי כוח המשימה בבריטניה יגדל מחמישה לעשרה. ראש הממשלה שמעון פרס שבא גם הוא לקבלת הפנים, שיבח את תרומתו הלורד זיו להקמת כוח המשימה, והמארח אמר לו כי: „עם עוד עשרה כמוך — ישראל נהיה בדרך לעצמאות כלכלית".

צבי זרחיה

חברי כנסת ירדו אתמול אל מתחת האדמה. חמושי קסדות נכנסו אתמול הח״כים עוזי ברעם, חיים קופמן, רפי אדרי וחיים רמון (בתמונה יחד עם אמיד עמית, מנכ״ל „בזק") למנהרת טלפונים בתל־אביב במסגרת סיור במיתקני חברת „בזק".

המדור נערך בידי ורדה צימרמן

אתמול בכנסת

„הכנסת מילאה חובתה כלפי עם ישראל - קבע היו״ר הלל

לאחר השהיות בוועדה ובמסדרונות נתקבל התיקון בדבר פסילת הצעות חוק שהן גזעניות או שוללות קיום ישראל כמדינת היהודים

לאחר שעות רבות של השהיית הדיונים בוועדת הכנסת ובמסדרונות קיבלה הכנסת את התיקון לתקנונה. על־פי התקנון — יו״ר הכנסת וסגניו לא יאשרו הצעת חוק שהיא, לדעתם, גזענית במהותה או שוללת את קיומה של מדינת ישראל כמדינת העם היהודי. כן קיבלה הכנסת את הסעיף המורה, כי הוראה זו תחול גם על הצעת חוק שהוגשה ליו״ר הכנסת אך טרם הונחה על שולחן הכנסת.

לאחר ההצבעה על שבע הסתייגויות של חברי כנסת, אמר יו״ר הכנסת שלמה הלל: „הכנסת מילאה את חובתה כלפי עם ישראל. בכך שהיא קובעת נורמה ברורה וחד־משמעית שאיננו מוכנים לאת מהלכים בתוכנו לחוקים שיש בהם גזענות או השוללים את עצם קיומה של מדינת ישראל."

הדתיים זעמו

אגודת ישראל וש״ס וכן חברים בסיעות דתיות אחרות, זעמו על הליכוד, על שהפר לדבריהם התחייבות קודמת לפעול לדחיית הדיון במליאה על התיקון בתקנון הכנסת הנוגע לאיסור על הגשת הצעות חוק גזעניות במהותן. בקרב הסיעות הדתיות התעורר חשש, כי גם הצעות חוק דתיות עלולות להיכלל בקטגוריה זאת, ולכן ביקשו דחייה של כמה ימים כדי לקבל חוות־דעת משפטית.

אתמול בבוקר גותם הסכם בין המערך, הליכוד והסיעות הדתיות לפיו ועדת הכנסת תיקח בחזרה את התיקון לתקנון שהונח על שולחן הכנסת, והדיון במליאה יידחה לכמה ימים (עד עשרה ימים). הסכם זה הושג בחדרו של יו״ר הנהלת הקואליציה ח״כ חיים קופמן, בנוכחות השרים משה שחל (מערך) ומשה נסים (ליכוד), וכן יו״ר סיעת המערך ח״כ רפי אדרי ונציגי הסיעות הדתיות. מיד לאחר מכן נמסרה בקשה ליו״ר הכנסת בדרך זו. בשעה 12 בצהריים התכנסה ועדת הכנסת לדון בדחייה. יו״ר הכנסת שלמה הלל שלל בתוקף כל דחייה. חברי הכנסת שריד (רצ) גרוסמן (מפ״ם) כהן („התחייה") וטובי (חד״ש), התנגדו בתוקף לדחייה ואמרו כי נסיגת המערך והליכוד בעניין זה היא נובעת מהאפשרות להקמת ממשלה צרה, כאשר כל אחת מהמפלגות הגדולות מנסה לחזר אחרי המפלגות הדתיות.

לאחר דיון שנמשך כשלוש שעות הדתיות דבקים בעמדותיהם לדחות את הדיון, ואילו הליכוד חזר בו מהסכם עם הדתיים ותבע לקיים את הדיון במליאה מיד. ואמנם הליכוד, יחד עם סיעות האופוזיציה, מימין (התחייה) ומשמאל (מפ״ם, רצ, וחד״ש), הכריעו את הכף ועל חודו של קול (11 נגד 10) הוחלט לקיים דיון מיידי.

מרכז סיעת המערך בוועדת הכנסת, ח״כ שבח וייס, הצטרף גם הוא בדיון, בניגוד לעמדת סיעתו, לתומכים בדיון מיידי במליאה, אולם לא השתתף בהצבעה והוחלף ע״י חבר מערך אחר. על יו״ר הכנסת שלמה הלל הופעלו לחצים כבדים במשך היום, גם מצד ראשי המערך, להימנע מהצבעה ולדחות את הדיון — אולם הוא סירב בתוקף.

ההסתייגויות

ח״כ חייקה גרוסמן (מפ״ם) אמרה, כי חבל שעדיין אין חוק המונע מ„אדם כהנא" להיבחר לכנסת. היא שאלה מדוע יש לכרוך גזענות בשלילת קיומה של מדינת ישראל. לדבריה, חברי הכנסת צריכים להיות בטוחים דים ולא להזדקק לחיזוקים כאלה.

תופיק טובי (חד״ש) אמר בדברי הסתייגותו, כי שינוי התקנון הוא בחינת סכר פורמאלי בלבד. ח״כ יוסי שריד אמר כי בכנסת יש יותר מגזען אחד. „יש גזענות של גאולה כהן ושל שמעון בן־שלמה; של רפאל איתן ואריאל שרון. כאשר יש כל כך הרבה גזענות, קשה לעקרה". לדבריו, זוהי בושה וכלימה שמזה 18 חודש לא הצליחה הכנסת ה־11 לחוקק את החוק נגד גזענות.

גאולה כהן אמרה, כי היא נדרשה לבקש את הסעיף נגד הצעה השוללת את קיומה של מדינת ישראל, משום חשש לתקדים. לדבריה, לו היה תיקון התקנון נועד רק נגד כהנא, היה צריך לציין זאת במפורש. אולם אם ההצעה לא נוקבת בשמו, צריך לשמור שגם הצעות השוללות את קיום המדינה ייזהו על הסף.

ח״כ אבנר שאקי (מפד״ל) אמר, כי הוא תובע שתוקף התיקון לתקנון יחול רק על תקופת הכנסת ה־11. שכן אחרת, נותנים בידי היו״ר וסגניו עוצמה בלתי רגילה.

היו״ר העמיד את ההסתייגויות להצבעה, והן הוסרו כולן.

פחות מילואים בשנה

קצינים בכירים בצה״ל מסרו אתמול לוועדה לענייני ביקורת המדינה, כי צמצום ניכר במספר ימי המילואים יאפשר שורה של הקלות למשרתים במילואים.

ועדת הכנסת לביקורת המדינה, בראשות פרופ׳ דוד ליבאי, זימנה אתמול את נציגי צה״ל לדון בקריאות חריגות לשירות מילואים פעיל. הדיון התבסס על דו״ח מבקר המדינה בעניין זה, ועל תלונות של אזרחים שפנו לוועדה וקבלו על בזבוז וחוסר יעילות בשירות מילואים.

ראש מחלקת התכנון באכ״א גילה כי עקב הצורך בחסכון צומצם בשיעור ניכר המספר הכולל של ימי המילואים השנה, וכתוצאה מכך תתאפשר שורה של הקלות למשרתים במילואים. בין היתר צוין, כי התקופה שבין סיום שירות החובה לבין הקריאה הראשונה למילואים הוארכה משלושה חודשים לחצי שנה, וכי תוך ימים ספורים יוחלט אם להעמידה על שנה. בנוסף על כך, יופחת בשני־שלישים מספר האישורים לזימון אנשי מילואים מעבר למכסה היחידתית או האישית. מורים ייקראו למילואים רק בחופשות, וסטודנטים שיבקשו דחיית שירות מסיבות לימודים, ייענו ביותר גמישות.

היום הצבעה על „מחסום 60%" לוועדה המרכזת

הצעת נוהל הבחירות תידון בלשכת „העבודה" - לא במרכז

מאת עליזה וולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

מרכז מפלגת העבודה מתכנס היום להצבעה על כשרותם של חברים בוועדה המרכזת שכיהנו שתי קדנציות רצופות לפחות להיבחר לקדנציה נוספת (60 האחוז). בישיבת מרכז מפלגת העבודה תקיים לשכת מפלגת העבודה דיון על הצעת נוהל לבחירת חברי הוועדה המרכזת.

הדיון על הצעת הנוהל — שגובשה בוועדה המסדרת שחבריה היו מזכיל ההסתדרות ישראל קיסר, מזכיל מפלגת העבודה עוזי ברעם וח״כ דוד ליבאי — היה צריך להתנהל במקורו בישיבת המרכז היום, אך כדי למנוע ערעור עליו במקביל להצבעת 60 האחוזים הוחלט לקיימו היום בלשכת המפלגה. במרכז תידון הצעת הנוהל רק בעוד כשבוע.

מזכיל ההסתדרות ישראל קיסר מעוניין להקטין את הוועדה המרכזת של ההסתדרות מ־42 חברים ל־36, ו־6 מביניהם משוריינים למפ״ם. כדי יש לקיסר עניין שהצבעת 60 האחוזים היום תעבור בכל האפשר מעט מתחברים [illegible], כדי שיוותר בידו חופש פעולה במינוי מחזיקי התיקים שעל־פי הצעת הנוהל יקבע אותם בעצמו. יצויין, כי בין אלה לא כלולים מאשה לובלסקי, מזכיל נעמת, ודני רוזוליו, מזכיר חברת העובדים.

על־פי הצעת הנוהל ייבחרו 15 מבין חברי הוועדה המרכזת בבחירות אישיות חשאיות במרכז המפלגה. הליך זה הוא מפנה בדרכי הבחירה של חברי הוועדה המרכזת, שנבחרו עד כה על־ידי מזכיל ההסתדרות בעזרת ועדה מסדרת, ואושרו „בהינף יד" של ההסתדרות.

15 החברים שמדובר בהם יועמדו לבחירה במרכז המפלגה על־פי מפתח מיגזורי, כמו: איגודים מקצועיים, מועצות פועלים, ועדי עובדים ארציים (קטגוריות שהיו קיימות עד כה). כן מוצע לבחור חברים ממיגזורי הצעירים, הנשים, נציג לדרוזים ונציג לערבים.

מרכז מפלגת העבודה יבחר את הנציגים בוועדה המרכזת בישיבה שנועדה בדצמבר.

6 מבקשים 60%

חברי הוועדה המרכזת, המבקשים לעבור את מחסום 60 האחוזים הם: נחום פסה, גדעון בן־ישראל, שאול בן־שמחון, גדעון שגיא, נחמת קצב ועליזה תמיר. רשימה דוחן שנכללה ברשימה זו הודיעה בתחילת השבוע כי היא מסירה את מועמדותה לחברות בוועדה המרכזת.

משה ורטמן, המכהן אף הוא יותר משתי קדנציות, טוען כי אינו זקוק לעבור את מבחן 60 האחוזים פעם נוספת, כי מכהן בתפקידו כמזכיל מועצת פועלי חיפה כבר עבר את המחסום הזה לפני הבחירות למועצות הפועלים השנה.

שופט פסל החלטות ועדת השירות על היקף הפיטורים של עובדי מדינה

(ע). — החלטות ועדת השירות לגבי היקף הפיטורים בשירות הממשלתי פסולות — פסק אתמול שופט בית־הדין האיזורי לעבודה בתל־אביב. בעקבות פסיקה זאת תצטרך ועדת השירות להתכנס מחדש לקביעת המספר הכללי של המפוטרים.

פסק־הדין ניתן בתביעה של הסתדרות עובדי המדינה, שביקשה מבית הדין לפסול את הליך הפיטורין.

השופט סטיב אדלר קבע בהחלטתו, כי דיוני הוועדה בשאלת היקף הפיטורים במשרדי הממשלה השונים היו הסדר עוין, משום שהוועדה לא קבעה מספר כללי של מפוטרים בשירות המדינה. „בהחלטה מעין זו יש לכלול הנמקה מפורטת ובה התייחסות להחלטות הממשלה שהן הבסיס להליך הפיטורים וכן סיכום לגבי של הנתונים שעליהם מתבססת ההחלטה — ולא כך היה", נאמר בפסק הדין.

באשר לצורך בפיטורים במשרדי הממשלה, קבע השופט אדלר כי החלטת הוועדה בנושא זה תקפה, משום שהיתה ברורה ומנומקת והיה בידיה יסוד מספיק לקבוע החלטה בשאלה זו.

השופט אדלר העיר בפסק דינו גם על פגמים בהתנהגות נציבות שירות המדינה והסתדרות עובדי המדינה בהליך פיטורין.

באשר לנציבות שירות המדינה קבע השופט, כי ניתן היה לצפות מכמה שלמעי הופעת נציגיה בפני ועדת השירות בעניין ציבורי ורגיש הכרוך בפיטוריהן של אלפי עובדי מדינה, יכינו את עצמם באופן יסודי ויגישו לוועדה נתונים שלמים, מקיפים ומדויקים.

התנהגות זו של נציבות שירות המדינה היא שהביאה בסופו של דבר לפסילת החלטת ועדת השירות בנושא היקף הפיטורין. נתונים לא אחרים שמסרו נציגי הנציבות לוועדה, הם שגרמו לכך שהוועדה לא קבעה את היקף הפיטורים הכללי במשרדי הממשלה.

באשר להסתדרות עובדי המדינה קבע השופט, כי מראשית הליך הפיטורין היא נקטה עמדה שלילית ונוקשה, תוך סירוב לשקול כל אפשרות של פיטורים ואפילו של פיטורים בהסכמה. „על הסתדרות עובדי המדינה להכיר בכך שממשלת ישראל החליטה שיש הכרח בפיטורי מספר עובדי מדינה מסוים", נאמר בפסק־הדין.

השופט קבע כי „ההחלטה על פיטורים בשירות המדינה היא החלטה כאובה, הן מבחינה לאומית והן מבחינתם של אלפי עובדים הנתונים בסכנת פיטורים. מן הראוי ששני הצדדים בסיכסוך יגלו מידה רבה של תבונה, שיקול דעת ואחריות בכל מהלכיהם", אמר השופט.

„יד־הנדיב"
(קרן רוטשילד)

תעניק לשנת 1985 שני פרסי רוטשילד למפתחים תעשייתיים בגובה של 10,000 $ כל פרס. הפרסים יוענקו בשיתוף עם:

מרכז התעשיה הישראלית למחקר ופתוח (מתימו״פ)

מטרת הקרן: לעודד את הפיתוח של חדשנות טכנולוגית בתעשיה הישראלית למען קידום הייצוא התעשייתי.

זכאים לפרס: אזרחים ישראלים יחידים או צוותי עבודה (להבדיל מגופים או ארגונים) עבור תרומתם היחודית לפיתוח מוצרים או תהליכים תעשייתיים חדשניים — אשר הצלחתם הטכנולוגית והכלכלית הוכחה בפועל, והשפעתם ניכרת על הגדלת הייצור והיצוא התעשייתי הישראלי.

גובה הפרס: השנה יחולקו שני פרסים בגובה של 10,000 $ כל אחד.

הצעת מועמדים לפרס יכולה להיעשות ע״י אחד מהגורמים הבאים:
1. ראשי המוסדות להשכלה גבוהה בישראל
2. יו״ר מועצות מנהלים או מנהלים כלליים של חברות תעשייתיות ישראליות
3. נשיא התאחדות התעשיינים
4. יו״ר אגודת האינג׳ינרים והארכיטקטים בישראל
5. מנהל מכון היצוא הישראלי
6. מדענים ראשיים של משרדי הממשלה

לא תתקבלנה הצעות מאת אישים או מוסדות אחרים.

ההצעה תוגש בכתב ועליה לכלול:
א. תאור ההמצאה או הפיתוח והדגשת מידת החדשנות שבהם.
ב. ציון מוצרים או טכנולוגיות מתחרים.
ג. תאור ההשפעה הכלכלית של תוצאות הפיתוח על המפעל ועל המשק הישראלי, לרבות נתונים על היקף הייצור והיצוא של המוצר בשנה שחלפה ואומדנים לשנים הקרובות.

ועדת הפרס: הגוף שיחליט בענין חלוקת הפרסים הינו מועצה בת חמישה חברים שמונתה ע״י קרן רוטשילד על פי המלצת מרכז התעשיה הישראלית למחקר ופיתוח — מתימו״פ.

לוח זמנים: את הצעת המועמדים יש לשלוח בדואר רשום ל„מרכז התעשיה הישראלית למחקר ופיתוח", רח׳ דיזנגוף 280 א׳, ת.ד. 6017 ת״א 61060, לא יאוחר מיום ה־16 בדצמבר 1985.

הפרסים יוענקו בטקס שיוערך במשכן נשיאי ישראל, בחודש אפריל 1986.

קרתי פורש בדצמבר יגאל מרכוס במקומו

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

ראש אגף החקירות במטה הארצי של המשטרה, ניצב יחזקאל קרתי, מסיים את תפקידו כראש אגף חקירות ויפרוש ב־31 בדצמבר השנה. במקומו יתמנה תת־ניצב יגאל מרכוס, סגן ראש אגף החקירות במטה הארצי. כך סוכם בין המפכ״ל לשר המשטרה, חיים בר־לב.

לתפקיד עוזר ראש אגף חקירות יתמנה נצ״מ זכריה בנאי, מפקד היחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב. למפקד היחידה המרכזית של משטרת מחוז יתמנה סנ״צ עמוס עזני.

ניסוי צופרים למקרה מלחמה גרעינית נערך בוושינגטון ערב צאת רייגן לפיסגה

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה״ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). — תרגיל ניסוי צופרים למקרה של מלחמה גרעינית נערך אתמול בוושינגטון, שלושה ימים קודם צאתו של הנשיא רייגן למפגש עם מנהיג ברה״מ גורבאצ׳וב בג׳נבה.

בתרגיל הושמעו צפירות עולות ויורדות, במשך כדקה. קדמה לו „פריצה" של רשת החירום הפדראלית לשידורי הרדיו ובה הודעה על ניסוי־הצופרים הקרוב. תרגילים כאלה נערכים בארה״ב, אך השתלטות פדראלית על שידורי־רדיו לבדיקה קצרצרה של הצטרפותה לרשתי החירום מתבצעת מדי חודש.

נעצרו 2 „כימאי הרואין" מאנשי „הקשר הצרפתי"

מאת גדעון קרן

פאריס (מיוחד ל„דבר"). שני „כימאים", מייצרי הרואין, הקשורים ל„קשר הצרפתי" נעצרו ביום ב׳ במעבדה סודית בשווייץ ו־15 ק״ג של הרואין טהור הוחרמו בפשיטה של מחלקת הסמים הבין־לאומית — כך הודיעה אתמול משטרת צרפת.

ז׳אק פראנקה, איש היחידה למלחמה בסמים במשטרת צרפת, אמר כי הפשיטה נערכה לאחר שנים של מעקב בהשתתפות משטרות צרפת, שווייץ, ארה״ב, ספרד והולנד.

במעבדה בוילה ליד העיר פריבורג שבמערב שווייץ נתפסו „כימאים", ששניים מהם היו שותפים ל„קשר הצרפתי" ואף נשפטו שלא בפניהם לתקופות מאסר. איש המשטרה אמר, כי השניים חידשו את פעילותם בתחילה בלבנון ומלחמת האזרחים מנעה מהמשטרה לעקוב אחריהם. אולם לאחרונה גילתה המשטרה כי הרואין מוברח לדרום צרפת ומשם לשווייץ.

מלך מרוקו הסגיר גולה לובי למחסלים של קדאפי

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה״ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). — האסן מלך מרוקו בגד בגולה לובי ששהה במרוקו ואיפשר לסוכניו של מועמר קדאפי ללוכדו ולהורגו — דיווח אתמול בעל־הטור ג׳ק אנדרסון. הבגידה בעומאר מחייאשי, ידיד ילדות קרוב של קדאפי וממנהיגי משטר המהפכני עד בריחתו מטריפולי ב־1975, היתה חלקו של חסן בעסקת „המיזוג" עם קדאפי אשתקד. מקורות מודיעין אמריקאים מסרו, כי מחייאשי נחטף בידי סוכני קדאפי או הועלה [illegible] על מטוס לטריפולי, [illegible] התקופה ושם הוכה ונבעט למוות.

עימות מילולי ברבת־עמון בין א־שאווה לאבו־ג׳יהאד

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

עימות מילולי חריף פרץ בין ראש עיריית עזה לשעבר, ראשד א־שאווה לבין סגנו של יאסר ערפאת אבו־ג׳יהאד כשנפגשו השניים לאחרונה ברבת־עמון. ברקע היתה ביקורת שהשמיע א־שאווה על אי־הסכמתם של נציגי אש״ף במשלחת המשותפת עם ירדן להודעת לוד תום על המיסמך בגנות הטירור.

א־שאווה, שהמינהל האזרחי אסר עליו ומדרבן לנסוע לירדן, שב ממנה שלשום. הוא פעל שם בין היתר למען שיווק תוצרת חקלאית מהרצועה לגדה המזרחית.

הירדנים הסכימו לקלוט מהרצועה רק תות־שדה אך לא ירקות אחרים, בשל עודף הירקות שיש להם מהגידולים של חקלאי עמק הערבה.

הופיע „הירדן" שבועון רביזיוניסטי חדש

מאת נת זבולוני, סופר „דבר"

„גוש אמונים" קיבל תגבורת רעיונית בצורת שבועון חדש שהופיע אתמול בירושלים.

„הירדן — שבועון ארץ ישראלי" הטוען להיות ממשיך דרכו של „הירדן" הרביזיוניסטי משנות השלושים יצא לאור אתמול בירושלים, בעריכתם של ד״ר אהרן ברזאני ומאיר בר־נור הנין „השומר הצעיר" ממייסדי קיבוץ חצור שדרכו הראשונה בעתונות היתה ב„על המשמר" וב„למרחב".

בגליונו הראשון מבשר השבועון לקוראיו כי יתייצב לימין נאמני ארץ ישראל במערכה הפוליטית והחינוכית בחזית התקשורת. בגליון שהופיע אתמול משתתפים ד״ר ישראל אלדד, פרופ׳ יוסף נדבה, יאיר שפרינצק, מאיר בר־גור, יועצו של שר החוץ יצחק שמיר לתקשורת יוסף אחימאיר וכן אחרים בעלי שמות פחות ידועים או שמם מסתתרים תחת שמות בדויים וכינויים.

בגליון הראשון מופיע ראיון קצרצר עם מ. בן־ישראל (ל„ירדן" גילה את שמו האמיתי), שעורר סערה ציבורית במאמרו ב„אלף יהדי" שקרא למרד.

הברכות להופעת העתון, ניתנו שוב ע״י „גוש אמונים" תחת שמות שונים. בין המברכים גם מן ההתנחלויות החדשות „עמנואל".

כץ־עוז תובע מ„ג׳ון דיר" לרכוש כאן ציוד חקלאי

מאת דויד משיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

סגן שר החקלאות אברהם כץ עוז תבע מחברת „ג׳ון דיר" רכישת ציוד חקלאי המיוצר בישראל כ„קניה חוזרת" לייבוא המיכון החקלאי המגוון של חברה זו לישראל. כץ עוז העלה תביעה זו בפגישה עם מנהל השיווק של החברה הנמצא בישראל בראש משלחת של „ג׳ון דיר" המבקרת לציון 25 שנות פעילותה בארץ בשיתוף „המשביר המרכזי".

בפגישה הועלתה גם האפשרות ליוזמה משותפת של ישראל ו„ג׳ון דיר" למכירת תשומות חקלאיות בארצות מתפתחות כעסקות חבילה משולבות.

סגן שר החקלאות אמר, כי בטווח הקצר יש סבירות גבוהה להגדלת שטחי הבוטנים, התירס לגרעינים וגידולי המספוא בארץ.

המשלחת הודיעה כי בינואר יבואו לישראל כ־200 אורחים של „ג׳ון דיר" לביקור של שבוע, כדי להציג בפניהם את יעילות והצלחת השימוש בתוצרת „ג׳ון דיר" בישראל.

מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים

מימוש רווחים במניות החופשיות! ביקושים במניות ה„הסדר"

מאת ורדה בר

שינוי חד במגמת המסחר חל אתמול במניות השוק החופשי. ההסבר למיפנה הוא במשבר ה־ממשלתי סביב השר אריאל שרון.

כמו תמיד נראה שהאירוע ה־פוליטי היווה רק תירוץ למגמה שהיתה אמורה להתרחש בכל מקרה. שכן, אך טבעי הוא ש־לאחר שני ימי מסחר של עליות שערים יחול מימוש רווחים ב־מניות השוק החופשי, דבר ש־החל לתת את אותותיו כבר ב־יום המסחר של שלשום.

לעומת השוק החופשי, במנ־יות הבנקים של „הסדר" נרשמו ביקושים בהיקף של 2.8 מיל־יארד שקל. שעריהן של מניות ה„הסדר" עלו בין 1.3 ל־1.9 אחוזים והתשואה הדולרית בהן נקבעה ברמה שבין 14.3 ל־14.8 אחוזים.

במערכת קרנות הנאמנות נר־שמה אתמול פעילות דלילה ב־יותר. בקרנות הנאמנות המש־קיעות במניות נרשמה בממ־צבירה אפס.

יצויין, שקרנות הנאמנות של אחד הבנקים הגדולים המשיכו לפעול אתמול בצד הקונים, דבר שניכר במספר מניות „סבחות" מסוג „פולגת", ו„שופר־סל". ב־אלו נרשמו עודפי ביקוש או הי־צע קטנים ביותר אך מחזור ה־עסקות בהן היה גדול במיוחד ובכך ביטא את הקיזוז בין הז־רמת הביקושים מצד הקרנות מחד ומכירות של משקיעים פר־טיים מאידך.

אגרות הד־80% — מסוכנות

לאגרות החוב צמודות המדד נרשמו עודפי ביקוש בהיקף של שבעה מיליארד שקל. מתוכם חמישה מיליארד שקל הופנו ל־אגרות החוב הצמודות ב־80% ושערן עלה עד 0.5%.

יצויין, שהביקוש לאגרות 80% מקורו בתוכניות החסכון. למש־קיעים המצטרפים עד ל־15 ב־חודש יש יתרון בכך שהם מצ־טרפים לפי מדד ידוע ובכך אפ־שר להסביר את הביקושים ה־גדולים המופיעים מדי יום ל־אגרות הצמודות ב־80%.

לעומת הרוכשים של האגרות הללו, קיימים גם מוכרים המג־יעים מהבנקים המצוידים עם עוד־פי כיסוי עוד מימי הפדיונות ה־גדולים של תוכניות חסכון מלפ־ני כשלושים.

בסך הכל קיים החשש שלאחר ה־15 בחודש זה — יפסק זרם הרוכשים של אג"ח 80% וכא־שר נשאר רק זרם של מוכרים — מוטב להיזהר.

באגרות החוב הדולריות נרשם עודף ביקוש של שני מיליארד שקל ושעריהן של הסדרות השו־נות עלו עד אחוז אחד בדרך כלל.

משהו מוכרח לרוץ

שינוי המגמה במניות השוק החופשי לווה בהעלאת שערים ב־מניות הבנקים ש„בהסדר". הס־בר פשטני לשינוי שחל במניות ה„הסדר" במרץ ובעצם התשואה הדולרית בהן שהיתה גבוהה ב־יחס למצב לפני חודש.

הסבר אחר לעודפי הביקוש ה־גדולים שנרשמו אתמול במניות ה„הסדר" מעוגן בחוק כלים שלובים. לפיו אחד השוקים ב־שוק ההון אמור להראות פעילות חיובית כאשר יתרת השוקים מורים על פעילות דלילה או־פעילות במגמה של ירידות שע־רים. כך אירע אתמול שמניות ה„הסדר" ריכזו את עיקר תשו־מת הלב בשוק ההון בעוד ש־יתר השוקים היו במגמה שלי־לית.

הדולר נחלש

החלשותו של הדולר בשווקים הפיננסיים בעולם כלפי כל ה־מטבעות האירופיים גרמה דוו־קא לעליית שערו בארץ ב־0.3%. כדי לשמור על יחס נכון בין המטבעות השונים, נרשמו בארץ עליות שערים בין 0.8 ל־0.9 אחוזים בכל המטבעות האי־רופיים, להוציא הלירה שטרלינג שעלתה ב־0.6% בלבד.

יצהר — הפסד מתואם

לחברת „יצהר" נרשם הפסד מתואם במחצית הראשונה של 1985 בסכום של 1.5 מיליארד שקל וזאת לעומת הפסד של 515 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר ההפסד הוא כתוצאה מ־עליה תלולה בהוצאות המימון שהסתכמו ב־4.3 מיליארד שקל.

הודעות בורסה

* מגור — מגור ב"ע בע"מ הקטינה אחזקותיה במניות מגור ב־1.2 מיליון שקל ע"נ ובשיעור של 2720 נקודות.
* כיף — יום המסחר האחרון למימוש כתבי האופציה של כיף יחול ב־31 לדצמבר 1985.
* ספקטרוניקס — החברה תחלק דיבידנד בעין במזומן בשיעור 60% יום „האקס" יחול ב־20 לנובמבר 1985.

בית אבות

„נאות מרגוע"

היחידי במינו בארץ: אוירה בי־תית, בריכת שחיה, 6 ארוחות מבושלות. טיפול ע"י אחיות מוסמ־כות. רופא ופיזיוטרפיסטים. אם באמת אכפת לך בקר אצלנו לפני שתחליט. 08־473561

רכוש ספר
ספרית
דבר

שערי מטבע חוץ ליום 13.11.1985

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה
1 דולר ארה"ב	-5.00	1445.2	1510.2	1443.7	1508.7	1444.7	1509.7
1 לירה שטרלינג	+30.70	2049.9	2142.2	2049.5	2146.9	2050.0	2144.4
1 מארק גרמני	+5.78	554.05	578.98	552.81	579.08	553.62	579.11
1 פרנק צרפתי	-1.81	179.04	189.95	179.32	190.24	179.73	189.90
1 גולדן הולנדי	+5.03	491.57	513.70	490.39	513.90	491.24	513.86
1 פרנק שוויצרי	+8.01	675.50	705.90	673.90	705.92	674.95	706.03
1 כתר שוודי	-1.33	183.81	192.09	183.64	192.36	183.92	192.39
1 כתר נורווגי	+1.45	183.81	192.09	183.47	192.19	183.71	192.17
1 כתר דני	+1.33	152.90	159.78	152.80	160.06	153.05	160.10
1 מארק פיני	-1.84	257.62	269.21	257.46	269.69	257.59	269.46
1 דולר קנדי	+5.00	1048.1	1095.3	1046.2	1095.9	1048.5	1096.8
1 דולר אוסטרלי	+28.24	930.08	1023.0	965.81	1017.5	948.28	1012.9
1 ראנד דרום אפריקני	-5.08	478.32	526.15	481.16	553.59	480.25	536.23
10 פרנק בלגי	+2.93	272.94	285.23	270.21	287.05	272.59	285.14
10 שילינג אוסטרי	+7.50	787.16	822.59	786.26	823.63	786.68	822.90
1000 לירה איטלקית	-7.93	816.24	861.54	817.32	868.98	815.38	867.49
100 ין יפני	+7.41	707.41	739.34	705.48	739.01	707.57	740.08
1 דינר ירדני	+15.00	3800.4	4035.5	3701.9	3939.3	3771.3	3982.9
1 לי"ל לבנונית	-0.29	—	—	—	—	66.68	85.25
1 לי"מ מצרית	+3.22	816.32	867.09	840.05	893.93	829.57	885.29

המטבע	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	146.9333	148.7666	146.7842	148.6157	146.8836	148.7163	1477.4
1 לירה שטרלינג	208.9392	211.5462	208.6244	221.2275	208.4278	211.0285	2097.9
1 מארק גרמני	563.2867	570.3150	562.7152	569.7364	562.8588	569.8818	566.01
1 פרנק צרפתי	184.7986	187.1044	184.8668	187.1735	184.5735	186.8765	185.75
1 גולדן הולנדי	499.7732	506.0091	499.3766	505.6075	499.4343	505.6659	502.39
1 פרנק שוויצרי	686.7648	695.3338	685.9719	694.5310	686.2113	694.7739	690.54
1 כתר שוודי	186.6786	189.2104	186.9268	189.2591	186.9938	189.3270	188.01
1 כתר נורווגי	186.8786	189.2104	186.7603	189.0906	186.7798	189.1103	187.93
1 כתר דני	155.4521	157.3917	155.5371	157.4778	155.6036	157.5501	156.55
1 מארק פיני	261.9132	265.1812	262.0680	265.3379	261.8946	266.1624	263.70
1 דולר קנדי	106.5660	107.8957	106.5004	107.8293	106.6073	107.9375	1071.8
1 דולר אוסטרלי	978.5760	990.7860	980.5189	992.7531	973.6385	985.9894	985.87
1 ראנד דרום אפריקני	547.3267	553.1558	546.7714	553.5936	548.6103	555.4556	550.41
10 פרנק בלגי	278.8109	282.2897	278.5808	282.0568	278.5580	282.0336	280.32
10 שילינג אוסטרי	800.2905	810.2760	800.3504	810.3366	799.8020	809.7814	804.50
1000 לירה איטלקית	834.0192	844.4255	833.9970	844.4130	833.1160	843.5474	838.41
100 ין יפני	719.2028	728.1775	718.1219	727.0821	719.3126	728.2877	722.80
1 דינר ירדני	—	—	—	—	—	—	3873.7
1 לי"ל לבנונית	—	—	—	—	—	—	85.00
1 לי"מ מצרית	—	—	—	—	—	—	849.51

דולר יציג: 1,477.4 · דולר שחור: 1,590—1,600 · דולר נוסעים: 1,753.7

שערי המניות

בנקים מסחריים

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אה.ה.ש	14070	4.9	+670	+5.0
המסחרי 0.1	תב 1170	195	-130	-10.0
המסחרי 0.5 א	541	600	-10	-1.8
כללי לא נסחר	34800	38.2		
בנק צפון אמריקה 1	הפסקת מסחר			
בנק צפון אמריקה 5	הפסקת מסחר			
בנק צפון אמר אופ	הפסקת מסחר			
רמת א 1.0	הפסקת מסחר			
רמת 5.0	הפסקת מסחר			
רמת שה 2	הפסקת מסחר			
הבינלאומי 5.0	תב 2202	1222	-158	-6.7
ב.ל.ל 0.5	1900	1420	-90	-4.5

בנקים בהסדר ההצמדה

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
אידיבי רג 100.0	72200	274	+1130	+1.6
אידיבי ב 180.0	72800	7.7		
אידיבי בנ 2.0K	445000		-8000	-1.8
אגוד 0.1	52950	78.6		
דיסקונט ב	93800	5.2	+2500	+2.8
דיסקונט א	92000	130	+1250	+1.4
דיסקונט שה ב	10558	3.4		
המזרחי ש	29290	680		
המזרחי מ	29740	24.0	+700	+2.4
המזרחי שה 9	13320	17.9		
הפועלים מבכ	תב 87500	5.9	+7850	+9.9
הפועלים ש	49000	720	+918	+1.9
הפועלים מ	49000	444	+990	+2.1
כללי א 1.0	126400	15.0	+2700	+2.2
כללי אופ 9	119200	1.8	+700	+.6
כללי שה 5	97000	5.5	-335	-.3
כללי שה 7	5910	46.1	+40	+.7
כלל 100.0	31085	706	+400	+1.3
כלל שה 9	42000	12.8		
כלל שה 11	11800	134		
מימון וסחר 1.0	42710	.1	+400	+1.0
מימון וסחר 5.0	21800		+280	+1.3

בנקים למשכנתאות

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
אדנים 0.1	תב 6270	58.6	+570	+10.0
לאומי משכנתאות ש	תב 3150	221	-220	-6.5
לאומי משכנתאות מ	3151	20.0	+2	+.1
כרמל ש	2620	.5		
כרמל שה 1	2292		+12	+.5
בנין ב' 5.0	3200	11.6	+32	+1.0
פת משכ ש	667	809	-12	-1.8
משכן ב ש	1620	50.0	-69	-4.1
עצמאות 0.1	3150	16.5	+150	+5.0
טפחות מבכ ש	בו 10400	3.5	-600	-5.5
טפחות רג ש	9850	226		
טפחות שה 1	6500			
טפחות שה 2	3045	71.5	+10	+.3
יעזור 1.0	545	22.8	-5	-.9
יעזור 5.0	325	58.8	-4	-1.2
מיזב 1.0	1100	815	-60	-5.2

מוסדות מימון

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
שלמון א ש	תב 223	3674	-25	-10.1
חקלאות מבכ א	תב 33000	2.5	+3000	+10.0
חקלאות מבכ ב	155500			
לאומי תעשיה א ש	3890	141	-1	
פתוח תעשיה מבכ	לא נסחר			
פת תעש בכ ב 3	לא נסחר			
פת תעש בכ גג	לא נסחר			
פת תעש בכ 133	לא נסחר			
פת תעש בכ ד	לא נסחר			
פת תעש בכ דד	לא נסחר			
מרכז קבלנים 5.0	תב 519	2828	-58	-10.1
תיירות בכ	170700			
כלל ליסינג 0.1K	2992			
כלל ליסינג ב 0.5	1419	60.0		
כלל ליסינג אג"ח	9942	29.1	-400	-3.9

חברות ביטוח

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
שהל סהר 1.0	הפסקת מסחר			
שהל סהר שה 1	הפסקת מסחר			
אררט 0.1	תב 2307	284	-256	-10.0
אררט א 0.5	1398	248	-1	-.1
בטוח מטה 0.1	910	55.0	-12	-1.3
בטוח מטה 0.5	440	1150	+18	+4.3
הדר 1.0	בו 969		-51	-5.0
הדר 5.0	434	887	-10	-2.3
הסנה ש	1812	2126	-80	-4.2
הפניקס 0.1	4246	34.3	+70	+1.7
הפניקס 0.5	תב 1620	260	+194	+13.6
המשמר־הראל 1.0	3231		+150	+4.9
המשמר־הראל 5.0	תב 1370	103	-130	-8.7
ירדניה 0.1	הפסקת מסחר			
ירדניה 0.5	הפסקת מסחר			
מנורה 1.0	תב 14800	5.2	-800	-5.4
מנורה 5.0	5780	10.8	-300	-5.0
סהר ג 1.0	2270	254		
סקוריטס 0.1	3390	11.2	-10	-.3
צור ש	תב 1300	300	-78	-5.7
ציון החזקות 1.0	5751	11.0	+100	+1.8
ציון החזקות 5.0	תב 1200	75.6	-119	-9.0

מסחר

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
אינטרגאמא 1.0	3080	15.1	+50	+1.7
אינטרגאמא 5.0	1060	95.0	+10	+1.0
אינטרגאמא אופ 1	490	240		
מויד עזרא 1.0	3300	25.0	+20	+.6
מויד עזרא אופ 1	3150	25.0		
מתח 1.0	הפסקת מסחר			
מתח 5.0	הפסקת מסחר			
כלל סחר 1.0	950	213		
קריסטל 1.0	בו 2162		-114	-5.0
רפק 0.1	26500			
רפק 0.5	4800	8.3	+35	+.7
שופרסל א 2.0	3830	268		
שופרסל ב 10.0	1980	600		

שרותים

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
דלק ג ש	3170	1555	-90	-2.8
הראל 1.0	בו 2025		-107	-5.0
הראל 5.0	810	23.0	-43	-5.0
ספנות הספקה 0.1	תב 8800	30.6	-534	-5.7
ספנות הספקה 0.5K	3680	177	-115	-3.1
קידר 0.1	795	130	+2	+.3
קידר 1.0	197.0	1680	-3.0	-1.5
[illegible] 0.1	הפסקת מסחר			
מוסדי ערובה 0.1	2840	50.0	-50	-2.4
מוסדי ערובה 0.5	545	60.1	-1	-.2
מוסדי ערובה אופ	250	453	-25	-9.1
קונסורסיום 0.1	900	16.2	-13	-1.4
קונסורסיום 0.5	תב 385	50.0	-32	-7.7
קוסל 1.0	הפסקת מסחר			
קוסל אופ 1	הפסקת מסחר			

מלונות ושרותי תיירות

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
גלי זהר 1.0	11500	21.1	+70	+.6
גלי זהר 5.0	3850	32.7	-150	-3.8
מלונות דן 1.0	3430	20.0	+100	+3.0
מלונות דן 5.0	1845	50.0		
חוף האלמוג 0.1	2120	144	-80	-3.6
כנס 1.0	1790	37.2		
מלונות ירדן 1.0	1836	180	+1	+.1
מלונות יהלום 1	414	646	-2	-.5

מחשבים ושרותי מחשב

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
דטה מיכון 1.0	1200	289	+50	+4.4
תי.ל.י 1.0	5700	140	-48	-.8
יעקא 1.0	2300			
יעקא אופ 1	1950	79.2	-100	-4.9
כלל מחשבים 1.0	1900	37.8	-100	-5.0
מ.ל.ל. 1.0	בו 4930		-260	-5.0
מ.ל.ל. 5.0	2290	25.0	+20	+.9
מטב מחשבים 1.0	2080	3.3	+20	+1.0
ניקוב מחשבים 1.	3360	62.0	+160	+5.0
ניקוב מחשבים 5.	1600			
תים מחשבים 1.0	1180	73.2	-20	-1.7
תים מחשב אופ 1	11400			

אחזקת נדל"ן והשקעות

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
אברום גינדי 1.0	תב 695	120	+60	+9.5
אברום גינדי 5.0	385			
אורן מבנים 1.0	499	96.1	-23	-4.4
אורן מבנים 5.0	211	265		
אזורים 1.0	1410	395		
אילון 1.0	תב 801	896	-69	-7.9
אילון אופ 1	800	335	-39	-4.7
אל־רון 1.0	1200	63.0		
אל־רון 5.0	860			
אמבנים 1.0	תב 812	587	+74	+10.0
אמבנים אופ 1	521	81.0		
אפריקה 0.1	24400	89.6		
אפריקה 1.0	16450	103		
אזרים 1.0	700	228		
אלדן 0.1	5830			
אלדן 0.5	תב 5420	50.7	-380	-10.0
בן־יקר גת 1.0	2800	11.4	-20	-.7
ברנזין 1.0	1265			
ברנזין 5.0	588	100		
ברנזין אופ 1	547			
דקר 1.0	2600	50.0	+40	+1.6
דוקר 1.0	תב 310	669	+20	+6.9
דוקר 5.0	בו 233		-12	-4.9
דוקר אופ 1	125.0	135		
דוקר 0.1	תב 2740	31.0	+218	+8.3
דוקר 0.5	תב 1507	50.0	+101	+7.2
ת.ל.ב. 0.1	הפסקת מסחר			
ת.ל.ב. 0.5	הפסקת מסחר			
נכסים ובנין 1.0	2860	1210	-70	-2.4
גב־ים 0.1	4520	48.0	-100	-2.2
גב־ים 0.5	2930	25.0		
הכשרת הישוב 1.0	19150	131		
ישפרו 0.1	1610	669	-7	-.4
ישראום 1.0	5272			
ישרס 10.0	5030	15.0	+60	+1.2
כהן פיתוח 1.0	3364			
כלל בנין 0.1	610	3550	-20	-3.2
לומיר 1.0	תב 1628	171	-181	-10.0
לומיר 5.0	תב 913	244	-102	-10.1
מ.ה.ת. 1.0	830	1509		
מגורי בניה 1.0	הפסקת מסחר			
מגורי בניה אופ	הפסקת מסחר			
מנהל ממן 1.0	תב 1300	100	+97	+8.1
מישבאל 5.0	480	363	-18	-4.3
מרנב 5.0	תב 297	725	-33	-10.0
מר־לו 1.0	תב 320	894	+18	+6.0
מר־לו אופ 1	2637	23.5		
לוינשטין 1.0	בו 2861		-150	-5.0
לוינשטין 5.0	תב 517	208	+47	+10.0
לוינשטין אופ 1	460	83.8	-5	-1.1
ליפשיץ 1.0	540	11.1	+15	+2.9
ליפשיץ 5.0	תב 230	500	-16	-6.5
ליפשיץ אופ 1	תב 131.0	472	-20.0	-13.5
נאות אביב 0.5	10650	.1		
נכסי אורים 1.0	2400	394		
נדה החזקות 1.0	5750	26.2		
נדה החזקות 5.0	3510			
מלבונה מבכ א	3100	103		
מפוי 1.0	בו 1477		-77	-5.0
מפוי 5.0	בו 970		-51	-5.0
מפוי אפ 1	649	65.0	-51	-7.3
עמי ועלי 1.0	734	107	+34	+4.9
קיסריה 0.1	תב 900	248	-100	-10.0
קיסריה 0.5	תב 399	1200	-30	-7.0
רובינשטיין 1.0	הפסקת מסחר			
רובינשטיין 5.0	הפסקת מסחר			
רומבין 1.0	1100	50.0	-26	-2.3
רומבין 5.0	915	155	+10	+1.1
רסקו מבכל	2185	143		
רסקו רג	2034	81.4	+20	+1.0
רסקו אפ 1	2096	12.9		

חקלאות

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
מטעי הדר 0.1	2020	100	+10	+.5
מטעי הדר 0.5	815	299	-40	-4.7
מהדרין 0.1	תב 8340	110	-800	-8.8
נכסי הדרים 1.0	תב 1300	1076	-90	-6.5
פרי אור 0.5	3168	19.8		
שז־הר 5.0	6896	129		

מזון וטבק

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
אסם 1.0	1020	145	+40	+4.1
אסם אופ 1	לא נסחר			
אטלנטיק 1.0	הפסקת מסחר			
גלדפרוסט 1.0	3000	10.0		
גלדפרוסט 5.0	תב 535	211	-44	-7.6
גלדפרוסט אופ 1	500	130		
דובק בכ ש	2790	883	-70	-2.5
דובק בכ מ	2870	1000		
זגלגל 1.0	871	228		
עלגל 5.0	תב 356	175	-31	-8.0
פרי־הד 1.0	4960	565	-200	-3.9
פרי־הד 5.0	2458	273	-30	-1.2
טמפו בירה 1.0	6902		-198	-2.8
טמפו בירה 5.0	4300			
יצהר 1.0	הפסקת מסחר			
יצהר א 5.0	הפסקת מסחר			
מן 1.0	תב 11300	10.0	+800	+7.6
מן 5.0	5461	7.5		
סנפרוסט 1.0	3890	173		
עלית 0.1	10500	12.3	-500	-4.6
עסיס ב 0.5	15750	5.7	+750	+5.0
פלמה אגול 1.0	2175	49.6	-115	-5.0
שמן בכבל ש	3890	143	-71	-1.8

טקסטיל והלבשה

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
אדגר 1.0	בו 585		-31	-5.0
אדגר אפ א	2140			
אופים 1.0	1000	32.4	-34	-3.3
אופים אפ 1	2030			
אופנת ברוך 1.0	1085	515		
אופנת ברוך 5.0	652	502	-30	-4.4
אטון 1.0	הפסקת מסחר			
אטון אפ 1	הפסקת מסחר			
ארגמן רג ש	3785		-15	-.4
אתא ב 1.0	הפסקת מסחר			
אתא ב 0.1	הפסקת מסחר			

(המשך)

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
דלתא־גליל 1.0	2780	451	-90	-3.1
דלתא־גליל א 3.0	2230	109	-55	-2.4
מסוית מאוחד 1.	הפסקת מסחר			
מסוית מאוחד 5.	הפסקת מסחר			
מסוית אופ 1	הפסקת מסחר			
דיסלגו 1.0	תב 1240	250	-90	-6.8
דיסלגו 5.0	תב 920	100	-94	-9.3
ודימן 1.0	2302	1.0	+2	+.1
ויקית 1.0	בו 2236		-118	-5.0
ויקית 5.0	1360	21.1	-65	-4.6
טיב־טוב 1.0	הפסקת מסחר			
טיב־טוב אופ 1	הפסקת מסחר			
יוטאר 1.0	1500	.1	+10	+.7
לודזיה 0.1	תב 1263	110	-140	-10.0
לודזיה 0.4	תב 332	1804	-32	-8.8
ליבת 1.0	תב 410	2544	-26	-6.0
מים גליק 1.0	תב 886	736	-99	-10.1
מים גליק אופ 1	תב 1900	8.5	-200	-9.5
מקס 0.1	35994	4.1		
מקס 0.5	5250	105		
עיט 1.0	תב 7726	44.3	-858	-10.0
עיט 5.0	2471	100		
עמק 1.0	הפסקת מסחר			
פולגת א 0.1	6500	495		
פולגת ב 0.4	3450	770		
פוליטן א 0.5	תב 2268	47.0	-252	-10.0
פינור 1.0	תב 719	124	-50	-6.5
קליה 1.0	תב 8450	30.0	-700	-7.7
תעש רוגוזין 1.0	הפסקת מסחר			

מתכת ומוצריה

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
אקסגן 5.0	הפסקת מסחר			
אקסגן אופ 1	הפסקת מסחר			
אורדן 10.0	11500	95.9	-150	-1.3
אורדן 50.0	9570	22.0	-60	-.6
כבלים ש	7830			
חוגי 1.0	תב 3978	41.2	-305	-7.1
חוגי 5.0	2250	340	-100	-4.3
קופסאות פח 1.0	560	2975	-10	-1.8
קופסאות פח 5.0	395	299		
מודגן 1.0	500	337	-16	-3.1
מודגן אופ א	בו 450		-26	-5.5
מתכת טרום 1.0	תב 1620	36.0	-160	-9.0
מתכת טרום אופ 1	1409	113	+89	+6.7
מכלי ציון 1.0	בו 1805		-95	-5.0
מכלי ציון 5.0	תב 414	3423	-46	-10.0
מכלי ציון אופצ	690	654	-60	-8.0
קומטי 1.0	הפסקת מסחר			
קומטי 5.0	הפסקת מסחר			
נחושתן 0.1	6000	20.0		
נחושתן 0.5	1900	40.0		
עשד 3.0	תב 1098	290	-122	-10.0
עקר פלדה 1.0	בו 3709		-195	-5.0
קינג 1.0	4870	90.5		
קינג 5.0	2490	162	-110	-4.2
קליל 1.0	תב 1949	98.2	-130	-6.3
קליל 5.0	910	180	+8	+.9
שלדות 5.0	תב 1220	161	-100	-7.6
תעשיות לכיש 1.0	875	221		
תעשיות לכיש 5.0	465	235		

אלקטרוניקה ואופטיקה

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
אלביט 3.0	371000	17.0	-2000	-.5
אליקו 0.1	2926			
אליקו 0.25 ב	1860	82.6		
אליקו 0.25 ם	1735			
אלקטרה 0.1	9010	6.5		
אלקטרה א 0.5	4680	50.7	+40	+.8
אלרון 3.0	376200	13.5	+1700	+.5
אר"ת 1.0	25650	34.4		
אר"ת אופ 1	25350	7.0		
כלל תעש אלקטרו	2500	1366		
ספקטרוניקס 1.0	1663	1229		
ספקטרוניקס 5.0	1115	394	-25	-2.2
פרכמתגר 1.0	1554	120	+14	+.9
פרכמתגר 5.0	750	647	-5	-.7
ציקלון 1.0	4110	143		
ציקלון 5.0	1880	283		
קנגסטון אילד 1.	תב 2550	67.1	-164	-6.0
קנגסטון אילד 5.	1185	135	-42	-3.4
ת.א.ת. 1.0	2529	67.6	-1	
ת.א.ת. 5.0	764	919	-30	-3.8
ת.א.ת. אופ 1	5738	36.8		
תדיראן 1.0	3200	46.0	-1	

מוצרי בניה

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
א.ב. כלל בנין 1.	1785	300	-25	-1.4
אלקיפל 5.0	3847	36.0	-119	-3.0
אקרשטיין 1.0	7800	21.0		
אקרשטיין 5.0	6100		-200	-3.2
בטון תריד 1.0	לא נסחר			
בטון תריד 5.0	לא נסחר			
בר־טון 1.0	2800	6.5	+32	+1.6
בר־טון 5.0	485	300		
בר־טון אופ 1	352	150		

(המשך)

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
הטסול 1.0	730	125	-5	-.7
הטסול 5.0	362	162		
טרואקבכם 1.0	תב 6963	15.0	+631	+10.0
טרואקבכם 5.0	תב 1090	68.0	-110	-9.2
כ.ל.ב. 1.0	737	42.4		
כ.ל.ב. 5.0	בו 323		-17	-5.0
מכחל הסק מוצפ	תב 1258	12.0	-126	-9.1
מחציקה ולמנן 1	לא נסחר			
מחציקה ולמנן 5	לא נסחר			

תעשיות ומוצרים כימיים

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
אגן 5.0	12200	50.0	-500	-3.9
אליאנס ב 200.0	790	815	-42	-5.1
גל תעשיות 1.0	3216	115	+15	+.5
גל תעשיות 5.0	1720	271		
דקסטר 1.0	בו 3068		-162	-5.0
דשנים 0.1	תב 6050	11.7	-694	-10.0
דשנים 0.5	3250	189	-50	-1.5
חיפה כימיקל 10.0	1257	2956	-33	-2.6
טבע ש	42900	11.7		
טבע אופ 4	19900	6.3	+300	+.8
ליפסקי 1.0	820	323	+5	+.6
ליפסקי אפ 1	1532	215	+245	+19.2
ים המלח 0.1	10340	1113	-230	-2.2
פטרוכימיים 10.0	270	4458	-11	-3.9
מקסימה 1.0	3097	55.3	-120	-3.7
מקסימה 5.0	1262	122	-65	-4.9
מקסימה אופ 1	1460			
נפה כימיקל 1.0	בו 6503		-342	-5.0
סנו 1.0	6480	37.0		
סנו 5.0	3500	100	-100	-2.6
קרס כימיקל 1.0	4160	50.1	+160	+4.0
קרס כימיק אופ 1	תב 3905	.2	+300	+8.3
ת.ג.ל. 1.0	1258	172		
ת.ג.ל. 5.0	682	58.6	-30	-4.2
תיא 5.0	3725	14.0	+120	+3.3
פרוטארום 10.0	הפסקת מסחר			
תרו א 5.0	תב 2430	197	-270	-10.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
רפזן 1.0	תב 3159	100	-351	-10.0
רפזן 5.0	תב 1620	6.0	-170	-9.5
תמ.ן. 1.0	1782	210	+3	+.2
תמ.ן. אופ 1	1562	70.0	+10	+.6
יטה 1.0	3000	176	-140	-4.5
יטה אופ 1	4900	5.0	-51	-1.0
לבידי אשקלון 1.	289	1043	-11	-3.7
לבידאשקלון אופ	437	113	-3	-.7
מולט ב 0.5	14180	94.5	+480	+3.5
מפעלי נייר 10.0	99500	15.0		
סקטריה 1.0	1070	20.0		
רים 0.1	1840	46.8	+40	+2.2
רים 0.4	904	46.6	+43	+5.0
תפל ב 8.2	9120	30.4	-20	-.2

תעשיות שונות

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
אלובית 1.0	3500	20.0	-100	-2.8
אלובית 5.0	1590	20.0	-80	-4.8
אברץ 1.0	תב 1800	130	-195	-9.8
אברץ 5.0	תב 850	37.0	-57	-6.3
אברץ אופ א	650			
[illegible] 1.0	7400	27.8		
דיקו 1.0	4885	9.8	-7	-.2
דיקו 5.0	2820		+20	+1.0
הגבולק 1.0	5850	19.0	-200	-3.3
הגבולק 5.0	1910	186	-70	-3.5

השקעות תעשיה

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
מרכנית ב 0.1	3910	540	-100	-2.5
סהר בכר 1.0	3800000	.1		
כלל תעשיות 1.0	885	3285	-25	-2.8
מאגרי טכנולוגיה	390	2366		
מאגריטכנו אופ 1	380	1554		

חברות השקעה

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
אמיק ש	3000	51.5	-155	-4.9
אידיבי פתוח 2.0	2270	2288	-82	-3.5
אינקגה 0.1	תב 1048	737	-117	-10.0
אינקגה 0.5	תב 518	325	-50	-8.8
אלבר ש	2550	20.0	+100	+4.1
אלבר מ	2353	10.3	-100	-4.1
אלרן ש	1508	802		
אלרן מ	1575	330	+65	+4.3
אמישר בכ 1.0	הפסקת מסחר			
אפיק 1.0	715	697	-10	-1.4
אפיק 5.0	550	150	+10	+1.9
בזלת 1.0	תב 1296	140	-144	-10.0
חברה לישראל 1.0	תב 1789	43.7	-199	-10.0
חברה לישראל 5.0	710	51.5	+13	+1.9
הלפמן 0.1	55895	2.0	+1095	+2.0
הלפמן 1.0 ש	15400	10.6		
אסמא א 0.5	6499	64.1	-101	-1.5
פועלים השק ש	2424	769	-80	-3.2
לאומי השק 0.1	2760	756	-86	-3.0
דיסקונט השק ש	3000	1399	-110	-3.5
מזרחי השק ש	7300	102	-100	-1.4
מר השק אגח 124	8771			
חירון 1.0	תב 1474	185	-164	-10.0
חירון 5.0	425	1256	-16	-3.6
יצוא ש	5700	62.9	-200	-3.4
ירדן א 0.1	1180	213	-20	-1.7
כלל ישראל 10.0	1476	1148	-60	-3.9
כלל ישראל 50.0	852	100	-30	-3.4
לנדק 0.1	בו 4440		-234	-5.0
לנדק 0.5	תב 1200	373	-120	-9.1
מגור 0.1	5900	90.0	+202	+3.6
מגור א 0.5	3800	67.9		
פז השק ב 0.1	קו 1646		+78	+5.0
פז השק ב 0.5	700	102	+7	+1.0
פז השק ש	13000	105		
פמה א 0.1	תב 4150	121	-250	-5.7
פמה 0.5	1865	241	-95	-4.9

מחקר ופיתוח

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
אמצעים מתוחכמים	תב 1717	304	-190	-10.0
אמצעים אופ 1	1760	146		
גליל טכנולוגיות	תב 258	2641	-19	-6.9

חיפושי נפט

המניה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים
דלק חיפושינפט 1.	2371	72.6	-65	-2.6
דלק חיפושינפט 5.	1250	21.2	-30	-2.3
פז חיפושי נפט	8800	124	-200	-2.2
סראויל 1.0	1560	70.9	+30	+2.0
סראויל 5.0	636	220		
סראויל אופ 1	508	65.0		
י.א.ג.ל. 5.0	966	749	-3	-.3
מ.ב.ן. 1.0	1520	192	+54	+3.7
מ.ב.ן. 5.0	715	539		
סיסביקה 1.0	תב 991	261	+72	+7.8
סיסביקה 5.0	355	350		
סיסביקה אופ 1	257	155		
סראויל ב 0.3	1730	90.6	+74	+4.5
צפון אמריק נפט 1.	228	69.7	-6	-2.6
צפון אמריק נפט 5.	תב 153.0	387	-9.0	-5.6
צפון אמריקנפט אופ	413	6.0	+13	+3.3
נפטא ש	645000	.5		

שערי אגרות חוב

השינוי	השער	סדרה
3% מלוה מדינה (גליל)		
קבי 201 תשואה 3.50%		
+476	28490	3601
+438	26145	3602
קבי 202 תשואה 3.78%		
+38	24001	3603
+34	21486	3604
קבי 203 תשואה 4.00%		
-67	19418	3605
-62	18293	3606
-60	17328	3607
+57	16396	3608
קבי 204 תשואה 4.18%		
+121	15463	3609
+111	13927	3610
+108	13435	3611
+106	13027	3612
קבי 205 תשואה 4.40%		
-129	12104	3613
-126	11588	3614
-118	10694	3615
-110	9775	3616
קבי 206 תשואה 3.86%		
+289	9479	3617
+277	8986	3618
+260	8422	3619
קבי 207 תשואה 4.50%		
+43	7691	3620
+41	7294	3621
+37	6567	3622
קבי 208 תשואה 4.65%		
-47	6096	3623
-45	5737	3624
קבי 209 תשואה 4.93%		
-9	5148	3625
-8	4753	3626
-7	4399	3627
קבי 210 תשואה 4.42%		
-27	4130	3628
+26	3855	3629
-23	3638	3630
קבי 211 תשואה 4.92%		
+6	3344	3631
+5	3150	3632
+5	2971	3633
קבי 212 תשואה 4.74%		
-47	2643	3634
-46	2495	3635
-44	2399	3636
קבי 213 תשואה 4.81%		
+25	3239	3637
+24	3081	3638
+21	1901	3639
קבי 214 תשואה 4.50%		
+49	1599	3640
+43	1383	3641
קבי 215 תשואה 4.69%		
+3	1218	3642
+2	1079	3643
קבי 216 תשואה 4.90%		
+1.6	947.3	3644
+1.4	852.7	3645
4% מלוה מדינה (גליל)		
קבי 251 תשואה 5.06%		
-3	752	3701
קבי 252 תשואה 5.19%		
-8.1	567.4	3702
קבי 253 תשואה 5.06%		
-13.9	505.1	3703 א
-12	432.6	3704
קבי 261 תשואה 5.07%		
-2.6	234.4	3751
קבי 262 תשואה 4.46%		
-5.4	95.8	3752
+5.2	91.7	3753
קבי 271 תשואה 2.75%		
+3.1	102.4	3901
4% מלוה פתוח (הצמדה 90%)		
-1722	234000	3105
קבי 404 תשואה 4.70%		
+374	228775	3106
קבי 405 תשואה 4.80%		
+351	239996	3107
קבי 406 תשואה 4.00%		
+1658	216859	3108
קבי 407 תשואה 4.80%		
[illegible]	[illegible]	3109
קבי 408 תשואה 3.80%		
+671	213879	3110
קבי 409 תשואה 3.50%		
+1141	208869	3111
קבי 410 תשואה 3.70%		
+2285	204145	3112
קבי 411 תשואה 4.00%		
+2078	208081	3113
קבי 412 תשואה 3.30%		
+2037	202056	3114
קבי 413 תשואה 3.40%		
-309	198443	3115
קבי 414 תשואה 4.30%		
-1119	190935	3116
קבי 415 תשואה 3.80%		
-50	200409	3117
קבי 416 תשואה 2.80%		
+296	196338	3118
4%-7%-8% מלוה פיתוח (80% הצמדה)		
קבי 501 תשואה 5.20%		
+246	163678	3201
קבי 502 תשואה 4.80%		
-259	167423	3202
קבי 503 תשואה 5.00%		
+272	165374	3203
+266	161577	3204
קבי 504 תשואה 5.00%		
+360	158361	3205
קבי 505 תשואה 4.90%		
+259	157315	3206
+251	153084	3210
קבי 506 תשואה 5.05%		
+245	148589	3211
+241	145637	3212
קבי 507 תשואה 5.06%		
+230	139886	3213
+220	134169	3214
קבי 551 תשואה 5.00%		
+222	135053	3501
קבי 552 תשואה 4.40%		
+707	133164	3502
+632	119051	3503
+625	116352	3504
+646	117623	3505
קבי 701 תשואה 4.90%		
+697	117503	3521
+663	105369	3524
קבי 702 תשואה 5.30%		
-414	111217	3522
-413	104775	3523
קבי 703 תשואה 5.01%		
+169	102979	3525
+169	102811	3526
+165	100642	3527
+161	97736	3528
קבי 704 תשואה 5.08%		
+256	97339	3529
+250	95060	3530
+252	94674	3531
+245	91898	3532
+247	91832	3533
+232	86118	3534
קבי 705 תשואה 5.32%		
+258	86224	3535
+235	81628	3539
קבי 706 תשואה 5.16%		
+282	86305	3536
+281	86015	3537
+265	80957	3538
+256	80758	3540
+247	77944	3541
+268	81488	3542
+254	77259	3543
קבי 707 תשואה 5.16%		
+215	77850	3544
+212	76059	3546
+212	75550	3547
+211	75297	3548
+202	71727	3550
+201	70889	3551
קבי 708 תשואה 5.09%		
+166	75377	3545
+158	71088	3549
+146	65140	3552
+146	64983	3554
+146	64983	3555
קבי 709 תשואה 4.95%		
+202	64326	3553
+181	55531	3571
קבי 710 תשואה 5.04%		
+178	61813	3556
+179	61770	3558
+172	59449	3559
+165	56306	3560
+164	55836	3561
קבי 711 תשואה 5.25%		
+181	62627	3557
+167	56732	3572
קבי 712 תשואה 5.06%		
+111	56136	3573
+102	51702	3574
+102	51752	3577
+94	47594	3578
קבי 713 תשואה 4.96%		
+169	51354	3575
+168	50926	3576
+156	46853	3579
קבי 714 תשואה 4.90%		
-4	44307	3580
-5	40190	3581
-11	36970	3582
-5	35894	3583
קבי 715 תשואה 5.01%		
+105	33991	3584
+100	32106	3585
+92	29062	3586
+92	29042	3588
קבי 716 תשואה 4.97%		
+71	29430	3587
+65	26779	3591
+64	26689	3592
+65	26556	3593
קבי 717 תשואה 4.96%		
+105	26549	3589
+101	25273	3594
+97	24117	3596
+97	23876	3597
קבי 718 תשואה 4.89%		
+73	26300	3590
+71	24996	3595
5% מלוה פיתוח		
קבי 101 תשואה 5.10%		
-402	112911	2001
-402	111968	2002
קבי 102 תשואה 5.20%		
+177	107224	2003
+167	101913	2005
+166	100931	2006
+163	98768	2007
קבי 103 תשואה 5.00%		
+180	109787	2004
+165	100654	2009
קבי 104 תשואה 5.00%		
+382	97077	2008
+381	94967	2012
-377	92379	2015
קבי 105 תשואה 4.75%		
+1454	99562	2010
+1427	97626	2011
+1467	97743	2013
+1429	94827	2014
+1432	92409	2017
+1467	92057	2019
קבי 106 תשואה 5.30%		
+158	95722	2016
+154	93084	2018
קבי 107 תשואה 5.00%		
+146	88784	2020
+136	83206	2022
+129	78393	2024
קבי 108 תשואה 4.95%		
+149	90645	2021
+140	85382	2023
+121	80177	2025
+120	79376	2026
קבי 109 תשואה 4.80%		
-963	75912	2027
-932	74379	2029
קבי 110 תשואה 5.20%		
-263	79156	2028
-261	75240	2030
קבי 111 תשואה 4.80%		
+119	72445	2031
+112	68338	2033
+102	62634	2035
קבי 112 תשואה 4.95%		
-550	73673	2032
+529	55488	2034
+495	63681	2036
קבי 113 תשואה 4.95%		
+281	59081	2037
+275	56236	2039
+264	53825	2041
+247	49460	2052
קבי 114 תשואה 4.90%		
+100	60641	2038
+95	58231	2040
+91	55066	2051
+83	50633	2053
קבי 115א תשואה 0.25%		
+276	53750	2054
קבי 115ב תשואה 0.20%		
+168	49933	2056
קבי 115ג תשואה 0.62%-		
+71	47012	2058
קבי 115ד תשואה 0.57%-		
+66	43671	2060
קבי 115ה תשואה 1.50%		
-166	52641	2055
קבי 116 תשואה 1.70%		
-174	48405	2057
קבי 116ב תשואה 0.95%		
+69	45316	2059
קבי 117 תשואה 1.57%		
-1741	31438	2061
-1625	29774	2062
-1587	27555	2063
-600	101900	6001 פתוח
-468	98000	6002 פתוח
+2396	95996	6003 פתוח
-1000	93000	6004 פתוח
אדשון צמוד דולר ריבית קבועה		
קבי 601 תשואה 8.80%		
+2.8	148.2	2501 אדשון
+2.8	145.6	2502 אדשון
+2.7	140.9	2503 אדשון
קבי 602 תשואה 9.20%		
+1.9	139.4	2504 אדשון
+2.0	134.1	2505 אדשון
קבי 603 תשואה 9.89%		
+0.4	128.2	2506 אדשון
+0.5	123.7	2507 אדשון
קבי 604 תשואה 8.70%		
-5.0	92.4	2508 אדשון
רשון צמוד דולר ריבית קבועה		
קבי 901 תשואה 8.50%		
+1	230.2	7001 רשון
+1	225.1	7002 רשון
קבי 902 תשואה 8.50%		
+1.3	211.9	7003 רשון
+1.2	196.5	7004 רשון
קבי 903 תשואה 8.50%		
+1.6	183.6	7005 רשון
קבי 904 תשואה 8.40%		
+3.6	173.7	7006 רשון
קבי 905 תשואה 8.50%		
+2.7	161.3	7007 רשון
+2.6	153.2	7008 רשון
קבי 906 תשואה 8.50%		
+1	148.4	7009 רשון
קבי 907 תשואה 8.60%		
-2	139.3	7010 רשון
קבי 908 תשואה 8.80%		
+1	130.6	7011 רשון
+1	126	7012 רשון
קבי 909 תשואה 8.77%		
+0.4	119.1	7013 רשון
קבי 910 תשואה 8.64%		
+0.3	107.5	7014 רשון
קבי 911 תשואה 8.70%		
-1.8	89.2	7015 רשון
גלבוע ריבית משתנה		
קבי 801 תשואה 2.44%		
+37	11823	6101 גלבוע
קבי 802 תשואה 2.95%		
+22	7047	6102 גלבוע
קבי 803 תשואה 2.94%		
+38	6329	6103 גלבוע
קבי 804 תשואה 2.70%		
+130	5943	6104 גלבוע
+125	5652	6105 גלבוע
קבי 805 תשואה 3.03%		
+17	5383	6106 גלבוע
+17	5180	6107 גלבוע
קבי 806 תשואה 3.02%		
+12	3731	6108 גלבוע
+11	3659	6109 גלבוע
+10	3498	6110 גלבוע
קבי 807 תשואה 2.99%		
+9	2919	6111 גלבוע
+8	2829	6112 גלבוע
קבי 808 תשואה 3.06%		
+6	1921	6113 גלבוע
קבי 821 תשואה 3.75%		
-5.1	747.5	6151 גלבוע
-4.9	716.3	6152 גלבוע
קבי 822 תשואה 3.80%		
-2.4	619.8	6153 גלבוע
-2.4	608.7	6154 גלבוע
קבי 823 תשואה 3.80%		
-1.9	396.7	6155 גלבוע
קבי 824 תשואה 3.85%		
-1.5	319.8	6156 גלבוע
קבי 825 תשואה 3.85%		
-1.2	237.6	6157 גלבוע
-1.3	225.7	6158 גלבוע
קבי 826 תשואה 3.65%		
+2.2	194.3	6159 גלבוע
קבי 827 תשואה 3.72%		
+0.5	181.3	6160 גלבוע
+0.5	175.3	6161 גלבוע
קבי 828 תשואה 3.65%		
+1.9	160.2	6162 גלבוע
קבי 829 תשואה 3.80%		
-1.1	146.5	6163 גלבוע
-1.1	140.9	6164 גלבוע
קבי 830 תשואה 3.80%		
-0.9	132.2	6165 גלבוע
קבי 831 תשואה 3.70%		
+1.2	136.3	6166 גלבוע
+1.2	123.5	6167 גלבוע
+1.1	121.5	6168 גלבוע
קבי 832 תשואה 3.78%		
+0.4	113.5	6169 גלבוע
קבי 833 תשואה 3.75%		
-0.7	107	6170 גלבוע
-2.9	226.9	6158 גלבוע

שערי קרנות נאמנות

ליום 13.11.85

[illegible]

התאם לעצמך השקעה בבנק לאומי

לפי טווח הזמן, סוג ההצמדה ואפשרויות המימוש

בנק לאומי

מבוי סתום בדיוני הוועדה לאיחוד התעשיה הפטרוכימית

מאת דרור שרביט

דיוני הוועדה לאיחוד התעשיות הפטרוכימיות הגיעו ל־מבוי סתום כבר לאחר הישיבה הראשונה. נציגי התעשיות השותפים בוועדה ביינו שלא ניתן יהיה להגיע לסיכומים מחייבים בלי שמשרדי האוצר, האנרגיה, התעשיה יסכמו ביניהם מדיניות מוסכמת ביחס לעתיד התעשיה הפטרוכימית.

בראש הוועדה שמונתה על ידי משרדי האנרגיה עומד ד"ר נתן ארד, מנכ"ל משרד האנרגיה. השותפים בה נציגי שלושת המשרדים הכלכליים ונציגי התעשיה הפטרוכימית. מהישיבה הראשונה נעדר נציג האוצר.

מנכ"ל בתי הזיקוק צביקה זמיר סבור שלא ניתן יהיה להגיע להסכמה על עקרונות מיזוג התעשיות הפטרוכימיות ללא קביעת מדיניות ממשל־תית מוגדרת. לדבריו, המפע־לים האינטרסנטים, כולל בתי הזיקוק לא יוכלו לבדם לסכם את עקרונות המיזוג ועל ה־ממשלה לקבוע את מדיניותה כלפי הענף ומחויבותה כלפי המפעלים הפועלים בו.

התוכנית הנידונה בוועדת ה־איחוד של התעשיות הפטרו־כימיות נועדה ליצור מרכז רווח משותף לכל הענף, ב־עיקר בתחום ייצור האתילן, מוצר או מקורה חומר גלם עבור המפעלים הפטרוכימיים, „פרוטרום" ומפעלים אחרים ומיוצר כמוצר סופי על ידי בתי הזיקוק. אלה תלויים ב־מחירי הנפטא הנקבעים על ידי מינהל הדלק. קשרי היי־צור והמכירות בין המפעלים אינם מצטמצמים רק לתחום ה־אתילן — ישנם מוצרים קשו־רים נוספים ופוטנציאל נוסף בלתי מנוצל עדיין בשל היח־סים בין מפעלי התעשיה הפט־רוכימית.

בישיבה הראשונה ביקשו נציגי המפעלים מנציג מינהל הדלק, שמעון גלברג לפתוח את ספרי המינהל, כדי שניתן יהיה לדון במחירים ובמר־ווחים של המוצרים הפטרוכי־מיים מהשלב הראשוני של יי־צורם. נציג מינהל הדלק הת־נגד לדרישה זו.

בתעשיה הפטרוכימית מוע־סקים כיום באופן ישיר כ־3000 עובדים. היקף יצואה השנתי כ־250 מיליון דולר. הגורמים הפועלים בתעשיה זו חוששים שמשבר „פרוטרום" יתפשט גם למפעלים אחרים, ובשל ה־זיקה והתלות בין המפעלים יתגבר מכך כל העוסקים בע־נף.

קרן הצמיחה תעודד אימוץ מפעלים קטנים

בלומנטל: יעד הקרן איסוף 50 מיליון דולר

מאת חיים ביאור

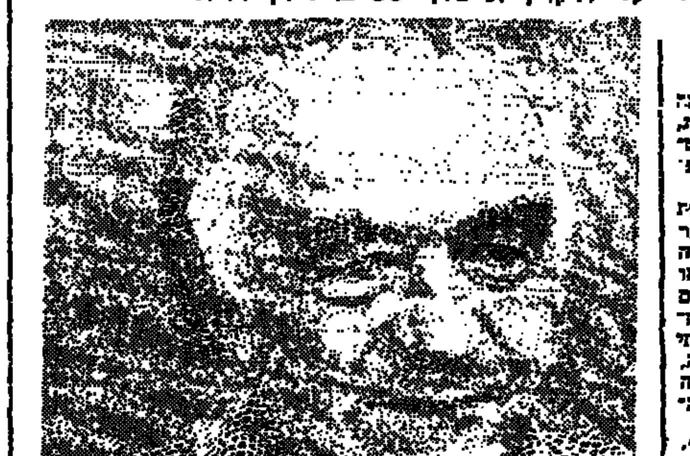

הקרן לחידוש הצמיחה, שהוקמה בימים אלה על ידי ההסתדרות, מעודדת אימוצם של מפעלים קט־נים הנתונים במשבר זמני ע"י מפ־עלים גדולים.

ראשי הקרן אמרו אתמול במסיבת עיתונאים בתל אביב, כי במספר מפעלים גדולים, כגון התעשיה האווירית, קיימת אבטלה סמויה או גלויה וציוד לא מנוצל. מפעלים אלה יעמידו לרשות המפעלים הקט־נים כוח אדם מיומן ואמצעים בלתי מנוצלים ויסייעו להם בהדרכה, הכשרה, הכוון ושיווק, בתמורה לתמיכה כספית מצד הקרן ה־הסתדרותית.

יו"ר מועצת המנהלים של „כור", נפתלי בלומנטל, המרכז את פעילות הקרן מסר כי מטרת הקרן היא לגייס סכום המתקרב ל־50 מיליון דולר באמצעות תרומה של ימי עבודה וחופשה על ידי העובדים וכן מימון מצד הנהלות המפעלים. הסכום שיגוייס יופנה לחיזוקם של מפעלים, בעיקר באזורי פיתוח, שנקלעו לקשיים ועם זאת יש להם סיכוי סביר להבראה.

לדברי בלומנטל, 350 אלף עוב־דים ב־16 מקומות עבודה גדולים הצטרפו עד כה והחליטו לתרום לקרן. כל עובד יתרום שלושה ימי עבודה יום אחד מדי שישה חודשים בשנה וחצי הקרובה. קבו־צה ראשונה זו מהווה כשליש מה־מועסקים במשק והיא כוללת בין היתר את עובדי „כור", חברת ה־חשמל, התעשיה הצבאית, הסתדרות עובדי המדינה, הסתדרות המורים, מקורות, אוניברסיטת תל־אביב, הסוכנות היהודית, קופת חולים ו־חברי קיבוצים.

בנימין יסעור, איש הקיבוץ ה־ארצי, המטפל בשימושים ויעובים, אמר שעתה עוסקים ראשי הקרן באיתור המפעלים שיש לחזקם, תוך בחינת הפוטנציאל הגלום בהם כדי להרחיבם או להבריאם. הכוו־נה היא, כדבריו, „לסייע למפעלים לעזור לעצמם".

מנכ"ל „קו אופ" תל אביב דן השרוני, בני גאון, המרכז את פעו־לות ההסברה של הקרן לחידוש הצמיחה, הסיבות שהביאו להקמת הקרן נעוצה בפער המתרחב בין משאבים העומדים לרשות המדינה לבין צרכיה. לדבריו, הצורך ב־הקמת הקרן גבר עתה לנוכח ה־מיתון החריף במשק והאבטלה ה־בעבירה. כל פעילות הקרן הינן על בסיס התנדבותי, ללא מקבלי שכר או החזר הוצאות, אמר גאון.

פרופ' דב פלקמן מאוניברסיטת תל־אביב, שירכז את נושא התה־נדבות, ציין שבצבר החזל ביוזסס של מומחים בתחומי השיווק, ה־מיחשוב, הארגון וכיו"ב אשר יעמידו עצמם בהתנדבות לרשותם של המפעלים המסתייעים. אנשי המקצוע יופנו בראש וראשונה לאזורי פיתוח.

1.5 מיליון דולר תפוקת עצים מכריתת יערות

מאת דוד מושיוב

תפוקת העץ השנתית מיערות ה־קרן הקיימת לישראל המשתרעים על פני 750,000 דונם ברחבי ה־ארץ היא 50,000 טונות. שליש מכ־מות זו מופקת מיערות באיזור ה־נגב.

המדיון של הקרן הקיימת מתפ־קת עץ זו היא 30 דולר בקירוב לטונה או בסך הכל 1.5 מיליון דולר בשנה.

הקרן הקיימת אינה מרוויחה כת־פוקת עצים זו משום שהתוצאה לכריתת העצים היא 33 דולר הטו־נה.

75 אחוז מהעצים הנכרתים ב־ישראל נשלחים לבתי חרושת ל־ריסוק עצים לשם תעשיית הסיבית. מסתבר, כי לרהיטים עשויים מסי־בית תוצרת הארץ יש ביקוש רב בארה"ב.

15 אחוז מכמות העצים מופנים ללהיות לשימוש בבניה. למשט־חים, למיכלי עץ וכו'. 10 אחוזים מהעץ מופנים לשימוש ככלונס־אות, עמודים ועוד.

עיקר העץ בא מעצים מחטיים כמו אורן וזוכיהם, רבע מהכמות מעצי אקליפטוס.

כמות העץ הדרושה בישראל נא־מדת כ־120,000 עד 150,000 טונות בשנה. באגף הייצור של ה־קרן הקיימת לישראל מועסקים כ־600 איש. מדי שנה בשנה נוטעת הקרן הקיימת כ־15,000 דונם יערות בארץ.

הפסדי מיסוי של כ־70 מיליון דולר מהקפאת מחירי המכוניות

מאת דוד מושיוב

הפסדי האוצר בגלל הקפאת מחי־רי המכוניות הפרטיות ואי עדכון שערי מטבע החוץ על מכירת מכו־ניות אלה נעים בין 70 ל־100 מיל־יון דולר בקירוב — זהו אומדנו של מנכ"ל חברת מאיר למכוניות ומשאיות ישראל קיין המשווקת מכוניות „וולוו" בישראל.

הפסד זה נובע מקביעת מחירים לא ריאליים למכוניות ה־פרטיות. כתוצאה מכך מפסיד אוצר המדינה הכנסה ממס קנייה, מס ערך מוסף ומס הכנסה. הפסד זה מתייחס לתקופה בה החלה התכ־נית הכלכלית מאז נובמבר 1984 ועד סוף אוקטובר 1985.

מכונית וולו 240 עולה (פו"ב) בשער המפעל בשוודיה 7,000 דו־לר. מיסי המדינה מסתכמים בכ־21,000, כלומר שלושה דולר על כל דולר, אולם בעקבות מדיניות ההקפאה גובה האוצר רק שני דו־לר מיסים, כלומר 14,000 דולר ומפסיד הכנסה בסך 7,000 דולר על כל מכונית כזו.

לדברי ישראל קיין אנשים אשר חשבו להחליף מכוניתם בשנה הבאה מקדימים את החלפת המכו־נית, זאת משום שהם רוכשים מכו־נית שעולה 45,000 דולר במחיר 35,000 דולר בלבד.

חברת מאיר משווקת בשנה כ־אלף מכוניות נוסעים [illegible] מדגמים שונים ורק מחברה זו בא הפסד האוצר בין 5 ל־7 מיליון דולר בגין אי גביית מיסים.

חברת מאיר למכוניות ומשאיות משווקת בישראל גם משאיות ו־אוטובוסים תוצרת „וולוו". בשנת 1983 שווקו בארץ אלפיים משאיות, מזה כ־700 תוצרת „וולוו". ב־שנת 1984 רכשו בארץ כ־800 מש־איות. בזה שיווקה חברת מאיר 250 משאיות תוצרת „וולוו". התחזית לגבי שנת 1985 היא שיווק של 650 עד 700 משאיות בכל רחבי הארץ מכל הדגמים. „וולוו" מקווה לשווק בין 160 ל־180.

ועדת הכספים: הקמת נמל הפחם — ע"י חברות ישראליות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

„ועדת הכספים של הכנסת לא תאשר הקמתו של נמל הפחם ה־חדש בידי חברה זרה", אמר חה"כ חיים רמון יו"ר ועדת המשנה ל־בינוי של ועדת הכספים בכנסת. הוועדה התכנסה השבוע בראשותו של רמון ודנה בהקמת נמל הפחם החדש. בפני הוועדה הופיעה נצי־גות של ראשי הקבלנים בראשותו של אברהם ארונסון, יו"ר המוסד המאוחד לענף הבניה וסגן נשיא מרכז הקבלנים.

ארונסון העלה את דרישות הקב־לנים להבטיח שעבודות הקמת ה־נמל יבוצעו באמצעות חברות בניה ותשתית ישראליות, אשר תקבלנה עדיפות ברורה במכרזים. רק על פי הצורך, אמר ארונסון, תוקמנה שותפויות על בסיס שווה, בין חב־רות ישראליות וחברות זרות ה־מתמחות בביצוע עבודות מיוחדות. ראשי ענף הבניה דרשו לא לאפ־שר לחברות זרות לקבל את ביצוע העבודות, כקבלנים ראשיים.

הקבלנים קבלו על כוונת רשות הנמלים למסור את ביצוע עבודות המתכת, השיפוע והצנורים באמ־צעות מכרזים שיעשו אך ורק בין חברות זרות. מנכ"ל רשות הנמלים, שאול רזיאל, אמר בישיבה כי עד לתאריך הקובע (5.11.85) להגשת מסמכים לצורך בדיקת הכשירות המוקדמת, כל הגורמים שעשו זאת היו למעשה שותפויות בין חברות ישראליות וחברות זרות.

עורכת הדין בתיה אבליו, היוע־צת המשפטית של משרד הבינוי והשיכון הודיעה בישיבה כי מש־רדה ובראשו השר דוד לוי מת־יצבים בנושא זה מאחורי דרישת הקבלנים.

השר לוי הגיש לממשלה הצעה לפיה יועדפו הקבלנים הישראלים, בתנאי שהצעת המחיר שלהם לא תעלינה על יותר מ־15 אחוז מאשר אלה של החברות הזרות. כמו כן ביקשה אבליו להסב את תשומת ליבם של אנשי רשות הנמלים ל־עובדה כי כל קבלן הבונה בארץ חייב, על פי החוק, להיות רשום במשרדו של רשם הקבלנים. בא־שר לחברות זרות המבקשות לבצע עבודות בישראל מוטלת עליהן ה־חובה לקבל לצורך זה היתר מיו־חד משר הבינוי והשיכון.

ח"כ דן תיכון מהליכוד התבטא בחריפות נגד כל כוונה למסור עבודות לידי חברות זרות בתקופה של שפל כבד בענף הבניה והתש־תית — הזקוק לעבודות ובתקופה שהמדינה מנסה לחסוך ככל האפ־שר במטבע חוץ. ח"כ חיים רמון סיכם את הדיון באומרו שהוועדה דורשת מרשות הנמלים לתת עדי־פות ברורה לחברות ישראליות. רמון הוסיף כי רק במקרים הכר־חיים נאות, תסכים הוועדה לשי־תופי פעולה בין חברות ישראליות לחברות זרות.

כדי לוודא את ביצוע החלטת הוועדה, הודיע רמון שוועדת ה־כספים של הכנסת תעקוב מקרוב אחר ההתפתחויות בנושא זה, ולא תאשר למשרד התחבורה ולרשות הנמלים הכספים הנחוצים לה־החלטה הנ"ל. בתגובה אמר יוסי ארבל, מנכ"ל המוסד המאוחד ל־ענף הבניה: „אנו מרוצים מסיכומי הדיונים, כפי שהוצגו על ידי חה"כ רמון ומעמדתו של משרד הבינוי והשיכון. בהחלטה זו אנו רואים סתימת הגולל על הנסיונות למסור את העבודות לבניית הנמל, או חלק מהן, לחברות זרות". שאול רזיאל, מנכ"ל רשות הנמלים הגיב באומרו: „מבחינתי [illegible] אל דלת פתוחה. מעו־לם לא התכוונו להעדיף חברות זרות על פני חברות ישראליות.

באשר לציוד כבד, כגון עגורנים, אין בארץ חברות בעלות נסיון ב־בנייתם.

האמנה הבין־לאומית, שישראל חתומה עליה, מחייבת את פרסום המכרז לבניית הציוד גם בחו"ל. אין שום כוח היכול לאלץ אותי להפר אמנה בין־לאומית", אמר רזיאל.

המנכ"לים בבל"ל עוברים מאמריקאיות לפז'ו

מאת דרור שרביט

המנכ"לים של בנק לאומי נפרדים מהמכוניות האמרי־קאיות שלהם. תקן חדש שנקבע בבנק קובע למנכ"לים מכוניות פז'ו 505.

המנכ"לים בבנק נפרדים ממכוניות הוולבו ועוברים למכוניות סובארו 1800. הדרג הנמוך יותר של ההנהלה האמור לרכב צמוד — כ־150 עובדים — מקבל לפי התקן החדש מכוניות סובארו 1,300 במקום סובארו 1,600 בעבר.

השינויים בתקני הרכב הצמוד של עובדי בל"ל קובעים גם שהחלפת רכב תעשה אחת לחמש־שש שנים במקום שלוש שנים בעבר.

„קומנדו מס" — המציאות

מאת ישראל אמיר

„קומנדו מס" איננו קיים במציאות. „קומנדו מס" הוא המצאה עיתונאית אשר הפתנות הכי־רובה המשטרתית הפכו אותה לאיום על הציבור ולנושא של כתבות לרבות כתבות סטיריות.

הפתנות והאמנים נוהגים במס הכנסה קשה זה עדיין אשר איננו רק לגבי מס הכנסה. הפתנות וכותבי ההומור הסטירי להציגים למנגנון המס כ־אשר מדובר בהון שחור אשר טרם הגיעו אליו (זה הזמן מיום 28.10 עם נציב המס) אולם מה קורה כאשר „פוגעים" במעלימי הכנסות המקו־רבים למראיינים, לאמנים ולעתונאים?! או אז מתחיל מחול השדים של לעג, ביזוי המנגנון קובבדו מס והצגתו באור שלילי.

בתוכנית הטלויזיה שהוקרנה נגע המראיין ב־שורש הבעיה ולצערי הנציב הפרש היה חיוור בתשובתו. שלטונות המס במגמה להשיג התראה כדרך של תפיסת מעלימים — נוהגים לתת ל־ענין פרסום. הפרסום נעשה למניעת לחץ מצד גורמים חיצוניים — חברי כנסת, אישי ציבור, עב"ן. לפקידי המס ידועים מקרים של התערבות גורמים חיצוניים — חברי כנסת, אישי ציבור עתונאים וכד' המבקשים בהתחשב במקרה — להשתיק. הפרסום מקשה להשתיק את המקרה ויש בו משום מחשבה שניה אצל מי שטרם נתפס — האם כדאי להסתבך?! „הזרוע הארוכה של מנגנון המס מתקרבת אלי ואולי כדאי לי לשפר את דרכי" — הרי זאת אותה המטרה הניצבת בפני המנגנון. הציבור אינו צריך ל־השלות עצמו כי המנגנון מסוגל להלחם כנגד כל המעלימים. יש בכוחו של המנגנון להלחם כנגד חלק ואם אותם מעלימים יהיו שייכים לענפים שונים ולאיזורים שונים — יש תקווה כי תיקטן העלמת המס לא רק אצל אלו שנתפסו אלא בעיקר אצל השכנים והקשורים לעסק באותו ענף.

צריך לתת למנגנון העוסק בנושא רגיש זה מספר כלים וללא כל קשר מיהו זה שבנגדו פועלים:

1. כיסוי ותנאי הוגן המדרבן לפעולות נוס־פות;
2. תיקון חוק המונע המרה בכופר של תפישות ולו גם אי רישום תקבול אשר מכוונת העבירה חייב להיות הזה להגדרה כוונת.
3. ריכוז הגשת תביעות המס בידי פרקליטים השייכים למנגנון המס (והדוגמא הקיימת במס ערך מוסף).
4. תוספת של שופטים לנושא המס באשר תיק העלמה יוכל להסתיים תוך 90 יום.

יש גם מקום לשקול מינוי שופטים מיוחדים לנושא. כידוע פקיד שומה כיום הוא בעל סמכות שיפוטית כיוון שעל החלטתו ניתן לערער רק בבית משפט מחוזי. מינוי פקידי שומה שפרשו המכירים את המערכת על כל הנכבית לתפקיד שופט בעניני העלמת מס היתה התרומה לעניין יותר מאשר מינוי שופט כלשהו לשופט לנושא זה. בתי המשפט כיום אינם מודעים לכך ש־הוכחת העלמה קשה וכאשר מוכח סכום קטן — יש בכך הוכחה לשיטה ולכן אין להתייחס מה־סכום אותו מצליחים להוכיח בבית המשפט. ב־משפטי מס בניגוד לכל דין אחר העבירה שאדם נתפס באי רישום מכירה מצביעה על שיטה ולמעשה הוא מאשם בשיטה ולא בסכום ה־מוכח.

5. תיקון בחוק מס הכנסה המאפשר טיפול בתיק שיש בו עבירות מס עוד בטרם הסתיים הטיפול הפלילי. כיום, הטיפול הפלילי מונע טי־פול של עריכת שומה וגביית המס המגיע. לנישום זמן רב „להתארגן" בצורה שלא ניתן יהיה לגבות ממנו את המגיע ובסופו של ענין — המנגנון מתפשר עמו כבדי למנוע חוב אבוד. התיחסות המנגנון לתיק מייד עם גילוי העבירה היה מאפשר גביית המס המגיע ומונעת מהעבריין לגרום לאי תשלום המס המלא.

6. קביעת עונשי מינימום בחוק, החלים גם אם נתפס נישום בסכום קטן של מספר שקלים בלבד. דהיינו מי שלא נתן חשבון/קבלה על סכום שבגה קטל עליו עונש מינימום שאינו קשור בהיקף הסכום וזאת כאמור כיון שמדובר בשיטה מוד „ומחלה לאומית" מאוד.

*

מס הכנסה, בניגוד לכל האמור לעיל ועל אף שניתן להניח כי פקידי השומה הם סומכים ידם על הציפות אלה, נוקט שיטה שונה. אין טי־פול בשורש הענין ואין טיפול רציני בעת תפישה אלא נעשים מאמצים להתפשר עם הנישום על המס המוכח ובלבד שישלם ובהקדם את מה שניתן לגבות. גישה זו יוצרת מצב שנישום הנתפס — אין ממצים עמו את הדין והתוצאה מכך העלמת הכנסה היתה ונשארה ענין כדאי. עד לתפישה צחק הנישום מחבריו שישלמו מס מלא לאוצר־יה, לנפט הפירוטים, וחזר הנישום וצוחק. ידועים מקרים (בארצות הברית) בהם אותו הנתפס בהעלמת הכנסה יודע כי אין מנוס ממאסר מחד ותשלום מס בסכום העולה על המס שהיה משלם לו היה מצהיר אמת. התוצאה הישירה היא כי בארה"ב אין „ספורט לאומי" של העלמת הכנסה ומי שעושה כן — יודע את הסכנה שהוא נוטל על עצמו. כמובן שאין בתיקונים המוצעים פתרון לבעיה אך השיטה הקיימת — מעודדת אי הצהרה על הכנסות וכך חסרונה העיקרי.

ההסתדרות והמנסה להודיע ובצדק כי יוחמרו העונשים על המעלימים ותקיים מלחמה בהון השחור. אינה נדרה לתיקוני התחיקה הנדרשים ולצורת הטיפול כיום. שיטת הטיפול כיום היא הלבנת הון — עם כל המשתמע מכך ללא תש־לום המס וקנס.

כל עוד מתקיימת השיטה — יטיבו לעשות בעלי הון שחור אם „יתפשרו" באי רישום תקבול ובכך יפטרו עצמם מהעול מהבעיות הצפויות להם עם שלטונות המס.

מינהל הכנסות המדינה מוצא בטישתו. כידוע המינהל ממונה הן על מסים הן על מס הכנסה ומדוע לא יגמר גזירה שווה בשתי המערכות. כל מערכת מחזיקה מחלקת חקירות משלה — האם לא מספיקה מחלקה אחת?! הרי כל תפישה של כל אחת מהמערכות מחמת באחת גם סיפוק למערכת השניה ומדוע לא לאחד?! שיטת ה־תביעות של מס ערך מוסף יעילה יותר ומדוע לא לאחד את התביעה — גיחוי תובע תביעה הן על מס ערך מוסף והן על מס הכנסה על ידי אותו תובע ובכך יקצרו התהליכים. יוגשו כתבות מכתבי האישום וכל המערכת תפעל ב־צורה יותר יעילה.

תובע מנהלי בנקים חוייב בתשלום הוצאות

מאת סופרנו הכלכלי של „דבר"

בית המשפט המחוזי [illegible] פנחס ויינבוים שתבע [illegible] בל"ל פי־צוי עקב משבר מניות הבנקים, לשלם הוצאות בסך 1.15 מיליון שקל לנתבעים. הדיון בתביעתו של המשקיע מרם התקיים, לאחר שהוא ביקש לתקן את כתב ה־תביעה.

בחודש מרס השנה הגיש פנחס ויינבוים, בשמו ובשם כלל בעלי המניות של בל"ל (להוציא הנתבעים), „תביעה נגזרת לגילוי חש־בונות ולתשלום פיצויים". הת־ביעה הוגשה בעקבות המפולת שהיתה בשעתו במניות הבנקים, והתובע טען, כי מנהלי בל"ל יפת ואיינהורן נקטו מדיניות ופ־עולות אשר גרמו נזקים והפסדים לבנק שהם עומדים בראשו בכל הקשור לוויסות מניות הבנק. לפי־כך, דרש מהנתבעים בסך 10 מיליון שקל [illegible] וכן גילוי חשבונות.

כאמור צירף פנחס ויינבוים כ־תובעים את בעלי המניות של בל"ל, במסגרת „תביעה נגזרת", דהיינו, תביעה המוגשת ע"י בעל מניות בשם הבנק עצמו נגד מנ־הליו.

הנתבעים יפת ואיינהורן הגי־שו כתב הגנה באמצעות עו"ד הרטמן, בו כפרו בטיעונים נגדם וביקשו למחוק את התביעה על הסף, בטענה כי התביעה לוקה בפגמים בסיסיים ואין לדון בה.

בו בזמן הגיש התובע, באמ־צעות עו"ד ד"ר ישראל וייגביים, בקשה להכנסת תיקונים לכתב ה־תביעה, „שיכללו פרטים נוספים לגבי שלימת הנתבעים בבנק ו־עוד.

השופט גורן, פסק, כי התובע בהחלטתו כי בית המשפט אינו נוהג בדרך כלל „למחוק על ה־סף תביעות כל עוד ניתן לת־קן פגמים בכתב־תביעה. כן ציין השופט, כי בשלב זה של הדיון אין הוא מביע דעה לגבי סיכויי הצלחת התביעה — אף כי לא ניתן גם לומר שהתביעה מחוסרת סיכויים, ומכאן שאין להורות על מחיקתה.

השופט גורן פסק, כי התובע יגיש כתב־תביעה מתוקן תוך 30 יום. והנתבעים יגישו כתב־הגנה מתוקן תוך 30 יום מיום קבלתם את התביעה המתוקנת.

הלוח הכללי · ידיעות אחרונות · הלוח הנפוץ ביותר · ראשון ב„דבר" בבוקר

וילות ובתים

● מודעות בטלפון! בויזה, ישראכרט, ודיינרס! 03־221550, 03־221896, 03־227117 עד 21.00 רצוף (פרסום — „איזיאלי").
● אשראי מוגבל ב„לוח־יעוף"! מודעות בטלפון — התשלום ב־2/12! 03־292779
● פרסם והתנה — שי לכל מפרסם בלוח הכללי במרכזם „אורבידורואנף", 03־844856, — 03־844008

דירות למכירה

● מודעה לעתון?! 03־621888, 03־625773, התשלום גם בכר־טיסי אשראי.
● במקום „וקותי" 2½ ח"א משופצת, תוספות, ק"צ 236231.
● בחולון בנן קומה 4 בדי־לים ק"ב, מסודרים גם להש־לפה 307182 בעבודה.

מבני תעשיה

● להשכרה אולמות בראשון לציון בפרטים 16.00—19.00, 03־997982, 03־956431

הצעות עבודה

● „ל.א.ב.א." מרכזנית + לתאצ"ג לעבודה זמנית בסב־טכה 03־287817
● „ל.א.ב.א." קלדנית נוטרי לעבודה זמנית מידית — 03־282487
● „ל.א.ב.א." מזכירה + הדרכה + נסיון במנגנון ל־עבודה קבועה. 03־282487
● בעלי טרנזיטים להסעות קבועות מאבן־יהודה, נתניה ו־הסביבה לבן־גוריון 67/א תל־אביב.
● פקיד/ה למשרה חלקית ו־ידע בהנהש"ח 376334 — 03־745297
● לחברת „על דרומה" דרוש עובד למחלקת חבילות ול־חלקה למנות אישית לרחוב יבנה 44 תל־אביב.
● דרוש עובד רשיון נהיגה לקטנוע + למכונית + רקע טכני לפנות ב־16.30—18.00 — צ.ט.ל. — י.ל. פרץ 34 תל־אביב.
● דרושות בחורות צעירות לעבודה זמנית שכר גבוה — 03־825431
● לבוסר ציבורי נער + אופנוע, לשליחויות ועבודות עזר משרדיות 653225, — 03־655049
● יהלומים! דרושים חותכים בתעשיה מכונים לפנות יהלומי [illegible] 34 תל־אביב

● לאוזר יהוד, תל־אביב, — חולון, בחורים רציניים, בוגרי תיכון לעבודה מיידית במקירות מחסן (יום מלא) „תבגורי" — 282257/8
● בחור אחרי צבא עם רשיון לקטנוע לעבודה בהכתון ושלי־חויות, 03־336802
● בהוד השרון דרוש עובד מקצועי (באזורים) / להבות חלקי חילוף 052־27874
● פקידה כללית + ידע ב־הנהח"ש בבני־ברק למנהל"ב 03־782633, (40)

מכוניות

● מודעה לעתון?! 03־621888, 03־625773, התשלום גם בכר־טיסי אשראי.
● מודעות בטלפון! בויזה, ישראכרט, ודיינרס! 03־221550, 03־221896, 03־227117 עד 21.00 רצוף (פרסום — „איזיאלי").
● יעקב פייגיץ — „בכתובת הנוכחית" את מכוניתך יד רא־שונה, צבע מקורי, קילומטראז' סביר — אבציגי, תקבל מיד כסף־מאלי! 03־330142, — 03־333054
● אשראי מוגבל ב„לוח־יעוף"! מודעות בטלפון — התשלום ב־2/12! 03־292779
● גולף — 1979 — 110/5 (6850.—) 58,000, 03־354856, 03־346184
● לרגל נסיעה לחו"ל רנו 9 1100, סוף 1984 15,000 ק"מ 03־335730
● שעל טיקה סלבה, 1980, 1100, + ארבע חיקה — 03־771168
● פיאט 127 1983, ספיישל, ראשונה, שמורה כחדשה — 03־705566
● סובארו די.אל. 1400, 1978 ראשונה, שמורה להפליא, — 03־887424
● מיני מינור 1977, במצב מצוין, טלפון, 03־334315
● ב/127, 1982, + טסט, ראשונה, 03־637147 בערב — 03־492302
● ב.מ.ה. 1982 מראשונה — בעלי אוטוסס + טיגו, — 03־386431, 03־379652
● רנו 5 לה קאר 1300 / 84 בהרגה, נהג יחיד 03־410471
● ברנדה 1978, 1300 + אוברול + טסט, שמורה ומטו־פחת 03־832265
● סובארו 1400, 1974 (אוד־כון) פרטית כבצירה + טסט, 03־904501
● פיאטסה 957, 1981 פליטית שמורה, 9,850,000.— 615596, 316011.

● סיטרואן ג'י.אס.אי קאלאב 1983, ראשונה + תוספות ב־מצב מצוין 052־20215
● סובארו 1300, 1982, שבית, מבריקה כמו מטיל 760149
● הלבר מסייען די.אל, 1983 כל התוספות 03־5512489
● 127, 1979, פרטית, 4 דלתות + טסט ורדיו. 03־9226156
● בכתר פיאט רונדה אל. 1984 בחושלה! (ההסכרה) 03־373104
● יבוא אישי! 1986 ב.ב.וו. אוטו! אחרי! מגדר! מוקולוג, 30, רמת השרון, 03־492482
● הוסים! ושרנזיטים! משופצים! באחריות חצי שנה! — „רכב ישראלי יעו! 03־836246, 03־825718
● פרסם והתנה — שי לכל מפרסם בלוח הכללי במרכזם „אורבידורואנף", 03־844856, — 03־844008
● בהזדמנות! מורדו קצרי סוף 1976 אוטומטית + טסט + מערכת חדשה — 2,800.— 03־845263
● אסקורט 1975, 1100, 4 דלתות + טסט במצב טוב — 864317
● יד ראשונה! סובארו 1600 1979, 03־911856, 03־9230147, 11.00 ב
● פיאט 131, 1300, 1979, גיר רגיל, יד ראשונה! + טסט ל־סוף שנה 03־771329
● רנו 5 1974, במצב מצוין בחורה + טסט, 03־9233422
● מיני מינור 1975, במצב מצוין + טסט + רדיו — 03־9226291

● פיאט 131, דגם אמריקאי! + אוברול, אשמורות החלפת, 03־283918
● אופל אסקונה, 1300, אס 1982, 15,000,000 שקל, שמורה היטב! 03־708620
● סובארו 1300 1980 + רדיו במצב מצוין: — 9,800,000.— 03־318366
● קורטינה אקס. אל, 1600 אוטומטית 1974 גג ספורט (כש־לי) טסט לשנה + היטל + רדיו — 2850 יציג, 03־324027
● סובארו 1300 די.אל. 1980 יד ראשונה פרטית, 03־216654
● סובארו די.אל. 1400 שמורה להפליא ורדיו 395955
● סובארו מגורים 1979 + 1981 + ארגזים „מכוניות צמ־רה" — 03־373393

מציעים למכירה

● בהזדמנות למכירה 1) ציוד מלא של מכון ליופי כולל מזגן. 2) מוכנות בדים לקוס־מטיקה 03־984269
● בהזדמנות למכירה כ־120 טון ברזגית משומשת בתבנית, 03־950711 בערב 03־325546
● מכירה [illegible] 252738, 250031

רוצים לקנות

● יוסי קונה ירושות, מקר־רים, רהיטים, חיסולים ושטי־חים, 831494
● [illegible] 832354 [illegible] 875099
● עזרא קונה רהיטים, מקר־רים, ירושות 827011 ובערב 887920

● משה קונה הכל, רהיטים, ירושות, מקררים, 836316 — 591838
● שלמון קונה ציוד למס־עדה, מקררים, חיסולים! — 839891, 5515639

וידיאו טייפ

● מבצע לבעלי ישראכרט, ויזה, שלם 100,000 שקל וקח וידאו או טלויזיה השאר 12 תשלומים „א.ה.א." גוה שאנן 37, תל־אביב.

סטריאו

● מבצע לבעלי ישראכרט, ויזה, שלם 100,000 שקל וקח סטריאו משוכלל השאר 12 תשלומים „א.ה.א." גוה שאנן 37 תל־אביב.

תריסים

● חדש! הולפה „חלונות כיסוי בעץ לאלומיניום + פירוק המשקוף הקיים — 03־884829

ריפוי והריה

● „ריאנה", מסג' בהנגה, אולי־מגם 4 פינת יהודה הלוי 66, 03־623113
● בריאות והנאה, סאונה ו־מסג', מטריטיות, בן־יהודה 51 03־234396
● [illegible]

● חדש!! בצים וטולידי, מסג' מרענן ע"י נאות, 03־230858
● מסג' כללי והנהגה ע"י מאוזיוטריות 18,000 שקל ל־שעה. 03־238063
● עיסוי ש"מכיה דאנורתד ב־בן־יהודה 7, דרושות צעירות 03־661889
● כמה תצבים? בוא לקרור לין להירגע, השומטים 25, — 03־269610
● מסג' ע"י מבנייסטיות נאות טריות לבית הלקוח/ה 03־7017017
● „לבי המסג' שכדין לא זכית לקבל וליהנות!!! — 03־370097
● בריאות והנאה, סאונה ו־מסג' ב„אסקוזיר", שלמה־המלך 46, 03־238685
● מסג' כללי והנהגה באוירה נעימה, ארלוזורוב 168, — 03־221022
● צות ומיט! מסג' סאונה ע"י מבניסטיות, חובבי ציון 26 03־288618
● שרות מסג' לבית הלקוח ברמה בינלאומית! להזמנות 366854
● חדש!! מסג' כללי בהנגה ברמה מקצועית ע"י מבנייסטיות חיגניות — 03־461221
● חדש! מכון בריאות כמהמה ראשון מסוגו בארץ למבנייסטיות דיזנגוף 184, 03־222071
● מבצע היכרות, בכבבי 7, מסג'ים חינם ע"י מבנייסטיות, 03־284513
● מבצע!! מסג' 30 דקות — 10,000.— : 45 דקות — 15,000. דרוש שותף שרות בן־גוריון 43 03־227277

● שרות מסג' לבית הלקוח/ה לנשים ולגברים 793173 בבקר.
● כנות הדשות מעניקות ס־פול כסור, בן־יהודה 7, — 03־661889

זיפות גגות

● אספלט ב.ב. איטום וזיפות גגות באחריות מלאה, — 03־745419

פרסום

● לבעלי ויזה, ישראכרט ו־דיינרס נקבל מודעותיכם ב־טלפון: 03־296662, 03־280943, 03־280666

אסטרולוגיה

● אסטרולוג — „עץ החיים" קריאה על כף היד, 053־39839

חוגים

● בדוחק־טריות ערב ברחילו (סבבה) ב־22.00, בימי הכניסה חינם, 03־664477

הלוואות

● הלוואות נכיון צ'קים בפ־חרים, לפרטיים ולעסקים — תמיר, 03־237121

הכרויות

● חדש! הכרויות בבנדין רחב לגייראין וידידות — לנשים חינם! 03־236527

שידוכים

● „עלוני קשרי לפנויים/ות הדרך הישירה והאלגנטית ל־הכיר אנשים — לקבלתם — חינם/ עכשיו! 03־732839, — 04־442105 + בשבת (הצלולים ארביים).

חיפה

הצעות עבודה

● בעלי בתחריות (טרנזיטים, טרנספורטרים, קבינות כפולות) לעבודה בצפת, טבריה, חיפה ו־חדרה, 04־934102

דרוש/ה לחברת פאלוף ת"א
מנהל/ת חשבונות עצמאי/ת
ידע באנגלית ומט"ח הכרחיים.
נא לפנות בין השעות 9.00—12.00.
לטל: 291410 או 290716
למר שלום רייך

עיריית תל־אביב—יפו
מינהל החינוך הנוער והתרבות
דרושים
עובדים טיפוליים בנוער מנותק
התפקיד: טיפול פרטני וקבוצתי בילדים ובבני נוער אשר נשרו ממסגרות לימודים ועבודה.
העבודה מפוצלת לשעות הבוקר והערב.
דרישות התפקיד: השכלה אקדמית במדעי ההתנהגות או עבודה סוציאלית.
תנאי שכר: דרוג עובדי הוראה + תוספת באומץ (20%).
לפרטים נא לפנות למחלקה לקידום נוער, טל. 438315 438346.

חתום על „דבר" היום ותהיה מעודכן בכל יום.

דבר של היום הוא דבר חדש

דרוש באיזור חיפה
(שכיר)
כמנהל למטבח תעשיתי
חדרי אוכל ומזנונים
* נסיון מקצועי בטבחות וניהול חובה.
הצעות בכתב יד בצרוף המלצות — תעודות יש לשלוח לת.ד. 16466 ת"א עבור 697

ועדת משנה לתכנון ולבניה
עיריה באר־שבע
בעירית באר־שבע,
משרד מהנדס העיר

הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 ניתנה בזה הודעה כי הוגשה לוע־דת המשנה לתכנון ובניה באר־שבע בקשה למתן חריגה מקוי בנין בתוכנית מפורטת.

מהות הבקשה: חריגה מקוי בנין המותרים לפי התוכנית הנ"ל:
1) גוש 38080, רח' אטירי ציון 13/3 — חריגה בקו בנין.
2) גוש 3207, רח' הז"ל 100 — חריגה בקו בנין.
3) גוש 38070, רח' פרויד 8/2 — הקלה ב־% בניה.
4) גוש 38023, רח' משה הס 5 — חריגה בקו בנין.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתוכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הוועדה המקומית בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע מענין החריגה רשאי להג־יש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.

שלום דנינו, ראש העיר
יו"ר ועד המשנה לתכנון ובנין עיר באר־שבע

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי שמעונים
הודעה בדבר הפקדת
תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמ־שרדי הוועדה המקומית לתכנון שמעונים הופקדה תכנית הנקראת מס' — 7/ 346/03 ביחד עם ה־תשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות התכנית: הקצאת מבנים וקלאסיים לצורך מרעה. ואלה הם השטחים הכלולים ב־תכנית: שטח התכנית: 1000 דו־נם גוש: 1/289 חלקה: 11 מקום: גבול הכנה — חוות נעמורה.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים ל־קהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או ב־כל פרט תכנוני אחר, הרואה עצ־מו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמו־רה.

שלום דנינו
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

לרגל אבל בקיבוץ עין־גדי
נדחה
טכס חנוכת האגף לחינוך טכנולוגי של ביה"ס האזורי בעין־גדי.
על מועד חדש תבוא הודעה
המועצה האזורית „תמר"

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

ברוך יציע לממשלה העברת קרנות פנסיה ומס אחיד לביטוח הלאומי

מאת יעל ארבלי, כתבת "דבר" בירושלים

מנכ"ל הביטוח הלאומי, נסים ברוך, הציג אתמול הצעה של רפורמה במסים ובגבייתם. הצעה להוק פנסיה ממלכתית אשר מתכוון הביטוח הלאומי להביא לממשלה.

בהצעה ארבעה יסודות עיקריים: רפורמה במס הכנסה שעיקרה ביטול פטורים, איחוד בגבייה כללי של מס הכנסה, תשלומי הרווחה והמס האחיד, חוק פנסיה ממלכתית והקטנה משמעותית של הפרשות המעסיקים לקרנות הפנסיה, וביטול ההפרשות הסוציאליות לעובדים ואפשרות הצברתן ישירות לקרנות גמל של המעבידים.

הצעות אלו מתבססות בעיקרן על הקטנה ניכרת של עלות השכר למעבידים. על־פי הערכת ברוך, בסכום של 600 מיליון דולר בשנה. ויש בהן גלגול הוצאות אלו על הצבור שלה. ברוך מציע לכסות הוצאות אלו ואחרות לא על ידי קיצוץ תקציבי רווחה וביטוח, אלא על ידי צמצום סובסידיות להון ולייצוא.

בקורות מוסמכים ציינו אמש כי קשה להאמין שהצעות אלה, שמשמעותן פגיעה חמורה בהסתדרות על־ידי העברת קרנות הפנסיה והמס האחיד לביטוח הלאומי, ניתנות לביצוע.

יותר ממחצית פעולות האיבה ביו"ש מבוצעות בידי ערבים מקומיים

מאת אריאל ברימני, כתב "דבר"

יותר ממחצית פעולות הטרור ביהודה ושומרון מתבצעות בידי התארגנויות מקומיות של צעירים ערביים, תושבי מקומות אלה. מסר אתמול אלוף פיקוד המרכז, אמנון שחק, במסיבת עיתונאים בירושלים.

אלוף שחק ציין כי לעומת פעולות הטרור המתבצעות בשטחים בעשור שקדם בקו־הגבול ובאחרונה לא ביסמו כל פעולות איבה מכיוון זה.

בהתייחסו להכרזת מועצת יש"ע על הוקיות החלטות הממשלה, מסר אלוף פיקוד המרכז כי יש לדעתו מרחק רב בין דיבורים למעשים וכי הוא אינו מאמין שמעשים ברוח הדברים שנאמרו בהחלטה אכן יתקיימו. עם זאת ציין כי כוחות הביטחון מופקדים על שמירת החוק ביהודה ושומרון ויעשו הכל להמשך שמירתו.

שחק אמר עוד כי אין לו ספק שרוב תושבי השטחים הערביים אינם קשורים ואינם תומכים בסדור וכי המפגעים המעורבים בכך פוגעים ברבים.

ראש המינהל האזרחי ביהודה ושומרון, אל"ם אפרים סנה, אמר במסיבת העיתונאים כי נפגש שלשום עם ג'עפר אל־מסרי, שהוא המועמד לראשות עיריית שכם. סנה ציין כי הפגישה נועדה לליבון האפשרות למינויו של אל־מסרי לראשות עיריית שכם וכי הוא מקווה שהחלטה על כך תיפול בקרוב.

אל"ם סנה ציין כי המינהל האזרחי מעוניין בהפקדת ניהול הערים הערביות ביו"ש בידי תושביהן. הוא הביע תקווה כי לאחר שכם ימונו ראשי־ערים ערביים גם לרמאללה, לאל־בירה ולחברון.

אלוף שחק ציין בדבריו כי כוחות הביטחון עוד לא לכדו את מניחי מטען־הנפץ בבית־הג'יר בנחל צורף וכן אין להם מושג לפי שעה על מבצעי הירי לפני ימים אחדים על אוטובוס "אגד" בשומרון.

תיירת שוודית נמלטה ממכוניתו של בדווי לאחר שסטר לה וקרע חולצתה

מאת אמיר רוזנבליט, כתב "דבר"

תיירת משוודיה, השוהה בימים אלה בקיבוץ אשדות יעקב מאוחד, הצליחה שלשום להימלט מרכבו של נהג בדווי, שהסיע אותה ותקף אותה.

התיירת, כבת 22, נצבה בשעות אחר הצהריים בדרך הנשיאים בבאר שבע ונסתה לתפוס טרמפ עד אילת. סמוך לשעה 17.00 עצרה לידה מכונית מסוג פז'ו סטיישן בצבע תכלת ונהגו, בדווי בן 21, אסף אותה. במהלך הנסיעה, הבחינה התיירת כי שלטי ההכוונה בדרך מורים על כיוון נסיעה לאשקלון במקום לאילת ולאחר שהסבה את תשומת ליבו של הנהג לכך, הוא הרשים את עצמו כי אינו מבין אנגלית, והמשיך בנסיעה. גם לאחר שהראתה לו על גבי המפה את כיוון הנסיעה שלה המשיך בנסיעתו.

סמוך לבית הספר האיזורי "אל הנשיא" ליד קיבוץ משמר הנגב סטה מהדרך לכיוון השדות שבאיזור. התיירת נבהלה ונסתה לקפוץ מהרכב, אולם הנהג סטר לה, משך בחולצתה וקרע אותה. למרות זאת, היא הצליחה לקפוץ מהרכב ורצה לכביש הראשי. שם עצרה רכב נהוג בידי איש צבא קבע, חיים לייבמן, תושב קרית גת. התיירת המבוהלת סיפרה לו את אשר קרה וציינה כי חפציה נשארו בפז'ו. החייל העלה אותה לרכבו ושניהם פתחו בחיפושים אחרי התוקף. לאחר זמן קצר, הבחינו ברכב המגיח מכיוון השדות ולאחר שהתיירת זיהתה את החשוד הצליח החייל לעצור אותו ולהביאו אל תחנת המשטרה בבאר־שבע.

בעקבות המקרה נפתחה חקירה מקפת המנוהלת על ידי ראש מדור החוקרים במשטרת מרחב הנגב, רב־פקד מאיר נגר. במהלכה נאספו ראיות מהשטח וכן נמצאו חפציה של התיירת.

החשוד במעשה הודה אתמול במשטרה בחטיפת התיירת ובנסיון לבצע עבירות מין, שבגינה הוא צפוי ל־20 שנות מאסר. התיירת תובא לפני שופט לעדות מוקדמת ופרקליטות מחוז הדרום עומדת להגיש היום כתב אישום נגד החשוד.

מפקד המשא"ז לשעבר בערד מואשם במירמה ובמעשים מגונים בקטינות

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

ראובן פייר, לשעבר מפקד המשמר־האזרחי בערד, בדרגת רב־פקד, מואשם בבית המשפט המחוזי בבאר־שבע בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, רמזים מגונים, דרישה לשוחד מיני. בביצוע מעשים מגונים בקטינות בדרכי־מרמה והטרדת אותות.

החשדות נגד פייר פורסמו לראשונה על ידי סופר "דבר" בנגב ב־6 באפריל 1984 בידיעה "החשד: מפקד המשא"ז בערד לקשרי מין עם קטינות".

במשפט שנפתח אתמול נגד פייר הוא כפר בכל העובדות המיוחסות לו והמשך הדיון נדחה לינואר. בכתב האישום שהגישה עו"ד רות אבידע מפרקליטות מחוז הדרום, נאמר כי פייר, שימש כמפקד המשא"ז בערד בין השנים 81—82: "הנאשם העסיק שמונה נערות קטינות שטרם מלאו להן 16 שנים. פנה אליהן ברמזים מגונים ושוחח עימן בניגוד לרצונן על יחסי מין. מהלק אף דרש לקיים עימו יחסי מין".

כתב האישום מוסר עוד כי פייר גם שימש כממונה על הביטחון במועצת ערד. ב־1982 קיבל לעבודה במועצה צעירה תושבת ערד. "הוא היתנה את קבלתה לעבודה בדרישתו ממנה כי תקיים עימו יחסי מין בתמורה", נאמר. שוחד בצורה של קיום יחסי מין עימו וכשלא נענתה לדרישות השוחד שלו, נאלצה לעזוב את המשטרה.

סעיף אישום נוסף מייחס לפייר קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. זאת, לאחר שנמצאו אי־התאמות בין כמות כדורי רובה "קארבין" שהגיעו לידיו כמפקד המשא"ז לבין נתוני ספירת המלאי שנערכו במקום.

ראובן פייר הכופר, כאמור, בכל העובדות, עזב בינתיים את המשטרה.

תזמורת הנוער של זלצבורג תבוא היום לביקור של יומיים לאשדוד כאורחת תזמורת הנוער העירונית "אקדמא". 40 הנגנים האוסטריים הצעירים יתארחו בבתי חבריה. שתי התזמורות ייפגשו היום וינגנו ביחד.

— מושב על שם בן־גוריון יוקם ליד שדה בוקר

מאת דויד מושיוב, סופר "דבר"

ישוב חדש בשם "כפר דוד", על שם דוד בן גוריון יוקם בראשית 1986 לקראת שנת הולדתו ה־100 ב"רמת ציפורים" שליד שדה בוקר.

סגן שר החקלאות, אברהם כץ עוז, שסייר באיזור המיועד להקמת הישוב החדש, אמר שלמרות שיש במקום אפשרות להקים יותר מישוב אחד, מטפלים כיום, בגלל המחסור בתקציב, בתכנונו של "כפר דוד" בלבד.

סגן שר החקלאות אמר, כי למקום מספר יתרונות והפרנסה המיועדת לתושבי "כפר דוד" תתבסס על שלושה מרכיבים עיקריים:

● תיירות כולל אתרי התיירות באיזור: מדרשת שדה בוקר, צריף בן גוריון, נחל צין, עתיקות עבדת ושבטה וכו';

● עבודה במחקר ופיתוח והוראה במדרשת שדה בוקר;

● בשטח החקלאי בודקים כיום סיכויי ענף הבוטנה (פיסטוק חלבי) באיזור. מנתונים ותוצאות של גידול זה בארץ מתברר, שיש בסיס להמשך פיתוח הענף וזאת תוך לימוד הנושא בארץ ורכישת ידע באוה"ב המספקת כשליש מתצרוכת הבוטנה בעולם.

כץ עוז יצא נגד המחשבה לצמצם את הקהילה הכפרית לכדי 15 עד 30 משפחות לקהילה ואמר, כי הדבר אינו אפשרי מבחינה חברתית ורעיונית.

בן הרב של פ"ת נידון למאסר על תנאי ולקנס

(ע). — ישראל סלומון, בנו של הרב הראשי האשכנזי של פתח־תקוה, הורשע בתקיפת שוטר, בתקופת הפגנות השבת בעיר. הוא נידון אתמול בבית־משפט השלום בפתח־תקוה למאסר שלושה חודשים על תנאי ולתשלום קנס של 400 אלף שקל.

השופט שלי טימן קבע בגזר־הדין כי בנו בן ה־22 של הרב שמעון ברוך סלומון תקף שוטר בעת הפגנת השבת. השופט ציין כי עונש המינימום על עבירה זו הוא מאסר חודש. אך החליט להקל בדינו של בן הרב. "הוא בצר למשפחה מכובדת ויש להניח שאדם כזה לומד מצעם הנעמה, בלי שעונשו יהיה כבד במיוחד", נימק השופט את החלטתו.

בנימוק נוסף לקולת העונש היה בכך, שהמהומות והימים הסוערים של הפגנות השבת, שהתקיימו בשל הפעלת קולנוע "היכל" בעיר בערבי שבת, עברו זה מכבר. "באווירה הרגועה של ימינו אין טעם להחמיר ולהוסיף את הרוחות מחדש", קבע השופט בהחלטתו.

הרופאים מקימים ועדה ציבורית

מאת דנקה הרניש, סופרת "דבר"

הוועד המרכזי של ההסתדרות הרפואית החליט להקים ועדה ציבורית לדיון במצב שירותי הבריאות בארץ. הוועדה אמורה לשמוע עדויות מפי נציגי מוסדות בריאות והקהל הרחב, לדון בתזכירים שיוגשו לה ולהוציא מסקנות תוך מספר חודשים.

ההחלטה על הקמת הוועדה נתקבלה נוכח המשבר הקשה בו נתונה הרפואה הציבורית והצורך בבדיקת הגורמים למשבר על־ידי גוף אובייקטיבי.

נמסר, כי יו"ר ההסתדרות הרפואית, ד"ר רם ישי, יבקש בימים הקרובים הסכמה מספר אישי ציבור, בהם כלכלנים ומשפטנים, לכהן כחברי הוועדה.

אושרה הקמת איגוד ערים חדש לאיכות הסביבה

מאת דני צדקוני, סופר "דבר" בדרום

שר הפנים אישר את הקמתו של איגוד ערים חדש לאיכות הסביבה שבו יהיו חברים עיריית אשדוד, מועצת גן יבנה והמועצות האזוריות חבל יבנה וברנר. עיריית אשדוד פרשה בזמנו מאיגוד ערים לאיכות הסביבה בנפת אשקלון. כידוע נחשב איזור אשדוד לאחד המזוהמים ביותר בארץ. נמסר כי בקרוב תגיע לאיגוד החדש תחנת ניטור חדשה ומתוחכמת שברכישתה הושקע סכום של 1.2 מיליון דולר שתתגבר בצורה ניכרת את מערך הניטור הנוכחי באיזור.

הנערים השתינו ב"מופע" אחרי עזיבת הרמטכ"ל

מאת ארנון מגן, סופר "דבר" לענייני התיישבות

הידיעה שהתפרסמה אתמול בכמה עיתונים, כאילו נערים מקיבוץ שדה־נחמיה, פגעו בכבוד הרמטכ"ל רב־אלוף משה לוי, בעצרת שנערכה לפני מספר שבועות באמפיתיאטרון של קיבוץ שדה־נחמיה, מסולפת מעיקרה, לדברי מזכיר התק"ם, אהרן ידלין, שגם ראה לנכון, בעקבות פרסום הידיעה, להעמיד דברים על דיוקם במכתב ששלח אתמול לרמטכ"ל.

הידיעה, שהופצה על־ידי סוכנות עתים מסתמכת על חוזר ששלח מזכיר חטיבת הבנים של התק"ם, יובל קם, חבר קיבוץ גזית, למרכזי החינוך בכל קיבוצי התנועה. אותו חוזר הודפס בעלונים של עשרות קיבוצים של התק"ם, מאז שיגורו לפני כשלושה חודשים. ולאחרונה — בעלון של קיבוץ אלונים.

התנהגויות חריגות

באותו חוזר, שנועד להעמיד את מזכירי הקיבוצים ואת רכזי החינוך על התנהגויות חריגות של חלק מבני החטיבה, מסופר על מקרה שאירע באותו מחנה קיץ בשדה־נחמיה: היה אמנם מעשה, שמספר נערים (יובל קם בשיחה עם סופר "דבר": "ספורים בלבד"), מחאו כפיים בקצב כדי לרמוז בכך לרמטכ"ל שיסיים את דבריו. מאוחר יותר, בשעת הצגה, עלו ארבעה נערים על הבמה והשתינו לעיני כל. — אך לא לעיני הרמטכ"ל, כפי שאפשר היה לחשוב מפרסום הידיעה המשובשת; רב אלוף לוי הסתלק מן המקום שעה ארוכה לפני־כן. בעקבות מעשה זה הופסקה העצרת במקום ועל מדריכי הנערים הוטל לקרוא אותם לבירור.

ידיעה "מסולפת"

במכתבו לרמטכ"ל מכנה ידלין את הידיעה כ"מסולפת" ומוסיף, כי ה"אירוע המביש, כפי שאתה יודע, לא אירע בנוכחותך. אלא במסיבה שנערכה לאחר־מכן". מזכיר התק"ם גם הביע לפני לוי צער "על הפרסומים הבלתי־מדוייקים".

למרות המהומה זו מכילה איגרתו של יובל קם פרטים קשים על התנהגותם של חלק מבני החטיבה. מלבד אותו מעשה של השתנה, שכאמור לא אירע בנוכחות הרמטכ"ל, מספר מרכז החטיבה גם על תופעות של חבלה ברכוש בבתי הילדים מצד בני חטיבה המתארחים בקיבוצים אחרים, על גניבות של כסף, על שתיה חריפה עד כדי שכרות, על היעדר יחס מינימאלי למזון ולציוד, וכדומה. "מקרים אלה ואחרים", כותב יובל קם, "הביאו אותי להתריע בפני כולנו — מחנכים, הורים, חברי קיבוץ — שעלינו להדגיש ביתר שאת דפוסי התנהגות והתייחסות. להקפיד על הבנים בתחומים בסיסיים ולפתח נורמות התנהגות".

תגובת רפול

בהודעת "התחיה" אתמול לעיתונות אמר ח"כ רפאל איתן (רפול), שהיה רמטכ"ל, בין השאר, כי הוא "מוכה תדהמה שכך יכולים לנהוג בני נוער בפני מפקד צה"ל. אני חושש מאוד מתדמית צה"ל. כפי שעלולה להיראות בפני הערבים, שיפרשו תופעה מבישה כזו כחולשה והתפרקות לאומית, ופירוש כזה יכול לדרבן ולהחיש תהליך של מלחמה וטרור מוגבר. לא קרה מעולם שנערים ינהגו כך ואין להקל ראש בכך שאלה יהיו חיילים ולא ניתן לחזות איך ינהגו נוכח אויב בשעת משבר". רפול גם הופיע אמש ב"מבט" ואמר דברים ברוח דומה.

סופר "דבר" מציין כי ח"כ איתן הזדרז לומר את דבריו על יסוד הידיעה — שהתבררה, כאמור, כמסולפת — שקרא בעיתונים אחדים אתמול.

8500 דורשי עבודה רשומים בחיפה; צפויים פיטורי מאות

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר"

באיזור חיפה רשומים 8500 דורשי עבודה כולל אקדמאים ויומאים וקיימת סכנה של פיטורים קרובים של מאות עובדים נוספים נוכח הבניה, במפעלי "כור", במפעלים "ליניץ" ו"ברוזכרין" ובמיוחד ב"סולתם". אם המפעל הזה לא יזכה בימים הקרובים להזמנות לא יהיה מנוס מפיטורים של מאות עובדים.

דברים אלה מסר אתמול מזכיר מפ"ח משה ורטמן בישיבת מליאת מפ"ח בה אושר תקציב המועצה לשנת 1985/86 בסך 2.8 מיליארד שקלים.

ורטמן טען שאיש בממשלה לא רצה ברצינות לפתור את בעיית עובדי "אתא" למרות שניתן היה להציל את המפעל. כן הודיע שמפ"ח תערוך מפקד של כ־10,000 עובדים בלתי מאורגנים המועסקים באיזור חיפה על ידי קבלנים ו"ראשים" כדי לגרום הסדרת העסקתם. המועצה תדרוש גם פיטורי עובדים מהר"ל.

מזכיר מפ"ח קרא לממשלה לא ללחוץ יותר בתחום פיטורי עובדים והגברת האבטלה כאמצעי לבלימת האינפלציה והבראת המשק ולהפשיר את ההקפאה כדי לשחרר מקומות תעסוקה למובטלים.

שר החקלאות של קאמרון לנחמקין

אפריקה — בפני תקופה חדשה ביחסיה עם ישראל

מאת דוד מושיוב, סופר "דבר" לענייני חקלאות

שר החקלאות של קאמרון אשר נפגש עם שר החקלאות אריק נחמקין השוהה ברומא במסגרת הוועידה הדו־שנתית של ארגון המזון והחקלאות אמר לנחמקין בין השאר, כי אפריקה כולה עומדת בפני תקופה חדשה ביחסיה עם ישראל.

נחמקין נאם אתמול לפני אולם מליאה כמעט מלא בוועידה הדו־שנתית של ארגון המזון והחקלאות הנערכת ברומא. כאשר החל בנאומו עזבו את האולם נציגים אחדים בלבד של מדינות ערב. רוב נציגי אסיה ואפריקה נותרו באולם המליאה.

ברומא מציינים כי זו פעם ראשונה מזה שנים ששר החקלאות הישראלי נואם באולם מלא.

בדבריו הדגיש נחמקין את נכונותה של ישראל להגביר פעולה עם ארצות העולם השלישי.

בכנוס משתתפים 96 שרי חקלאות.

לראשונה: "דלת פתוחה" לתושבי רצועת עזה

מאת דני צדקוני סופר "דבר" בדרום

לראשונה בתולדות הממשל הישראלי ברצועת עזה הנהיג שם המינהל האזרחי מדיניות של "דלת פתוחה" לאוכלוסיה. ראש המינהל האזרחי תת־אלוף ישעיהו ארז הורה למפקדי הנפות של המינהל לקבוע יום קבוע בשבוע שבו יוכלו התושבים לפנות אליהם או לסגניהם ישירות בעניינים שונים. כן הורה לערוך בכל נפה, בראשית כל חודש, כינוס מוכתרים כדי לשמוע מה בפיהם וגם כדי להעביר דרכם מידע לאוכלוסיה.

קרא מחר ב־ ידיעות אחרונות

משבר שרון
מאת ישעיהו בן־פורת

רייגן וגורבאצ'וב: מה צפוי בפיסגה
מאת אראל גינאי, וושינגטון

ביקורתי במפקדות אש"ף שהופצצו בטוניס
מאת ד"ר אמנון קפליוק, שליח "ידיעות אחרונות"

ממלכתיות במדינה מקוטבת
מאת שולמית הראבן

עורכי־דין שהסתבכו עם החוק
מאת משה רונן

דנות: מי הרוויח מכל העסק?
מאת לאה אתגר

פשע: שיחזור חקירת אונס החיילת
מאת צבי אלוש

זוהר: הנסיכה דיאנה על העדשה הוושינגטונית
פרק נוסף בסדרת "אומרים ישנה ארץ"

"השקל שלך"

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת, אהרון בכר וזיוה יריב

במוסף לתרבות, ספרות ואמנות:
בדיקת־דם ליצירה, מאת שולמית לפיד

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר
הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, ירושלים, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה, תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מפורטת מס' 3567".

ואלה השטחים הכלולים בתכנית:

ירושלים, שכ' בית וגן, רח' נצר דוד פינת ככר, כרמך גוש 30194 חלקה 34. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

קביעת בנוי לתוספת בניה בבנין העיקרי של מלון ארץ הצבי (הולילנד) בהתאם לנספח בינוי.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה (מחי מהנדס העיר, רח' הלל 23, ירושלים).

י"ג חשון תשמ"ו,
28 באוקטובר 1985

ר. לוי, יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

פר / 10734
פקודת פשיטת הרגל (נוסח חדש), תש"ם—1980

הודעה על ביטול צו כינוס ופשיטת רגל והשוארת הפעולות עפ"י דין

שם החייב, תיאורו ומענו: אשר ורדי, ת"ז 387129, יהלומן, רח' סורוצקין 2, בני־ברק, בית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו, תיק אזרחי 82 / 204, תאריכי המצווים לכינוס ופשיטת הרגל: 5.5.1982 ו־13.7.1983 סיבת הביטול: העדר תועלת לנושים. תאריך הביטול: 21.10.1985.

קרא מחר ב־ דבר

ממשלה וכנסת במשבר
חגי אשד, יורם פרי, יוסי מלמן

סין־ישראל — יחסים מלוכסנים
מאת יוסי מלמן

מניות הבנקים — הכל על החקירה
דרור שרביט, צבי זרחיה, יצחק טישלר, טובה צימוקי

דיוקנאות
השופט בייסקי — טוביה מנדלסון

בהמשך לשיחתנו אתמול...
מדור חדש של יאיר גרבוז

האלופים שגיא ופלד
טלי זלינגר, אמנון דנקנר

פחד וחשבון: שכירי חרב
מאת אמנון דנקנר

טוביה צפיר — עליזה ולך, קובי לוריא

עמנואל שרון, מנכ"ל האוצר מדבר
טדי פרויס

חיים גורי היה בגליל

נתן רועי באום אל־פחם

קרא גם את מדוריהם של **כרמית גיא, אהוד מנור, גדעון קוץ, קורט וונוגוט**

במלאות שלושים למות חברינו לעבודה

יעקב אבו ז"ל
ציון אבו ז"ל

שנהרגו בידי מרצחים

יתקיימו טכסי אזכרה וגילוי מצבה מחר יום שישי ב' כסלו תשמ"ו (15.11.85) בשעה 9.00 בבית העלמין החדש בכפר סמיר, חיפה.

אוטובוסים יצאו מבתי המשפחות:
8.00 מקרית ים א' רח' יהושע סולד 1/8 — דרך מעלות הנביאים — ליד הכרמלית.
8.30 מרח' גולומב 31, חיפה ומרח' יוסף 22 חיפה.

צים חברת השיט הישראלית

מילגות מטעם קרן
מלכה ושמואל אליהו מרגלית ז"ל

הוענקו לסטודנטים בני יוצאי ראדום.
הטכס נערך ביום ד' 13.11.85,
בבית ראדום, רח' המסגר 68, ת"א

חברת נאמנות של בנק הפועלים בע"מ
גאולה ביבי — מזכירות החברה

משתתפים בצערו של חברנו

אורי כהן

במות עליו

אמו ז"ל

בית סולל בונה — חטיבת הקבלנים
חרושת חמר בע"מ

בתנו

דרור
אינה

נקטפה בעודה באיבה

הלויה תהיה היום יום חמישי א' בכסלו תשמ"ו 14.11.85 בשעה 15.30

מיכאלה וחגי קליגר,
המשפחה ובית אלונים

קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ

משתתפים בצערה של חברתנו לעבודה

ורדה מחבובי

במות האב

שלמה מחבובי ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה

ההנהלה והעובדים

משתתפים באבל המשפחה
וקבוץ אלונים

עם מותה של

ליובה

רעיתו של
דוד כהן ז"ל

בית נען

דבר היום

לכאורה הכל פתוח או: עד לפעם הבאה

ראש הממשלה לא יכול היה לעבור לסדר היום על התקפותיו הפרועות של השר שרון. הוא גם לא יכול היה לקבל את מה שביקשו להציג שרון כהתנצלות. אמרתו אתמול בכנסת הזה, כי שמעון פרס יכול למחול על כבודו האישי, אך טוב לא מדובר בכבודו האישי. מה שהשר שרון דורש לעצמו הוא ביזוי הממשלה. ושרון כבר „התנצל" על התקפות פרועות — בישיבת הקאבינט שנערכה ב־ו באוגוסט — וזה לא הפריע לו לחזור ולהגיע לשיאים חדשים של השמצות והאשמות שקריות על ראש הממשלה בימי שליחותו בחו"ל. פרס לא רצה להגיב מבתיקים, וכאשר חזר היו לו דברים חשובים יותר להידרש להם. אך אז המשיך שרון בדרכו, בגלל אחת משלוש סיבות ואולי בגלל שלושתן גם יחד: הוא איננו מסוגל להתנהגות תקינה; הוא חשב שהוא מחוסן מפני הסקת מסקנות כלפיו; הוא רצה לפגוע בפרס כדי להזיק לשמיר.

אבל הסאה נגדשה, וראש הממשלה החליט לפטר את השר שרון לפי סמכותו בחוק, אף כי לא בהתאם להסכם הקואליציוני. איש איננו יכול לחלוק על עליונותו של החוק, מה־גם שהוא חוק יסוד. או אז נכנסו לתמונה המתווכים ושרון ניסח מה שהוא הגדיר כהתנצלות, ובה הדגיש כי הוא עומד על דעתו בעניינים מדיניים — כאילו דרוש ממנו מישהו לוותר על דעתו. כאילו שרים אחרים אינם עומדים על דעתם, אלא רק הוא אחד ויחיד העושה זאת. ראש הממשלה לא הסתפק בכך, ובצדק.

כעת כתובה או נמשכת ישיבת הממשלה הדנה בנושא, ולכאורה הכל פתוח. הליכוד יכול להישאר בממשלה בלי שרון; הממשלה יכולה להמשיך ולכהן כממשלת מעבר עד לבחירות; יכולה לקום קואליציה מצומצמת. אפשרות אחרת שסביבה פועלים בקדחתנות הוא ששרון ישנה את התנצלותו וידגיש את אמונו בראש הממשלה. או אז, אומרים, יחוסל המשבר — — עד לפעם הבאה.

ימי אום־אל־פחם / חגור

עכשיו היא עיר, השלישית בערי הערבים בישראל. ראש המועצה שהיה לראש העירייה, האשם מחמיד, הדובר עברית מצויינת, אשם בחרם שהוטל על הטקס מצד שר הפנים, דב תבורי ושאר ראשי ערים ומועצות מקומיות. הכרוז שחובר הוטק לפני חודש ונודע באיחור הוא כרוז לאומני התוקף את צה"ל. זכותו של ראש העיר מטעם חד"ש לחשוב כך ולא לחזור בו. זו אמונתו. זכותם של ישראלים שזועזעו מכך להחרים את הטקס. אני מבין ללבם.

כמה ימים לפני כן ביקר באום־אל־פחם השר עזר וייצמן והתקבל שם בכבוד מלכים. צלצלתי ללשכתו בירושלים. שאלתי אותו מה פשר ההבדל בין אום־אל־פחם לבקה אל־גרביה, שם העיבו צלילים צורמים על הופעתו. ישנה הגזמה רבה לגבי מה שאירע בבקה, השיב לי, מאות ערבים לחצו את ידי בידידות; אחד סירב. או.קיי. אז עליו כתבו. צריך סיפת נפש כוויסקי.

— היתה רגימת אבנים...

— עפו שתי אבנים, ראומה אשתי ראתה, אני אפילו לא שמתי־לב. במכונית של יוסי גינת ניפצו שמשה. טוב! אז היה גם זה. לעומת קבלת־פנים נלהבת של אוכלוסיה שלמה. בצאתי מהכפר דוחף ערבי מקומי פתק לידי ובו התנצלות על מה שעשו בודדים.

— שרו לכבודך גם „בילדי, בילדי". להקה מנצרת בחרה דווקא את השיר הזה!

— היו שם כעשרים להקות רקדנים ומזמרים. „להקת כרמון" יכולה ללמוד מהם. אז אחת מאלה שרה „בילדי, בילדי". גם צ'רלי ביטון שר בדבריו בכנסת את השיר הזה!

— ידעת על הכרוז שפירסם האשם מחמיד, ראש העיריה המיועד של אום־אל־פחם?

עזר וייצמן: עשיתי משהו למען בטחון המדינה. כעת בא שר הפנים הזה ומלמד אותי פרק בפאטריוטיזם. זה מגוחך

— לא ידעתי על כך דבר, עד ששמעתי את הסיפור בטלוויזיה. לי לא אמרו מלה. לא השר פרץ ולא המנכ"ל שלו חיים קוברסקי. הוא אמר לי לפני הביקור שהכל בסדר.

— התקבלת באום־אל־פחם כמו מלך.

— האשם מחמיד הוא ראש העיריה. הוא נבחר מחד"ש. יש בכפר הזה, כלומר כבר בעיר הזאת, בעיות קשות. עלינו לעזור להם. הם אזרחים שלנו. החלטתי לא לבוא לטקס משום שלא רציתי לגנוב את ההצגה משר־הפנים. לא היה לי מושג על כוונתו להחרים את הטקס. רק מהטלוויזיה נודע לי, כי היפנו את הכתוב בכרוז הזה לידיעת היועץ המשפטי. עכשיו יגידו: האשם מחמיד חירף מערכות ישראל ווייצמן מתחבק אתו. זו גישה לא נכונה! אני לחמתי בכל מלחמות ישראל, למעט מלחמת לבנון. עשיתי משהו למען בטחון המדינה. כעת בא שר הפנים הזה ומלמד אותי פרק בפאטריוטיזם. זה מגוחך.

*

עד כאן דברי ע. וייצמן. איש וממלכתו, איש ומעשיו, ללא תיאום ללא דיווח מראש, ללא קשר בין משרדי הממשלה. זה מתקבל בכבוד ואינו יודע דבר על הכרוז וזה מחרים את חגה של העיר בשל הכרוז ההוא אף שאמור היה להתקבל שם בפרחים ובתרועה, שהרי המזרח יודע להכניס אורחים.

א־פרופו הכנסת אורחים. ראש עיריית נתניה הותקף קשות על כי סירב לקבל משלחת נכבדים מאנשי „לשכת המסחר" בטול־כרם, לאחר רצח תושב ישראלי בחנות תכשיטים שם. הוא דחה את פגישת הפיוס בשל הרגזי עפולה אותו יום ואולי חשב, כבן המזרח אף הוא, כי במשלחת לא כלולים האנשים שהיו אמורים להשתתף בה כדי לשוות למעמד את חשיבותו ורצינותו.

על כך סערה ישראל בעל־פה ובכתב, עד שיו"ר הכנסת שלמה הלל תיקן את המעוות והזמין את הסוחרים ללשכתו בירושלים.

זמן קצר אחר־כך ביקרה משלחת נכבדים ישראלים בעיריית טול־כרם ובתוכה ח"כ אהרון הראל. קראתי בעתון כי מר חילמי חנון, ראש עיריית טול כרם, אמר לאורחו ח"כ הראל, כי עליו לשוב לפולניה ארץ מוצאו, כי על כל היהודים שהגיעו לפלשתין מחוץ־לארץ לשוב לארצות מוצאם, אין פתרון אחר. כלומר, לא רק שנאה אלא גרוע ממנה. בוז. רק אדם הבז לאורחו יכול לומר לו דבר כזה. חוצפה וטמטום.

כבר איני זוכר בדיוק מה השיב לו הראל. נדמה לי שהתיר לו, כי הוא עצמו „יונה" ואם חנון לא ידבר אתו, ייאלץ לדבר עם ה„ניצים".

וזה אולי מה שיקרה כאן. רק חבל על הזמן שיישפך עד הפשרה ההכרחית.

היום והלילה

שמעתי מפי יגאל ידין ז"ל, כי בעת שנפגש ברבת־עמון עם המלך עבדאללה, בשלהי מלחמת השחרור, שמע מפיו משפט מעניין שעורר בו מחשבות. השיחה נסבה על המצב המדיני והצבאי ועל סיכויי ההסדר. אמר בנו של השריף חוסיין וסבו של המלך חוסיין: „כשם שלאחר היום בא הלילה ולאחר הלילה בא היום כן בא השלום לאחר המלחמה וכן באה המלחמה לאחר השלום". וחוזר חלילה.

אנחנו היהודים, אמר לי ידין, רואים את הדברים אחרת, יש בנו תפיסה משיחית. אנו מצפים לאירוע חד־פעמי, שישנה את ההיסטוריה. ישים קץ לאיבה ולשפיכות הדמים, ויפתח את העידן החדש. אנו מצפים לכך יום יום, משוכנעים כי אף שיתמהמה בוא יבוא. בעתיד, „באחרית הימים", לא ישא גוי אל גוי חרב וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבץ ואריה כבקר יאכל תבן... אך אולי צודק המלך ואין עד כאן ומכאן ואילך אלא מחזוריות היום והלילה המלחמה והשלום. לכן צריכים להיות חזקים וזהירים.

חשבתי על כך אתמול, כאשר צפיתי בטלוויזיה הירדנית בפגישה החמה והנרגשת בין ראש ממשלת ירדן אל ריפאי והנשיא הסורי אסאד. איזו קבלת־פנים בשדה־התעופה והמסדר המפואר וההתנשקות וההימנונות והמסע בחוצות דמשק, החיוכים וכל זה לאחר שבע שנות איבה זרם ואיומים והשמצות. העולות אפילו על מריבות קריית־ספר ומפלגות בישראל: רק הם יודעים להתפייס ולהתנשק מפעם לפעם אל מול אויב חיצוני. כאן השנאה היא נצחית עד בוא המשיח.

נעלמו על כנפי נשרים

מאת חיים צדוק

בשישה־עשר בדצמבר 1985 ימלאו 37 שנה מיום שהגיעו לארץ 140 היתומים הראשונים, שבואם בישר את ראשית הקץ לגלות תימן ואת תחילת מבצע־האדירים, שבו הוטסה גלות תימן, כמעט כולה, לארץ.

הידיעות שהגיעו לארץ על מצוקתם הקשה של יהודי תימן זעזעו אישים ומוסדות, והוחלט להטיסם בהקדם, על אף המחסור במקומות קליטה. ההטסה הבהולה אמנם הצילה רבים ממוות, אך למרבה הצער העלתה גם את „פרשת ילדי תימן הנעדרים", שהדיה מלווים אותנו עד היום הזה.

מבצע ההצלה המוזרז נמשך כחמישה חודשים. מאוגוסט ועד דצמבר 1949 הוקפו כ־ [illegible] „מבצע גאולה", שעלו עד בסוף 1948 ובראשית 1949 — כשבעים אחוז מכלל העולים שהגיעו מתימן במבצע „על כנפי נשרים".

הם נולדו כאן בארץ־ישראל, לאמהות עולות חדשות, ועדיין אין תשובה לשאלה מה עלה בגורלם של 22 פעוטות, האם נחטפו ונמסרו לאימוץ

רבבות העולים שוכנו תחילה באוהלים במחנות הנטושים וההרוסים למחצה של הצבא הבריטי. מאות ואלפי הילדים והתינוקות הגיעו במצב מעורר רחמים, והיו זקוקים לטיפול רפואי. רבים מהם אושפזו בבתי־חולים מאולתרים במחנות, והמקרים הקשים הועברו לבתי־החולים ברחבי המדינה. בין הרופאים והאחיות שטיפלו בהם היו עולים מאירופה, שהיתה זו פגישתם הראשונה עם יהודי תימן. כך שהיו קשיים בתקשורת ושמות רבים שובשו. הורים שאיבדו את עקבות ילדיהם החולים, קיבלו במקרים רבים את התשובה כי ילדם „מת ונקבר". עובדי מחלקת הקליטה של הסוכנות היהודית עשו כל אשר ביכולתם באותם ימים כדי לאתר את עקבות הנעדרים, חיים או מתים. נקבעו נהלים וכללים חדשים, כדי לבלום את מגיפת ההיעלמויות. עובדי האגף לעולי תימן בסוכנות היהודית ליוו הורים לבתי־החולים השונים, וניסו לסייע בידם לברר את גורל ילדיהם. בזכות פעולות מקיפות אלו צומצמו ממדי אותה תופעה טראגית, שהעיבה על המבצע האנושי הגדול.

הורים רבים התייאשו בספק להודעות על מות ילדם ומשנואשו מחיפושיהם נשאו בשקט את כאבם. בשנת 1966 נפערו הפצעים מחדש, כאשר הגיעו לבתי ההורים צווי־גיוס על שם הנעדרים. רבים ראו בכך את הגיוס [illegible] תימן לכך, שהילדים חיים וקיימים. הפרשה התעוררה ביתר שאת. כמה צעירים יוצאי תימן נקטו יוזמה והחלו תובעים למנות ועדת חקירה. משלא נענו קיימו כנסים ואסיפות הסברה, שהגדול ביניהם התקיים בחודש אלול תשט"ו, בהשתתפות בני העדה התימנית ועסקניה. הכינוס הסתיים בקריאה לממשלה למנות ועדת חקירה וכן בקריאה לציבור יהודי תימן „להתעורר ולהיאבק" לגילוי האמת על הנעדרים. במקביל הופצה בכל בתי־הכנסת איגרת, שהטיחה האשמות חמורות במוסדות המדינה, על ששתקו והשתיקו ומנעו כל חקירה שתגלה את האמת.

יש להניח כי אותה הזדעקות סייעה בסופו של־דבר לקבלת ההחלטה למנות ועדת־חקירה בנושא.

בדו"ח שפירסמה ועדת החקירה, בתום 13 חודשי עבודה מאומצת, היא נתנה תשובה על גורל 320 מתוך 342 הנעדרים ששמותיהם הונחו לפניה. לגבי 22 הנותרים העלתה הועדה השערות שונות. בין היתר הצביעה על כמה ארכיונים שנשרפו, נשחתו או כורסמו על־ידי עכברים.

מאז פורסם הדו"ח חלפו 18 שנה, אך פרשת ילדי תימן הנעדרים לא רק שלא השתכחה אלא דומה שהיא הולכת ומעמיקה. בין הפירסומים השונים, הקובעים בלשון נחרצת שילדים אכן נחטפו ונמכרו, בולטים שני ספרים שכתבו לאחרונה שני אנשים, שהיו קרובים לנושא הטיפול בעליית יהודי תימן. בספר „אורחות תימן", מאת שמעון גרידי (הוצאת המכון לשבטי ישורון, תשמ"ד) נאמר, כי התאחדות התימנים „התריעה על שוד משכני עולי תימן וכתבי היד שהביאו אתם, וכן על היעלמות ילדים, באופן מסתורי, ומסירתם לאימוץ ליהודים שוגים בעולם (...) אך קולה היה כקול במדבר". בפרק אחר באותו ספר נכתב: „ילדים קטנים נעלמים מתוך בתי־חולים שהוקמו במחנות בעין־שמר ובראש־העין. אחר־כך התברר שרבים נמכרו למאמצים שונים שבאו מחו"ל. על־אף כל הרעש שהוקם כעבור שנים לחקור בדברים, נשאר עניין עשרות ילדים תימנים תלוי עד היום".

בספר אחר שיצא לאחרונה על־ידי אחד מאלה שטיפלו בעולים („נתיבות תימן וציון", מאת עובדיה אברהם, הוצאת אפיקים, תשמ"ה), קובע המחבר: „באותם ימים נחטפו ילדים וילדות רבים בני שנה ובני שישה חודשים, בני שבוע ושבועיים. היתה זו תמונה מזעזעת לראות הורים מחפשים את ילדיהם שנלקחו מהם בטענה שהם חולים ועלולים למות, ואלה התמימים, שהאמינו ליהודים טובי־לב הדואגים לבריאות ילדיהם, מסרו אותם מתוך אמון רב ולא עלה כלל בדעתם שלא יזכו לראותם עוד. כנופיה זו היתה מאורגנת היטב, ובעיקר בלילות נוצרה מהומה מדומה על־ידי קבלני הנסיעות, המובילים את העולים משדה־התעופה למחנות, יחד עם אנשי מגן־דוד אדום ואחרים. ארגון זה כלל גורמים שונים: הרופא, האחות, הנהג והאיש שקנה את היצור המסכן". בהמשך מתאר המחבר את אי־היכולת לעזור „לאומללים האלה". על־פי דברים חמורים אלה, שכתבו אנשי־ציבור 36 שנים לאחר מעשה, היתה קיימת מעין „מאפיה", שתיכננה חטיפת ילדים ועשתה בהם מסחר.

בספרי „משא תימן 1946—1951", שיצא באוגוסט השנה, בפרק המוקדש לפרשת ילדי תימן הנעדרים, כתבתי: „היתכן כי בה בשעה שמאות בני־אדם עסקו במשך חודשים ושנים, בהצלת ובשיקום חולים ותשושים רבים, נמצאו בני בליעל שניצלו מצב חמור זה וסחרו בבני־אדם?" כפי שציינתי גם בספרי, קשה לי להאמין שאכן היו אנשים כאלה באותן שנים. אך ככל שהולך הזמן, והפרסומים בפרשה עגומה זו נמשכים, מתגנב גם ללבי הספק, שמא הייתי תמים מדי, ושמא קיים איזה קורטוב של אמת בדברי המודיעים, שילדים אכן נחטפו ונמסרו או אף נמכרו למאמציהם. אם ממשלת ישראל לא תיתן דעתה על כך ולא תבחן מחדש את הנושא, עשויים בני הדורות הבאים ללמוד מתוך הכתוב בעתונות ובספרים, כי המבצע המפואר של הצלת יהודי תימן נוצל לרעה לחטיפת ילדים ולמכירתם, וכי ממשלות ישראל נתנו יד לטשטוש מעשה מביש זה.

המחבר עמד בראש האגף לעולי תימן בסוכנות היהודית בשנים 1948—1951.

כל מספר זוכה (א')

מאת יצחק טישלר

מדי סתיו ניחת עלינו, יחד עם היורה, גם השנתון הסטאטיסטי. הוא מרתק את תשומת־הלב יום אחד בלבד, כאשר העתונאים מלקטים עליו שלכת אפיזיים: יהודי העולם בשנת תרס"ו; יצוא ההדרים בשנת תרע"ו; פרשיות הרצח בשנת תרפ"ו ודמת המינוע בשנת תרצ"ו. אחר־כך מונח השנתון למעצבה על המדף, עד בוא היורה. סליחה, עד השנתון הבא.

חבל. כי השנתון הסטאטיסטי הוא רומן בהמשכים, שיש בו דמויות מעניינות ועלילה סבוכה. אז כדאי לדפדף בו מפעם לפעם ולגלות שבעצם כל מספר זוכה.

השנתון הסטאטיסטי, אירוע שנתי, מצוטט פה ושם, ונעלם. עובדות מרתקות וחשובות שוקעות ונעלמות. בימים הקרובים נפרסם אחדות מהן

שואלים בחזרה

ההורים בתשובה מעסיקים הרבה את הציבור בארץ. בגלל הרעש סביב הצעירים, [illegible] אור שמה על אורגיה [illegible] קבל לפעמים הרושם כאילו פסו חילוניים מקרב הארץ. לא כך מלמדים נתוני השנתון הסטאטיסטי. אפשר להניח שכל המשפחות הדתיות, ואולי גם משפחות לא־דתיות, שולחות את ילדיהן לבתי־ספר דתיים. והנה, שיעור התלמידים במסגרת החינוך הדתיות לסוגיהן ירד משליש הילדים היהודים בתש"ך או בתש"ל, כלומר לפני 25 שנה או 15 שנה, לרבע מכלל הילדים כיום.

כך בחינוך היסודי ועוד יותר — בתיכון. יש מקום להניח שאם מספר הילדים החילוניים בארץ גדל מ־66 אחוזים ל־75 אחוזים בתקופה שבה פחתה הילודה בקרב האוכלוסיה היהודית, [illegible] משקל המשפחות הדתיות בקרב האוכלוסיה ירד עוד יותר ממשקלם של הילדים הדתיים בתוך כלל הילדים היהודים, בתוך כלל הילדים, כי המשפחות הדתיות עדיין עתירות בילדים. לפי־כך ברור, שבחצי היובל האחרון ירד מאוד משקלה של האוכלוסיה הדתית הבוגרת בארץ. אולי תמונה זו שונה מאוד ממה שמצטייר בחוצות ירושלים ובני־ברק, אבל זו התמונה האמיתית בישראל כולה.

איפה הטוראים

כאשר התמונה מובוטו למפקד צבא קונגו, העלה את דרגתו האישית מרב־סמל לסגן־אלוף. במקביל זכו כל הטוראים בצבאו בדרגת סמל.

בדרכו של מובוטו צועדים עתה מוסדות ההשכלה הגבוהה שלנו. השנתון הסטאטיסטי לישראל מלמד, שמספר הפרופסורים־מן־המניין באוניברסיטאות גדל מ־705 ל־875 בין השנים 1979 ו־1982. אם רמת „המצביאים" דינקה ב־25 אחוז במשך ארבע שנים, הרי רמת „הגנראלים" עלתה ב־12 אחוז בלבד: בדרגת פרופסור־חבר כיהנו 820 איש ב־1979 ו־925 ב־1982.

צנוע עוד יותר היה הגידול באותה תקופה במספר המרצים הבכירים; אשר למרצים סתם, מספרם קפא על שמריו: 1250.

לעומת זאת חלה ירידה בדרגות הנמוכות של הסגל האקדמי: מדריך, אסיסטנט, עוזר־הוראה ועוזר־מחקר. בדרגות אלו נמצאים כוחות העתיד של המדע, — הצעירים, שמוחם רענן עדיין. מספרם של אלה היה כ־3900 איש ב־1979 וכ־3260 ארבע שנים אחר־כך.

בקצרה, הקהילה המדעית של ישראל מזדקנת, על הירידה בפוריות הכרוכה בתהליך ההזדקנות. מספר היורשים מצטמק בהדרגה. אז מי שמדבר עדיין על עריפותה המדעית של ישראל, מוטב שיתחיל להשתתק.

עולם קצר נשימה

מאת יוסף מיכלסקי

האם אנחנו חיים בחברה שהולכת ומאבדת את סימני השפיות שלה ונהפכת לחברה פרגמאטית, אלימה וקיצונית עד טירוף? ומה עושה המערכת החינוכית כדי להתמודד עם בעיות אלו?

שאלות אלה היו נקודת־המוצא לסידרת מחקרים, שנערכו במסגרת הקתדרה לחינוך ולחברה באוניברסיטת חיפה. הפרי הראשון של עבודה גדולה זו הוא הספר „האהבה והתקווה: החינוך בחברה השפויה". מאת ראש הקתדרה, פרופסור אדיר כהן. הספר יצא לאור בימים אלה בהוצאת „רשפים".

פרופ' אדיר כהן טוען בספר זה, שהציבור הישראלי אמנם מבין שבעיית הדו־קיום בין יהודים לערבים היא אחת הבעיות החשובות בכל חיינו, אך אינו נותן כמעט את הדעת לבעיית הדו־קיום בין יהודים ליהודים, בין דתיים לחילונים. בעיה זו, הנוגעת לעצם קיומנו כישראלים וכיהודים, היא מעבר לשיקולים פרגמאטיים של קואליציות ושל כדאיות יום־יומית. התהום נפערה, בעצם, על־ידי ההתקצנות הקשה של המערכת הדתית־חרדית.

תהליך ההתבדלות של הדתיים בעם היהודי הוא רק שלב ראשון — אומר פרופסור כהן — בחתירה להתבדלות יהודית־ישראלית משאר עמי התרבות. תהליך התבדלות זה בא לידי ביטוי בהסתגרותם של החרדים בשכונות מגורים נפרדות; במאמצים האלימים שהם נוקטים להרחקת חילוניים משכונות אלו; בהתערבותם בזכותם של החילונים ליהנות ממופעי אמנות ובידור ולנוע בכבישים בימי שבת וחג. ביטויים אחרים של תהליך ההתבדלות קיימים בפולחן „החזרה בתשובה", על כל הסממנים המיסיונריים של „שטיפת המוח" והפרדת בנים מאבותיהם.

פרופסור אדיר כהן טוען, שהמערכת הפוליטית בארץ, הנסחפת על־ידי שותפות, תורמת להתרפת המתקפה הדתית־חרדית ולהעמקתה של תעשית הקרע בציבור הישראלי כולו. די להזכיר רק מקצת מהפרשיות שהסעירו את הרוחות בשנה האחרונה: „תיק החזיר", שערוריית הקניון ברמת־גן, איסור טיסות „אל־על" בשבתות. פרשת הרכבל בחיפה וההתבטאויות ש„ההרג הנורא בלבנון מקורו בשחיתות המינית של חיילות צה"ל". מדוגמאות אלו ומרבות אחרות מצטייר, מצד אחד, מחנה קיצוני מסתגר, המבקש לסחוף לעצמו את מירב טובות ההנאה משותפותו בקואליציה; ומהצד האחר, מחנה מתגונן הנלחם על חירותו ועל צביונה ההומאני של המדינה.

71 אחוז מנחקריו של פרופסור אדיר כהן, אוניברסיטת חיפה, עסקו בפרשנות טקסטים ולא בהיבטיו הערכיים. ספרי הלימוד — מראה מחקרו — עוסקים, בעיקר, באסתטיקה, פחות בשאלות ערכיות

הציבור החילוני, בגלל בורותו בדת היהודית, נדחק לעתים קרובות לעמדה של „אנטי", בלי לדעת שלא ביהדות הוא נאבק, אלא בפירושים מסולפים ומשוקים של כתות מסויימות בתורה. אחד הכשלונות החינוכיים שלנו — אומר פרופסור אדיר כהן — הוא שלא הצלחנו להפגיש את הדור הצעיר עם התפיסות של היהדות האמיתית, ההומאניסטית. בספרו החדש מבקש פרופסור כהן להאיר את היהדות ההומאניסטית, תוך שימוש במקורות, החל בתנ"ך ובתלמוד, וכלה בספרות הרבנית והחסידית ובהגות היהודית של ימינו.

במסגרת מחקריהם ביקשו חוקרי הקתדרה לחינוך ולחברה לבדוק האם החינוך הישראלי מפגיש את הנוער עם צדדים הומאניסטיים אלה של היהדות. 270 הנחקרים, סטודנטים בשנה א', התבקשו לסקור את המטען שנשאר להם מלימודיהם הקודמים בבית־הספר, מקריאה ועיון, מהאזנה לשידורי רדיו ומצפיה בטלוויזיה. על השאלה, האם בקאריירה החינוכית שלהם הוצגו לפניהם ההיבטים הערכיים, ההומאניסטיים, של המיקרא — השיבו 71 אחוז, שהם עסקו בעיקר בפרשנות ולא בהיבטים ערכיים; אחרים הזכירו דיונים בהיבטים היסטוריים או אמנותיים, ורק אחוז אחד של הנשאלים ציין את העיסוק בשאלות ערכיות הומאניסטיות. כך מסרו כמעט כל הנשאלים כי מוריהם לא דנו עמם על הקוטב השלילי של הדת היהודית ללאומנות או על יחסה אל הגר.

בדיקת לימודי הספרות העלתה, שבשנים האחרונות שמים דגש בבעיות צורניות־אסתטיות (דבר לגיטימי כשלעצמו) ואילו השאלות האנושיות וההערכיות זוכות לפחות ופחות מקום.

בבדיקת נושאי הקריאה החופשית נמצא, כי רוב הסיפורים ההיסטוריים שקוראים בני הנעורים, עוסקים בתקופה שמראשית הציונות ועד היום. „צומח לנו דור חדש, שהישראליות שלו חסרת שורשים היסטוריים והתפיסה שלו את העולם היהודי היא קיצרת נשימה", אומר פרופסור אדיר כהן.

התכנים החינוכיים שלנו הם איפוא פרגמאטיים, עכשוויים וצרים. הם אינם נוגעים לשאלות עמוקות, ערכיות והומאניסטיות, הנוגעות לקיום היהודי ולציונות. פרופסור כהן מבקש להראות בספרו, שאפשר גם אחרת. הוא מצביע על דרכים נוספות לחינוך האדם היהודי והישראלי ומביע תקווה, שאולי יהיה בכוחן לתרום למניעת הניתוק בין היהדות ההומאניסטית ליהדות הדתית.

הקץ לנשק

מאת אהרן גבע

הרחוב הישראלי רווי נשק. בימי מתיחות פוליטית העניין נעשה מסוכן. חלק מהנשק נמצא בידי הציבור ברשיון. עתונאים, נהגים, פקידים בכירים ומי לא, מבקשים ומקבלים רשיון לשאת נשק, בנימוקים מנימוקים שונים. בידי אזרחים — אנשים פליליים וכן אנשי שוליים, פנאטים, העלולים לירות בעת מתיחות פוליטית גוברת — יש נשק לא־חוקי. מבהיל לחשוב, באיזה קלות השיג אברושמי את רימון־היד שהשליך בהפגנת „שלום עכשיו".

חלק גדול מהנשק הבלתי־חוקי מקורו בצה"ל. צה"ל מגייס כיום, כידוע, גם צעירים עם עבר פלילי, שהיו בעבר משוחררים מגיוס. יש בהם השומרים על קשרים עם חבריהם לשעבר ומשיגים בשבילם נשק. סיבה נוספת לנשק הצה"לי הרב שבידי הציבור היא מלחמת לבנון. בכל מלחמה מתרופף הפיקוח על מחסני הנשק. לא־כל־שכן במלחמה שנמשכה שלוש שנים. במלחמה נשק הולך לאיבוד בשדה, ויש נשק שלל. אבל גם אחרי המלחמה, האם קשה כל־כך לגנוב נשק ממחסני צה"ל? האם הפיקוח של צה"ל על הנשק הדוק כפי שהוא צריך להיות?

יותר מדי נשק „מסתובב חופשי". מחזיקיו יודעים ושאינם יודעים. סכנה

צה"ל מחלק נשק באזורי ספר להגנה עצמית. דומה שחלק מהמתנחלים לא תמיד משתמשים בנשק על־פי חוקי המדינה. לפעמים גם על־פי חוקים משלהם. היו פוגרומים בשוק של חברון, היו סיורים אלימים בחלחול, והיו עוד ועוד מקרים. מתנחלים ונשק בידיהם השליטו לא אחת את מה שנראה בעיניהם כ„חוק וסדר".

בימי רגיעה הסכנה היא קטנה. יהודי לא יכוון רובה לעבר יהודי מסיבות פוליטיות. אבל אנו מתקרבים לימי מתח. אנשים המדברים על השוואה אפשרית בין ראש הממשלה לבין מרשאל פטן אולי אינם מתכוונים לכך, אבל אחרים עלולים להתייחס לדיבוריהם ברצינות. הנשק המצוי בשפע מגדיל את הסכנה.

מכתבים למערכת דבר

עליה וחינוך יהודי

ככל שאתה נפגש ורואה בעיניך את יהדות הגולה, את היהודים אשר חיים בארצות גלותם, בנסותם להיראות כלפי זרץ כמי שמאוד מרוצים ממצבם, אתה חש עם זאת את רצונם שזהותם היהודית לא תטושטש לחלוטין, דהיינו, כי יכירו הם בעצמם כלפי עצמם כי הנם יהודים וכי יש להם קשר וגם אם הוא רופף עם דתם. לכן אני חושב שיש להתפשר עם הרפורמים ועם כל הזרמים ביהדות. כל מי ששומר על זהות יהודית הוא קודם לכל יהודי, גם אם יהדות זו אינה מלווה בכל תרי"ג המצוות. אותו יהודי שומר בדרך זו לא רק על קיום מצוות אלא על יהדותו — על הקשר והמורשת היהודית.

ככל שאני בטוח יותר בצדקת דרכנו ותביעתנו מכל יהודי לעלות לארץ כך בטוח אני שאסור לנו לאפשר היגתקות של חלקים בקהילה היהודית בגולה מיהדותם, כלומר עלינו להשקיע מאמצים רבים, תוך חיפוש מסגרות של חינוך יהודי בגולה, בקשרים עם הארץ, בקשרי קהילות ומשפחות רצוי. במקביל ובהמשך לחינוך היהודי עלינו לעסוק בהסברה וב־חינוך לעלות לארץ ולעזור לחלק ההולך ומתבולל לשוב ולמצוא את דרכו לארצו ועמו.

צריך שייעשה מאמץ יהודי ציוני אמיתי שישראל תהיה אתגר ליהודים החיים בגולה.

אורי אגמי

כוכב חדש

בשמי הארץ דרך כוכב חדש ושמו גאולה כהן. כמעט אין יום שבו אחד הכתבים ברדיו או בטלוויזיה לא מראיין את חברת הכנסת הזאת. לפעמים היא זוכה אפילו לכמה הופעות ביום אחד. עוד מעט תגברת כהן תשתבע לחלר־כין, שדעותיה מיצגות את דעתו של רוב העם ושזו פשוט טעות אופטית, שסיעתה בכנסת מונה רק חמישה חברים.

עצתנו לכתבים: מצאו כוכב־תורן אחר, תנו לה קצת לנוח ולנו יוקל על הנשמה.

יואל גולומב
נצרת עלית

לא מלחמת אזרחים

לא תהיה מלחמת אזרחים בישראל. יהודים לא יהרגו יהודים, כדי להשלים את מלאכת ההשמדה של היטלר! אלה המטיפים לכך, כימין או משמאל, מתבקשים לעזוב את הארץ שלנו לבלי שוב, והכף ומיד. הם לא ידעו מעולם מה זאת יהדות, מה זאת ציונות, ומה זאת אהבת ישראל. לא להם חלק ונחלה במלאכה הזאת של תחיית עמנו המוכתת.

חוזרת נפרדים כן, שאיפה והכפה להם כן. מסירות נפש וקידוש השם לעצגם כן. אבל תגודע היד — בידי בנה ישראל — אשר תרים על אחים מישראל. זו ארצנו ומולדתנו ללא תנאי, אחרית התקווה של שארית הפליטה.

אני מצהיר בזה אבנים עד בואי לארץ ישראל ולמדינת ישראל, ואפילו היא תנהג חלילה עליידי מאיר כהנא או מאיר וילנר, ישמרנו האל. אני מאמין בנצח ישראל ובנצח אדמת ישראל, כמנה לא אזוז, אותה לא אחריב ואת בניה לא אהרוג, ואם לא אראה בנחמה, הדורות יבואו, שידרכו על קברי, עוד יראו בה וב„אור חדש על ציון תאיר".

ש. שלום

הטפת מוסר ללא אומץ

למאמרו של יצחק סיקלר „בדק בית" מיום 10.11.85 ברצוני להעיר: קופת חולים איננה „יוצאת בשצף קצף כ־נגד מי שמנסה לסתום שפה וכם יש רופאים המקיימים שר"פ בלתי חוקי מתחת לשולחן ה־ניתוח". ההיפך הוא הנכון.

איננו חולים מלדרוש, מאלה הדואגים באמת לאופיה השוויוני של הרפואה הציבורית, ל־מסור את המידע למבקר קופת חולים, אם ישנם מק־רים מסוג זה.

אין אנו מכירים דרך אחרת לטיפול בתופעה זו, מאשר בי־רורו של כל מקרה עד תום. מקוממת תופעת הטפת מוסר ללא גילויי אומץ לב ציבורי מינימלי. זאת כמובן בנוסף ל־פעולות שונות בשטח, ארגון שירותי הבריאות, הפיקוח וה־ביקורת שקופת חולים מבצעת.

דוד תגר,
דובר קפ"ח

שתיקה המעוררת זעם

לאחרונה היינו עדים ל...... סוריאליסטי יוצא דופן אפילו במקומותינו. יהודי ירושלמי, כ־צפה דרכו בביטחה בירושלים העתיקה, הובא לבית חולים כש־בגבו תקועה סכין הדה. הטרור הערבי ה„מודרני" לא זנח את שיטות ההרג של ימי־הביניים — סכינים בגבותיהם של יהו־דים.

נקל לשער איזה תיאורים אליגוריים היו מתפרסמים בעי־תונינו לוא חלילה דבר זה היה מנת חלקו של עובר־אורח ערבי בחוצות תל־אביב. מקרב תותחי הפסיציות הבקצועיים, לא נמ־צא, אם איני טועה, אפילו אחד שיפתח את פיו נגד אותו מע־שה ברברי ודומיו. היום יש להם „אליבי". הם מוכנים „להבין" ללבו של ערבי המתקומם נגד הכיבוש הישראלי. ברם, הם שתקו גם לפני השישה ביוני 1967 ואז נמצא להם תירוץ אחר.

יותר משאני מתפלא מזעקר תיהם של ה„פטיציוניסטים" ל־מיניהם — נגד עוולות לערבים, אמיתיות או מדומות — אני כולי פליאה לכושר ההתאפקות שלהם, לעתים מזוכנות, כל אימת שהנפגעים הם יהודים. שתיקה המעוררת זעם.

מרדכי אות־יקר
תל־אביב

המכון ב„הדסה"

בדיעות שפורסם על חנוכת המרכז האונקולוגי החדש בי־ביה"ח רמב"ם בחיפה („דבר", 28.10.85) צויין, כי מרכז זה הוא הראשון מסוגו בארץ.

אנו מבקשים להסב תשומת־לב לעובדה שבמרכז הרפואי־אוניברסיטאי של הדסה בירו־שלים פועל מכון אונקולוגי זה שנים רבות ובשנת 1976 נחנך בו מכון שרת לאונקולוגיה ה־שוכן בבנין ע"ש אולמן בעין כרם. במכון פועלות מחלקת אישפוז, מרפאת מעקב לחולי חוץ, יחידה לטיפול יום, יחידה לרדיותרפיה ומעבדות מחקר. מדי שנה מטופלים במכון קרוב ל־30,000 חולים. חלק מהטיפו־לים המבוצעים במכון ייחודיים בארץ: הקרנה תוך־ניתוחית, טיפולים במקורות קרינה מוש־תלים בתוך הגידול בצורה יש־רה, הזרקת חומרים כימיים ל־תוך אתר הגידול באמצעות משאבות ועוד. המחלקה עומדת בקשר עם מכונים בין־לאומיים בנושא טיפול בתרופות חדישות ונחשבת חלוצה בתחומה. הישגי המחלקה זכו להערכה רבה ול־מוניטין בין־לאומי.

מרגלית טולדנו, דוברת
הסתדרות מדיצינית הדסה

כנסים

לציון 45 שנה לעלייתנו ב־קיים כנס ניצולי „פטריה" ב־השתתפות דור ההמשך. הכנס יתקיים ביום שני י"ב בכסלו תשמ"ו 25 בנובמבר 1985.

בשעה 14.30 נתכנס לאזכרה בבית הקברות הישן של חיפה בחלקת קדושי „פטריה".

בשעה 16.00 יתקיים מפגש רעים במרכז הקהילתי ע"ש פני קפלן, רחוב הרותם 1, שער העליה, חיפה.

אנחנו מבקשים להעביר דמי ההשתתפות לכיסוי ההוצאות בסך —.3.500 שקל לאיש ב־שיק לפקודת חשבון 152721 בנק הפועלים סניף מספר 605 ע"ש החבר עדי פלקנשטיין בית יצחק מיקוד 42920.

אם יש לכם חברים או מכ־רים הנמנים עם אנשי „פטריה" אשר את כתובתם איננו יוד־עים אנא כסרו לידיעתם הזמנה זו — תודה.

הצוות המארגן

אביבה אגל, קבוצת דברת טלפון: 065־99445.

עדי פלקנשטיין, בית יצחק, טלפון: 053־37736.

עלי איתן, צור שלום טלפון 04־732604.

דוד הרפז, טבעון טלפון: 04־932187.

הרב וראש העיר

שר הפנים, הרב יצחק פרץ, ראש עיריית פ"ת ויו"ר השלטון המקומי בישראל, דב תבורי ראויים שניהם לכל הכבוד ו־ההערכה על סירובם להשתתף בטכס הכרזת אום אל־פחם ל־עיר בישראל. המיועד לראשות העיר ומיום 11.11.85 ראש ה־עיר האשם מחמוד הפיץ לפני שבועות מספר בתחומי המוע־צה אום אל־פחם כרוז המשמיץ את העם היהודי, את מדינת ישראל ואת צה"ל. על צה"ל נאמר בכרוז הנ"ל: „צבא ה־תוקפנות, האלימות וההשפלה הקרוי מערכת הבטחון".

אנו נשיב לו: „צה"ל כשמו כן הוא — צבא המגן על ע־מדינה ועל אזרחיה. צה"ל זוהי יצירה גאונית של המדינה, הוא מורכב מבנינו, מבנותינו, מ־נכדינו ומנכדותינו, וגאוותנו עליו. אין כוח בעולם השפוי להפחית כהוא זה מזוהרו של צה"ל".

לשווא נחפש תבונה כלשהי בהפצת הכרוז הנ"ל, בפרט על ידי אדם המתעתד להשתלב ב־מימסד המדינה. אין להסביר את הפצתו של הכרוז, אלא כ־ניסיון אוילי למניעת חשד מ־צד האוכלוסיה הערבית שהוא, האשם מחמוד ייחשב משתף־פעולה עם מוסדות המדינה.

כבוד הרב פרץ ודב תבורי נהגו לפי הכלל: „המוחל על כבודו אין כבודו מחול" ועל כך ראויים הם לשבח ולתודת העם בישראל.

שלמה גוראל

נבחרי העם

חשבתי לתומי, כי „נבחרי־העם" יהיו הראשונים לבוא ל־עזרת העם. אבל לצערי התאכ־זבתי, כאשר אנחנו שומעים מעל גלי האתר כי דנים בכנסת על העלאת משכורות חברי ה־כנסת ב־50 אחוז לפחות, בעוד הם מבקשים מהעם להדק יותר את החגורה, ובעוד משכורתו של העובד נשחקת למעלה מ־25 אחוז לפחות, ובעוד משכורתו של פועל התעשיה המתחיל לא מגיעה אפילו ל־50 אחוז מכדי קיומו המינימלי, ובעוד הם מבק־שים לנכות מס־הכנסה מקיצבת הגימלאים של הפנסיונר, וזאת לאחר שנוכה משכרנו מס־הכנ־סה במשך 55 שנות עבודה.

עד היכן מגיעה עזות המצח? הזאת הדוגמה שמראים לנו נב־חרי הציבור?

יעקב זרחי
אזור

מודיעין

טלוויזיה

5.30 „סיפורים בראש" — „אני ברק" מאת ע. ברכבעט; „הפיל והרפור" מאת א.א. קמינגס; „סודי עם אחי הגדול" מאת מצדה עמיר; „השבור מ־זנהי" מאת א. הוס; „ידיים" מאת מריק מריטר.
6.00 „חבוכופר" — ה„חבובות" כשהיו ילדים כסדרת סרטים מצוירים: „טי־פול שיניים".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 מועדון הספר — „התמרים (תרגום לעברית).
7.00 מבט — ביון בענייני השעה (ער־בית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 מבט ספורט.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „זורח השמש" — פרק שני. ה־סדרה הופקה בשנת 1984.
10.20 „בתוב בעיתון" — תבנית שבר־עית חדשה שעניינה ביקורת העיתו־נים היומיים בישראל. מגיש מאיר שלו.
10.35 מפגשים — משדר בענייני חברה. מנחה דן מרגלית.
11.25 „קורי כשפים" — פרק חמישי: אוליבר מילטון רצח את טום פורמן והסגיר את קס דבלין באשמת רצח. אך את סוד הסתרת התכשיטים הגנו־בים עדיין לא הצליח לפענח.
11.50 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 קשת וענן: בראשי החודש.
08.40 כלי מדות: ביניים 3.
09.00 ארץ מולדת: בין חומות ירושלים.
09.20 מדעי הטבע (חט"ב): צרות והגרעות במים.
10.10 אנגלית ה'.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 אנגלית ו'.
11.15 ערבית מדוברת: טריק פי (אל) סחרא.
11.30 מדעי הטבע (חטיבה עליונה): ספק ה־אנרגיה.
12.00 אנגלית ח'.
12.25 היסטוריה על־יסודי, הנצרה: הרפור־מציה.
3.00 אנגלית ט'.
2.00 הסיפור האמריקאי הקצר, „האיש הגדול בעולם": קומדיה של ג'יימס תורבר על אדם בשם ג'ק סמורף שנסע סביב העולם במטוס זעיר. סמורף, אדם חסר תרבות, גס־רוח ועבריין ובכשל מעורר הערצה ברחבי העולם. העיתונות בונה סביבו אישיות שונה לגמרי. כאשר סמורף, מגסות רוחו ובהתנהגו־תו הבלתי מתקבלת, „מפריע" לדמות ה־נערצת שבנתה העיתונות סביבו, היא דואגת לחסל אותו.
2.45 צרפתית.
3.00 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
3.30 נילס הולגרסון, פרק 20: פלישת החו־לים.
4.00 זהר־זה: שידור חי.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בוקר טוב.
07.30 שחרית מוסיקלית — אל־באר: „קוקייה", אופ' 40 (הפיל' של לונדון / ורנון הנדלי); בליס: הפתיחה „אדינבורג" (הנ' בירמינ־גאם / ורנון הנדלי); סלמן: „גאות ושפל בהמבורג" (הת־קמרית של פראג / אולף ביירלינג); מנדלסון: „ראוי בלס", אופ' 98 (פילהרמוניה / ג'יימס לוקהרט); פרוקו־פייב: פתיחה על נושאים יהודיים (הסימפ' של לונדון / אנדריה פרבין); שרגן: „בעירבוביה" (הסימפ' של לונדון / ג'והן פריצ'ארד): ברנקנר: פתיחה בסול מי־נור (הסימפ' של לונדון / אליקום שפירא); צ'ייקוב־סקי: „רומאו ויוליה" (1869) (הסימפ' של לונדון / ג'פרי סימון).
09.30 קונצרט בוקר — „הפיל' הישראלית / יואב תלמי" — פארטוש: רונדו על נושא ספרדי; בטהובן: קונצ' מס' 5, במי במול מג'ור, לפסנתר ותז', „הקיסר" (סולן: מא־רי פראייה); שוסטקוביץ': סימפ' מס' 5, אופ' 47; פ־רנץ לכנר: תשיעיה בפה מי־נור (פרנץ הסטר, חליל / מרטן קארס, אבוב / פיט הנינג, קלרנית / בריאן פר־לרד, בסון / אדריאן ואן האר־דברג, קרן / רביעית דנ־צי).
12.05 מאוצר הטרסיה — רובין ויזל־קסטוס ונילה ירדן, סר־פרן / עדית צבי, פסנתר — מזמורים מן המאה ה־15 ל־חג המולד, לשני קולות; מצ־דלסון: 4 שירים; מוסיקה ליטורגית רוסית עתיקה, ל־שני קולות; מונטברדי: „לי־בי", מדריגל לשני קולות.
13.00 קונצרט צהריים — על־
15.05 מפגשים מוסיקליים.
16.00 אתנחתא — עמנואל קר־סובסקי, פסנתר — שוברט: רגעים מוסיקליים, ד' 780; יאם ורדזינסקי: קאנטו; בט־הובן: סונטה מס' 29, בסי במול מג'ור, אופ' 106, „המר־תו הפטיטים".
17.30 קונצרט מנחה.
20.05 ערב טוב — מוצרט: רונדו ברה מג'ור, לחליל ו־מיתרים, ק' 213 (ז'אן־פייר רמפל / הקמרית של ז'אן פרנסואה פאייאר); שתי רו־מנסות ספרדיות (להקת „קול התור"); מוצרט: סונטה ב־לה מג'ור, לחליל ופסנתר, ק' 14 (קורט רדל / לי הופ־מן).
20.30 מהקלטות התז' הסימפו־ני — מ־רשה"ש — מנצח: גאר־רי ברתיני, סולן: אורי פי־אנקה — עדן פרטוש: „בתי־בימי"; מנדלסון: קונצ' במי מינור לכנור ותז', אופ' 64.
21.20 אנתולוגיה קטנה לשירה — ברהמס: רקויאם גרמני (אדית ויגט / ג'והן ברשלר / עם מק' המדסט ממינכן, מק' יובילאטה מפינלנד ומק' ראו מרום־אפריקה).
23.00 דור הזהב — „רסיטל סיגטי, בארטוק, 1940" (א') — דביסי: סונטה לכנור ו־פסנתר; בטהובן: סונטה מס' 9, בלה מג'ור, „קרויצר"; בארטוק: מחולות רו־מניים (בעיבוד סקלי) (ש. ש.).

רשת א'

10.05 עניני בית ומשפחה.
11.30 השכלה ודעת לכל — ילדות: בין הורים לילדים.
12.05 שירים מזרחיים.
14.06 תכניות לילדים — „כל־בו־קס", מגוון לצעירים; „גר אצלנו מלאך" מאת יעקב שבט.
14.45 התולקט.
15.25 עוריה אלון מספר על נוף הארץ (ש.ש.).
15.30 קתדרה — „על שירתו של ליובה אלמי".
16.05 צומת המורה התיכון.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה — צרפתית למתחילים: שיעור מס' 8 (ש.ח.).
19.05 שעור בתניא.
22.05 לכל אדם כוכב — מול „עקרב".

רשת ב'

רשת ג'

18.06 קול בו.
20.05 מופע רוק.
22.05 משלנו.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

06.30 אוניברסיטה משודרת — הביולוגיה של הזקנה: יורדה בכושר החלוקה של ה־תאים. מרצה: פרופ' דוד גרשון.
15.45 „אלף ימים" — פרק חמישי: „געגוע הקפה".
17.30 כותנה.
17.50 יומר ספורט.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.35 כוכב הערב.
20.05 רוק ישראלי.
23.05 „רונדו".
16.05 עניני חנוך ונוער.
18.06 יש שאלות.
18.51 היום בספורט.
19.35 השבוע בכנסת.
20.05 שורשים.
22.05 צמוקים ושקדים — שי־רים על מכתבים.
23.05 ביניגו לבין עצמנו.

מנת דם
חיים
לאדם
זכרו!
תרומת דם אחת
מקנה ביטוח דם שנתי
למשפחתך ולך.
לתרומת דם
פנה לסניף
מגן דוד אדום הקרוב.

בתי קולנוע

תל־אביב

אסתר בי"ס לאסירים מתחילים 7.15 9.30
אורלי קולונל רדל 7.15 9.30
אלנבי הבלונדינית בעקבות אוצר הזהב 5 7.30 9.30
בן־יהודה הבז ואיש השלג 4 7 9.30
גורדון אפוקליפסה עכשיו 6.45 9.30
גת אהבתו של סוואן 7.15 9.30
דקל בין החומות 7.15 9.30
דרייב־אין מסכה 7.15 9.30
חצות — מלכודת לאשה אהובת
הוד חף מפשע 4.30 7.15 9.30
בית ליסין רציחות פשוטות 11.00
חן 1 קלינט איסטווד — הנוקם 9.30 9.45
חן 2 רומן על בטוח 7.30 9.45
חן 3 קאל 7.45 9.50
חן 4 נשים בעורף 7.30 9.45
חן 5 השוטר מגנב פטור 7.40 9.50
לימור אמריקאית בפריז 7.15 9.30
לב 1 רומן בהמשכים 7.40 9.45
לב 2 אמדיאוס 6.30 9.30 9.00
מוזיאון תל־אביב לרקוד עם זר 7.15 9.30
מוגרבי הבזבוז הגדול 4.30 7.15 9.30
מקסים רמבו 7.15 9.30
סינמה 1 הצד 4.30 7.15 9.30
סינמה 2 אירית עירית 4.30 7.15 9.30
סטודיו חברים 4.30 7.15 9.30
פאר בגידות בטריאסטה 7.15 9.30
פריז ברדי 7.15 9.30
מופע הקולונל של רוקי 11.45
צוותא התמהוני 8.00
צפון רומן שהחל במלחמה 7.15 9.30
תמוז — רמת־אביב זרים 7.30 9.30
שחף שושנת קהיר הסגולה 7.15 9.30
תכלת יער האיזמרגד 7.15 9.30
תל־אביב הנינג'ה האמריקאי 7.15 9.30

יפו

יפו הנויה הישראלית

ירושלים

אדיסון הנינג'ה האמריקאי 4.30 7 9
אוריון מגור לרגל שיפוצים
אורנע הנוקם 4.30 6.45 9
בית אגרון 4.00 20.000 מיל מתחת למים
החברים של אלכס 5.45
48 שעות 8.30
מקס הזועם 10.15
אפוקליפסה עכשיו 12 חצות
האולם הקטן בינוי האומה קולונל רדל 6 9
הבירה בי"ס לעבירות בתנועה 4.30 7 9
כיל אור ברדי 7 9.15
סינמה 1 היעד 7 9
חברים צמודים 4.30
כפיר הבזבוז הגדול 4.30 7 9
סמדר דמעות של שתיקה 8.30
עדן מרדף מתוכנת 4.30 7 9
רון חתונה לשניים 4.30 7 9
מיטשל הבז ואיש השלג 6.45 9

חיפה

אורה הבזבוז הגדול 4.30 7 9.15
אורלי אמדיאוס 6 9
אמפיתיאטרון 7 שנים בכלא 4.30 7 9.15
ארמון הנוקם 4.30 6.45 9
עצמון קוד השתיקה 4.30 7 9
חן מקס הלוחם בדרכים 4.30 6.45 9
פאר בי"ס לאסירים מתחילים 4.30 6.45 9
קרן־אור ראסטי ג'יימס 4.30 7.30 9.15
רבגד 1 רומן על בטוח 4.30 6.45 9
רבגד 2 קוקון 4.30 6.45 9
רון חף מפשע 4 6.15 9
שביט, הר הכרמל שושנת קהיר הסגולה 7 9
עצמני אל נורמה 7 9

קרית ביאליק

מפיר בי"ס לעבירות בתנועה 7 9.15
סביון רומן בהמשכים 7 9.15

קרית חיים

בית העם סוואן סוואן 7 9.30

קרית ים

ניצן גירושין, נוסח הוליווד 7.15 9.30

קרית מוצקין

אורות אירית עירית 7.15 9.30

אשדוד

אסתר קוד השתיקה 7.15 9.15
אשדוד מקס הזועם וכיפת הרעם 7.15 9.30

אשקלון

אסתר אמדיאוס 6.30 9.30
מאור מקס הזועם וכיפת הרעם 7.15 9.30
רחל ליידי גין 7 9.30

באר־שבע

חן תרגיל למרגל מתחיל 7.15 9.30

בת־ים

עצמאות הנינג'ה האמריקאי 9.30 7.15 4.30

הרצליה

היכל הנינג'ה האמריקאי 4.30 7.15 9.30

חולון

ארמון רציחות פשוטות 7.15 9.30
5 האימפריה מכה שנית
מגדל השוטר מגנב פטור 7.15 9.30
סבוי הנינג'ה האמריקאי 7.15 9.30
רינה גירושין נוסח הוליווד 9.30 7.15

טבריה

אביב ציד המתבלים 7.15 9.30

טבעון

יובל אור השוטר מגנב פטור 7 9.15

כפר־סבא

עמי מסכה 7 9.15
חן אירית עירית 7 9.15

לוד

אורלי הבלש האמיץ סלסש 7.15 9.30
נוה זית רומן בהמשכים 9.30 7.15

נהריה

הוד רמבו 7 9.30

נתניה

סטודיו קאמליה 5 ,7 9.15
אסתר מסכה 5 7 9.15
שרון יער האיזמרגד 5 7 9.15

פתח־תקוה

שלום מסכה 7 9.30

קרית־שמונה

שגיר סיפור שאינו נגמר 7.15 9.15

קרית מלאכי

צמרת קומנדו בעלים 7.15 9.30

ראשון־לציון

נעמן רומן בהמשכים 7.15 9.30
ראשון 7 שנים בכלא 7.15 9.15

רחובות

בית העם אירית עירית 7.15 9.30
הדר גירושין נוסח הוליווד 7.15 9.30
חן רמבו 7 9.30

רמת־גן וגבעתיים

אואזיס בי"ס לעבירות בתנועה 7.15 9.30
ארמון קלינט איסטווד — הנוקם 7.30 9.40
לילי ראסטי ג'יימס 7.15 9.30
הדר הצד 7.15 9.30
רבגן 1 השוטר מגנב פטור 7.40 9.50
רבגן 2 ברדי 7.15 9.30
רבגן 3 יער האיזמרגד 7.30 9.45
רבגן 4 נשים בעורף 7.15 9.30
שביט אירית עירית 7.15 9.30

רמת־השרון

כוכב — סוברמן מס' 3 ב־4
בריאן כוכב עליון 7 9.30

רעננה

אורות שליחות קטלנית 8.30

רמלה

אורן דמעות של שתיקה 9.30 6.30

טבט תעשיות
פרמצבטיות בע"מ.

בתי־מרקחת

תל־אביב
יהודה המכבי — יהודה המכבי 42 — 455198.
זיוה — אצ"ל 52 שכונת התקוה — 378403.
ירושלים
אסיף — דוד ילין 31 — 222788.
פתח־תקוה
קופת חולים כללית — חיים עוזר — 905221.
חיפה
יבנה — אבן סינא 7 672288.
בת־ים — חולון
הלוי — בלפור 9 בת־ים — 583042.
המרכז — ככר וייצמן 12 חולון — 845236.

מוקד מידע טלפוני

של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חו־לים, עזרה ראשונה, מרפאות ה־פתוחות בשבת ובחג וכן אינ־פורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ — טלפונים 03־433300, 03־433500.

מרפאות שינים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב

רחוב בר־כוכבא 49 תל־אביב — 03־284649 בימים א'—ה' בין 21.00 עד 23.00 בימי ו' וערבי חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים — בין 15.00 עד 21.00.
אזור חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ב' — 04־523566 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמקס
לכל המשפחה!

המשביר המרכזי

האתר החדש - דרך השלום 12, ת"א

עד השלמת התקנת המרכזיה האוטומטית ע"י שירותי הטלפון יהיו מספרינו באתר

335354 339141 339733 339732 339731
338419 332794 331105 332367 331745
332758 331297 332619 332071 339171

על ידי חיוג לכל אחד מהמספרים הנ"ל, ניתן להתקשר עם המחלקות האלה:

* סוכנויות רכב IVECO * שינוע
* מכונות * מזון
* מערכות משקיות * בית אריזה

מספרים אלה הם זמניים בלבד, עד להודעה חדשה — עם הפעלת המרכזיה.

בנק אמריקאי ישראלי

הודעה ללקוחותינו

עידכון שיעורי הריבית בתפ"ס

1. החל מיום ו' 15.11.85 ישתנו שיעורי הרי־בית בתפ"ס לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן:

היתרה בשקלים	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית אפקטיבית
מ־50,000—499,999	24	27
מ־500,000—999,999	25	28
מ־1,000,000—9,999,999	27	31
מעל 10,000,000	29	34

2. שינוי ביתרת התפ"ס (מעבר ממדרגה למד־רגה), יגרום לשינוי הריבית בהתאם.
3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אי־שיות ללקוחות.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	5־6	מעונן
אמסטרדם	6־13	גשום
בואנוס איירס	11־25	בהיר
הלסינקי	3־5	מעונן
הונג קונג	22־26	בהיר
וינה	1־10	מעונן
ז'נבה	2—12	מעונן
טוקיו	12־21	מעונן
מדרונטו	8־9	גשום
יוהנסבורג	14־27	בהיר
לונדון	9־15	מעונן
ליסבון	16־20	גשום
מאדריד	10־14	בהיר
מונטריאול	3־11	מעונן
ניו יורק	11־13	גשום
סאן פאולו	15־17	גשום
פאריס	9־16	גשום
פרנקפורט	0־5	גשום
ציריך	0־6	גשום
ריו דה ז'נרו	18־23	גשום
שטוקהולם	3־7	מעונן
שיקגו	3־6	מעונן

swissair

באסיפה כללית שלא מן המנין של א.פ. פנר בע"מ מיום 3.11.85 התקבלה ההחלטה מיוחדת כדלקמן:
לשנות את שם החברה ל: פי.פ.פי. תעשיות בע"מ.
המעונינים רשאים לעיין בהחלטה הנ"ל במשרד ב"כ החברה, עו"ד א. מלך מרחוב אחד־העם 5, בחיפה, בכל יום בין השעות 10.00—12.00.

אליעזר אשרוף
יו"ר האסיפה הכללית

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג מהנדרים למשרד עד לשלוש שנים ברחוב בלפור מס' 51 גוש 6936 חלקה 130 תיק בנין 0016־051 / 21.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אשור הנ"ל במקום זה ר־שאי להגיש לועדה המקומית ל־תכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המ־נומקת ולציין כתובתו המדויקת ו־טלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ו־תובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למשרד עד לשלוש שנים ברחוב בוגרשוב מס' 5 גוש 6938 חלקה 20 תיק בנין 005־0056 / 2.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית ל־תכנון ולבניה תל־אביב—יפו שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המ־נומקת ולציין כתובתו המדויקת ו־טלפון. ההתנגדויות תתקבלנה ב־משך 14 יום מתאריך פרסום מו־דעה זו והתנגדות לדיון בפני הו־עדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנין תל־אביב—יפו

חוק התכנון והבניה
1965—תשכ"ה
מרחב תכנון מקומי אופקים
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לס־עיף 89 לחוק התכנון והבניה, תש־כ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ה־דרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אופקים הופקד שי־נוי תכנית הנקראת שינוי מס' 103/03/23 לתכנית מפורטת 23/בא' ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי:
1) שינוי יעוד משטח ציבורי פתוח לאזור מסחרי.
2) בהגדלת השטח לא חלים עליה זכויות בניה.
3) ההגדלה באה לאשר קו־בניה חניה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכ־נית: שטח התכנית: 2.202 דונם גוש: 23 חלקה 11.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים ל־קהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי, קרית

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בק־שה לקירוי מרפסת פתוחה בגג רעפים וסגירתה בחלונות ברחוב קריית לוין 6 קרית מוצקין, גוש 10430 חלקה 529.

מהות הסטיה: סגירת מרפסות ב־סטיה מאחוזי הבניה המותרים. כל המעונין רשאי להגיש התנג־דות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבו־עיים מיום פירסום הודעה זו.

ע. דוי
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה קריות

בן־אדם ממין נקבה שאיננו אשה

מאת אריאלה ראנד

בראיון שנערך עם המתרגמת גילי מירסקי לר־גל צאתו לאור של תרגומה המעולה לספר „בית בודנברוק", היא אמרה, בין היתר: „מאז שאני זוכרת את עצמי, אני בן־אדם ולא אשה". לא ברור כיצד נעשתה מטמורפוזה פיגזולית זו, אך אין ספק שגילי מירסקי מצויה בחברה טובה, בחברותה של הסופרת והפילוסופית האנגליה אייריס מרדוק. מרדוק אמנם לא הרחיקה לכת עד כדי כפירה במינה אולם טענה ברצינות תהו־מית: „אני חושבת שאני מזדהה יותר עם הגבר הזכר מאשר עם האשה הנקבה, מאחר שהזהות הכלל־אנושית היא זו של הגבר". אנו למדים מכאן, שאין חלקן של הנשים בזהות הכלל אנו־שית. נשים ואנושות הן כנראה שתי קטגוריות זרות ונפרדות.

ואם זה חלקן של הנשים מה על הילדות, הנערות הנמצאות עדיין בשלבי התפתחות? האם שפר חלקן או שמא גם הן מנסות למחוק את האשה?

במחקר על תדמיות של נשים וגברים נתבקש מדגם של תלמידי תיכון, נערות ונערים, לרשום את התכונות האופייניות לנשים ולגברים. כמו כן, התבקשו לציין האם לדעתם תואמות תכונו־תיהם האישיות את התכונות המאפיינות את בני מינם. הנערים והנערות זיכו את הגברים ברשי־מת תכונות מרשימה. לדוגמה: כוח, אומץ, חוכ־מה, תושיה. הנשים זכו ברשימה משלימה: חול־שה, פחדנות, טיפשות, חוסר־אונים.

בכך אין חדש. בני־הנוער פשוט הראו שאכן ספגו את החינוך שקיבלו גם בחברה וגם בבית־הספר, שבו ספרי הלימוד, ב„מקראות ישראל", שוקדים על ביסוס הסטריאוטיפים המיניים וה־תדמית השלילית של האשה. המצער הוא, שב־עוד שהבנים חשבו שתכונותיהם האישיות תוא־מות במידה רבה את התכונות המאפיינות את מינם הרגישו הזדהות, הרי הבנות, כיוון שלא יכלו להזדהות עם התדמית הנשית השלילית, חזרו וטענו שהן לא כאלה. תכונותיהן האישיות אינן תואמות את תכונות בנות מינן, הן אחרות, הן יוצאות דופן. האומנם כולן חריגות? ולכשתג־דלנה – האם תכרנה בכך שהחריגות היא המעוד־תת?

איני באה לטעון שאין בין הנשים חלשות, פחדניות ודאגניות. תכונות אלה אנושיות הן ואפשר למצאן בקרב שני המינים, גברים ונשים כאחד. לאף אחד אין חזקה עליהן. לגברים גם אין חזקה על הכלל־אנושי, כולנו בני אדם. כי אפילו שברצוני להתייחס בכבוד לרצונה של מירסקי – שהרי רצונו של אדם כבודו – אני נתקלת, למשל, בבעיה כיצד תהיה הפניה אליה – בגוף זכר? בגוף נקבה? לעתונאית שראיינה אותה לא היתה כל בעיה. היא פשוט השתמשה בגוף נקבה. האם יש בן אדם ממין נקבה שאינו אשה? האם מירסקי (ואחרות כמוה) היא אותו יצור מופלא? האם אפשר למחוק את האשה? האם האנושות היא לגברים בלבד?

האנשים עם המגף בראש

מאת ורדה צימרמן

למעלה: מגפון של „מגה" ג'ירוטי, מתוצרת הארץ. משמאל: מערכת איטלקית לחורף מייבוא כלבו שלום.

אנשי יחסי הציבור עשו עבודה טובה בשביל "מגה". והיה להם גם "גימיק" בטוח: מעצב נעליים איטלקי הוא האחראי על קולקציית החורף שלהם (וגם על זו של הקיץ הבא). המעצב, ג'יאנפרנקו ג'ירוטי מופיע במודעות החברה, בפוסטר־מדיה, בג'ינגל המושמע ברדיו ובמסיבות חברתיות. אפילו את הצילומים למודעות הפרסומת עשו באיטליה (לא את זו המופיעה כאן, אלא את אלו שבפרסום התוצות). ג'ירוטי, מספרים ומזמרים לנו, הוא מעצב כשרוני בעל מוניטין, ובעיקר "נולד עם נעל ביד". ולראיה: מישראל הוא טס לניו־יורק להציג את הקולקציה שהכין ל"באלי" לקיץ הקרוב. ומה הוא עושה כאן? נעלים, מגפונים ומגפים שטוחים בשילובי שחור, אפורים, בורדו, כחול וחום על גווניו השונים. החמרים: עור וזמש, והנפה מגומי מחורץ. מחיר המגפונים: 69,500 שקל.

חבל, חבל שאנו נאלצים להזדקק לכשרונות מיובאים. יש כאן כל כך הרבה מעצבי אופנה. אז אי אפשר למצוא גם מעצבי הנעלה טובים?

ואם באיטליה עסקינן הרי מאמצים לנו שבועיים שלמים של אופנה איטלקית ב"כל בו שלום" (בתל אביב ובחיפה). היום הם מתחילים. פתיחה רשמית בנוכחות השגריר האיטלקי תחנוך את היבוא האיטלקי לארץ־הקודש. יבוא חובק־כל: הנעלה (מגפוני בד של ארמאני, למשל), והלבשה – לגברים לנשים לילדים ולתינוקות. כלי־בית, רהיטים ואבזרי בית ואופנה (מפות, מפיות, חגורות, תיקים, מטריות, צעיפים וכד').

מאכלים ותכשירי איפור ("רבלון" תציג איפור המכונה „ויואצ'ה"). כמו שנאמר, הכל בכל־בו. אפילו דוגמניות ודוגמנים באו מאיטליה כדי להציג דגמיהם של אופנאים איטלקיים בתצוגות שהכנסותיהן למען מיח"א.

המחירים, אגב, לא זולים במיוחד, אבל במשך השבועיים הראשונים תוענק הנחה על רוב הפריטים המיובאים, וכמה בני מזל יזכו גם במכונית איטלקית לבית "פיאט" או בכרטיסי טיסה שתגריל "אליטליה", חברת התעופה הלאומית של הארץ דמויית המגף.

כל מה שרצית לדעת על ספרות ילדים אל תתבייש לשאול

לכל מי מאיתנו המעוניין בספרי־ילדים, אם לצרכי מחקר, אם לצרכי אינפורמציה ואם למען הנוסטלגיה – יש כעת לאן לפנות.

השבוע יצא לאור „לכסיקון לספרות ילדים", שנכתב על ידי אוריאל אופק (בהוצאת זמורה־ביתן). הלכסיקון מחזיק שני כרכים מאויירים, וכלולים בו כאלפיים ערכים של יוצרים בספרות־הילדים העולמית, היהודית והישראלית.

לכסיקון, זה הוא הראשון בסוגו ובהיקפו בשפה העברית. אפשר למצוא בו: סופרים קדומים, סופרים קלאסיים, סופרים הכותבים לא רק לילדים, משוררים, מספרים, מתרגמים, ציירים, עורכים, מו"לים, ותיאורטיקנים בתרגום ספרות הילדים והנוער. לד"ר אופק, סופר ומתרגם וחוקר של ספרות ילדים, שעבודותיו זיכוהו בפרס זאב, פרס למען ועיטור אנדרסן הבין־לאומי, זהו פרי עבודת־יחיד בת עשרים שנה.

ביום שלישי השבוע חגגו את הוצאת הספר בחנות־הספרים־בית־הקפה – „מוזה". הרבה מאוד אנשים היו במסיבה, לבד מהסופר המו"לים: סופרים, מאיירים וסתם ידידים.

גם נאומים נישאו: ברך, גרשון ברגסון, דיבר אוריאל אופק עצמו, והסופר מיכאל שדה הקריא שיר שכתב במיוחד למאורע.

(אסתי מיצנמכר)

בשר אחר
או: גסטרונומיה היא עניין של גיאוגרפיה

ישנו פתגם באנגלית האומר בתרגום פשוט: „מאכל של אדם אחד הוא רעל לאדם אחר". ואני מניח שחלק נכבד מאלה שיצאו לחו"ל נתקלו במיני מאכלים שגרמו להם, בלשון המעטה, סלידה.

חלקי פנים של עופות ובקר מוגדרים בלועזית בשתי צורות: האחת Giblets לעוף, Offal לבקר המתורגמת לעברית ב„ספלים"; השניה Variety Meats, שאפשר לתרגמה כ„מבחר־בשרים". אני משתייך לאלה שתומכים בתרגום ב', והרבה אוכלי בשר מובהקים מסכימים לדעתי.

ההסתייגות ממיני בשרים אלה הקיימת בקרב הציבור היא בעיקר אסתטית. אין הם מוכנים לטפל בהם בעצמם אך מוכנים לאכול אותם, בהזמנות, במסעדות, גם ביוקרתיות וגם בעממיות. הסיבה, כנראה, היא מירקמם של בשרים אלה בצירוף הידיעה של התפקיד שהם ממלאים בגוף – כמו כליות, או מעיים, לדוגמא. אבל כאשר הם אוכלים „מעורב־ירושלמי" הם אוכלים מאכל המורכב רובו ככולו מחלקי פנים של עוף ואחת התוצאות של המצאת מאכל זה כבר גרמה לשינוי בהרגלי קניה. אפשר כבר להשיג במספר חנויות אשכי־הודו משופדים־מוכנים לגריל.

מיני בשר אחרים כפופים לעליות־וירידות אפנתיות. כבד בקר, למשל, נחשב פעם לנתח בשר מעולה ונהגו אותו לחולים, בעיקר לחולי אנמיה. בארצות הברית זהו נתח בשר זול, ויבואו הקפוא לארץ הוריד את תדמיתו ואת יוקרתו כאחת. ואף־על־פי־כן כאשר משרים נתח כבד במרינדה של מיץ לימון + שמן, או יין אדום + שמן לפני הצליה, מקבלים מאכל מעים למדי. מוח הוא מעדן שאפשר להכין בכמה צורות. כשניצל, ברוטב עגבניות חמוץ להגשה קרה או בנוסח צפון־אפריקה, מבושל במים, שמן, כורכום, פפריקה, פלפלת חריפה, כוסברה והרבה שום. כליות הן מעדן אמיתי לחובבי בשר ומקובלות בחברה הגבוהה באנגליה לארוחת בוקר.

אחד ממיני חלקי הפנים המשתייך לסיווג של מעיים הוא הכריסה (כרסיות). בשם זה מגישים במסעדות מזרחיות כרשה במיץ־עגבניות ברוטב אדמדם, מתובל וטעים להפליא. במסעדות פולניות קטנות זה נקרא פלאקעס, מטוגן בשומן, תוספת קמח ובישול ברוטב סמיך עד לרכות. אם תזמינו כרשה במסעדה של עולי צפון־אפריקה תראה הכרשה יותר כמעיים. מעיים מוגשות במסעדות של עולי ארגנטינה כשהן עשויות בגריל. מעי ממולא נשמע אולי פחות חביב מ„קישקע" אבל מי לא אוהב מאכל זה? הבולגרים וכמה אגיני־יטעם ויהודים משוגעים לשקמבה־צ'ורבה (כהיגוי מלרע), שהוא מרק כרסיות. אפשר להשיג אותו במסעדות בולגריות קטנות ונהוג לתבל אותו בחומץ עם מעט שום.

אמרתי שכרשה הוא מאכל עממי וזול? נסו פעל להזמין בצרפת מאכל בשם Tripe A la Mode de Caen. זוהי קדרת כרשה עם ירקות, רגל עגל מנוסרת, שומן מפשן של „רבן־אחר" (לא העיתון) וקלוודוס, הלא הוא יי"ש תפוחי עץ. הקדרה נאטמת במכסה המודבק אליה בעזרת בצק ונכנסת לתנור ל־12–14 שעות. זהו מאכל עדנים – עד שמגיע החשבון ומקלקל את מצב הרוח. שימו לב: המרשם האמיתי מסובך הרבה יותר – אל תנסו להכין זאת לפי התיאור המקוצר (מאוד) שהבאתי. מרשם מפורט יבוא.

בצורה אחרת מגישים כרשה בסקוטלנד. שם זה נקרא הָגִיס. זהו כדור שרפנותיו כרשה ופנימו תערובת קוקר וכבד מבושל, מצונן, מגורר בפומפיה. כל זה נתפר, מתבשל במים ומוגש באופן מסורתי בלווי חמת־חלילים ומשקה מסורתי – וויסקי, כמובן. אני אוהב וויסקי ומוסיקה סקוטית. יש כאלה שיוותרו גם על המוסיקה. את ההגיס נשאיר כמובן לסקוטים, להנאתם הם. כל זה נותן לי את ההרגשה שגם אוכל זה ענין של גיאוגרפיה ואם כך, אפשר ליישם אקסיומה האומרת: אם a=b ו־b=c אז a=c.

המוסד לבטיחות ולגהות מזהיר:
מרכז הבניה מטעה את הציבור ועצותיו עלולות לגרום לאסונות כבדים בחורף

מרכז הבניה הישראלי ברמת אביב מטעה את הציבור ועצותיו הבלתי מקצועיות עלולות לגרום לאסונות בחורף הקרוב – אסונות שנגרמו גם בימי חורף קודמים. כך קובעים מומחי המוסד לבטיחות ולגהות, המתריעים בפני הציבור הרחב לבל ינהג לפי עצות של "מומחים" שלא חשבו עד הסוף בשעה שנתנו אותן.

ביקורתם הנוקבת של מומחי המוסד לבטיחות ולגהות כנגד "מומחי" מרכז הבניה היא בגלל המלצתם של האחרונים להתכונן לחורף ולאטום את כל הפתחים והסדקים בדירה, כדי למנוע בריחות אנרגיה מהדירה החוצה במטרה לחסוך בהוצאות חימום. עצות אלה, לדעת המוסד לבטיחות ולגהות, עומדות בניגוד גמור לחוקי הבטיחות האלמנטריים והן עלולות לגרום לאסונות כבדים, האויר וכל חדר בו בוערת להבה גלויה אסור בתכלית האיסור לאטמו. אם מקור הלהבה הוא תנור גז, תנור סולר, תנור נפט או אח, חשוב מאוד לאפשר זרימה חופשית של אויר נקי לחדר המחומם, ייחנק מהעדר חמצן. במיוחד מסוכן הדבר בשעת שינה, כשהחמצן אוזל והאדם ישן ובתוך שנתו הוא נחנק.

המוסד לבטיחות ולגהות מציין כי רק במקרה שמחממים את הבית במערכת הסקה מרכזית, או בחימום חשמלי אחר, מותר לאטום את פתחי הבית ואת סדקיו. המוסד לבטיחות ולגהות מזהיר את הציבור הרחב לבל ישה אוזן לעצות "מומחים", אלא יפעל בהתאם להגיון הפשוט ולחוקי הבטיחות.

הרבי והמחלה־שאינה־כתובה

מאת דני צדקוני

ההלכה מתגברת על כל המחלות שנדבקים בהן במגע בינו לבינה, או לבינה. אפילו נגד ה„איידס" יש בה תרופה. המאמינים ימצאוה בחוברת שכתב ר' אפרים זלמנוביץ, רבה של מזכרת בתיה

„איידס" היא מחלה שאינה כתובה בתורה. אבל הרב אפרים זלמנוביץ, מיודענו ממזכרת בתיה, מצא לה תרופה הלכתית. אינני יודע אם התרופה תביא ארוכה לסובלים ממחלה קשה זו, אבל הרב הצעיר, שאינו שוקט על שמריו וממהר להביע את דעתו בכל נושא אקטואלי, מבקש להוכיח ש„דיני הטהרות" שנועדו לשמור על „הבית היהודי", הם גם מגן כנגד מחלות גופניות ורוחניות קשות". הבעיה: „האיידס" מתפשט בצורה מוגברת בקרב אלה המזלזלים בדיני המשפחה. אינני יודע על סמך מה קובע הרב, שתפוצת המחלה נמוכה בקרב היהודים מאשר אצל הגויים. התורה אוסרת, כידוע, משכב זכר, אבל ידוע גם שבארה"ב הקימו „עליזים" יהודים בתי־כנסת.

כאשר הרב יוצא נגד מתירנות מינית, לא קשה לו להסתייע במקורות ובחז"ל. מרש"י הוא מביא כי „בכל מקום שאתה מוצא זנות ועבודת כוכבים, אנדרלמוסיה באה לעולם והורגת טובים ורעים". ומספר ויקרא – „ואת זכר לא תשכב", ומספר „תורה תמימה", הוא מצטט כי „השוכב עם זכר תועה בדרכי יסודות הבריאה". בחיבורו הקצר על הנושא איך הרב זלמנוביץ מתייחס לקינה הידועה: „צר לי עליך אחי יהונתן נעמת לי מאוד נפלאתה אהבתך לי מאהבת נשים", הלא היא קינתו של דוד על מות המלך שאול ובנו יהונתן.

בעניין האיסור לבוא במגע עם האשה בימי נידתה מגלה הרב זלמנוביץ שהחוקר הווינאי, ד"ר שיק, דיבר כבר ב־1920 על „ארס הנידות – המנוטוכסין" ואחריו הורה וחקר הפרופ' מאכט מבולטימור, שאישר כי דמה של האשה מכיל בימי נידתה רעל מסויים, שיתכן שהוא עלול להזיק לגבר ולעובר(!).

עדות מסייעת נוספת מספק לרב ממזכרת־בתיה הסכסולוג ד"ר ברנרד שפירא, שכתב: „מקובל אצל מומחים למחלות נשים, כי מחלת סרטן צוואר־הרחם, המצויה אצל עמים ערביים ולא־ערביים, נדירה אצל נשים יהודיות השומרות על דין הטהרה". מסקנה: הקפדות אישות ואיסורי ביאה הנראים כמיושנים ולא מודרניים אינם כאלה. המחלות הקשות שהתגלו בשנים האחרונות בעולם המתירני מוכיחות זאת. וכשצריך להעיד על כך, אפילו גויים כשרים לעדות. ד"ר סטופס, רופאה בריטית לא יהודיה שהתגרשה מבעלה, אומרת כי שמעה שחוקי הדת היהודית הם המתקדמים ביותר בעולם בשטח הנ"ל ומי שחי לפיהם הוא מאושר.

מבלי לפגוע בתורה, בהלכה וברב זלמנוביץ, אני מניח שבעולם המודרני אפשר להיות יהודי וגם אדם מודרני, וגם לא להאמין ולא לחלות ב„איידס".

גם הם בעניים

מאת סטיב סאומי, עמק הלואר,
מיוחד ל„דבר".

ב־30 הדקות הבאות, תאלץ פלורנס דה־בואי, בתה של הברונית המנוחה, לסלק את חובותיה לאחרוני־אורחיה – משפחה אמריקנית שנתמהמה היא תארגן את האפריטיפים בסלון, תפקח על הכנת מוס־סלומון ל־17 איש, תתקלח, תתלבש ואז – תרד בחזרה לאולם המרכזי כדי לשחק את המארחת המקסימה. וכך אמנם עשתה. היא תעשה כמעט כל דבר שידרש, על־מנת לשמור ברשותה את טירת המשפחה העתיקה בעמק הלואר. תוך הדוקת המורשת האריסטוקרטית של הברונית המנוחה, יחייבו בני־הזוג דה־בואי, בקבלם המוזאות ומוזמנים מאורחיהם רק כך הצליחו, מאז 1981, לשלם את חשבונותיהם.

לא פשוט היום, בצרפת, להיות בעליה של טירה. מאות משפחות אצולה נאלצו לפתוח את חדרי־המגורים, חדרי־האוכל ואפילו את חדרי־השינה שלהם – לקהל הרחב. היום עורכים בטירות חתונות, נשפים ואפילו הקרנות של סרטים – בתשלום, כמובן. כמה מהטירות עברו הסבה לאכסניות־פאר, שבהן יכולים תיירים עשירים לקנות, ללילה, אשליה של חיי־אצולה.

„היום נפתחות כמעט כל הטירות לקהל הרחב", מספר ברטראן דה־דיניה, מזכיר הסוכנות הממשלתית לרישום אתרים היסטוריים. „לפני עשר שנים נפתחו רק מעט מזעיר מן הטירות". סופי פניז, יו"ר איגוד בעלי־הטירות, אומרת שהיום, „להיות בעלים של טירה, זה תואר בלבד – זה הולך והופך למקצוע". ומוסיף דה־דיניה: „חלק מבעלי־הטירות עושים זאת מפני שהם נהנים לחלוק את תרבות־חייהם עם שאר בני־אנוש. העניין הופך להיות פופולארי ואפילו אופנתי".

עם זאת, רוב בעלי־הטירות עושים זאת פשוט מחוסר ברירה. מיסי־הרכוש ועלות־האחזקה המאמירים והולכים, הופכים את הסטטוס „בעלי־טירה" למקצוע בלתי־אפשרי – בהעדר הכנסה מספקת. המצב אך החמיר עם עליית הסוציאליסטים לשלטון ב־1981. הממשלה הנוכחית לא ניחנה באהדה מיוחדת למצוקת־הקיום של בעלי־בתים רנטנסיים בני 50 חדרים ויותר. כעת, נחשבת הבעלות על נכס מפואר מסוג זה – להכנסה החייבת במס. נוסף על כך, העלתה הממשלה ל־40 אחוז את מס־הירושה על נכסים ששוויים עולה על 400,000 דולר.

פתיחתן של הטירות לקהל הרחב לא תמיד מספקת את הצרכים הכספיים של בעליהן ורבות מהטירות מועמדות למכירה. הקונים הפוטנציאליים אינם צרפתים, אלא אמריקנים, יפנים וערבים, שאינם מוטרדים על־ידי הקשיים הכלכליים של צרפת – והם קונים בזול. למי שמוכר – זאת יכולה להיות חוויה מאד מכאיבה. „בכיתי כמעט כל יום", מספרת סופי פניז, שדמעות עולות בעיניה גם כשהיא נזכרת במכירת טירת המשפחה שלה בנורמנדי.

מעמד „האריסטוקרטים העניים" מוכר זה מכבר בארצות מערב־אירופה ובמיוחד בבריטניה. אבל בצרפת, טוענים המומחים, יש יותר טירות ואחוזות־פרטיות מאשר בכל שאר ארצות־אירופה ביחד. המפורסמות בטירות מצויות בעמק הלואר, בו ממוקמת גם טירתה „הצנועה" של משפחת דה־בואי. המשפחה לוותה לפני שנה 150,000 דולר, כדי להסב את הטירה לאכסניה לממכר־חלומות. השנה, הצליח המקום להכניס רק 120,000 דולר לבעליו סכום שעדיין לא מכסה על ההוצאות. איגוד בעלי־הטירות מנסה להשיג הטבות ממשלתיות. „כדי למנוע את העלמותה המוחלטת של המורשת". הממשלה הנהיגה, אמנם, הקלות מסויימות במיסוי על אתרים היסטוריים, אבל קשה להניח, שבמצבה הנוכחי של האבטלה בצרפת, תצא ממשלה סוציאליסטית זו מעורה, כדי לעזור לבעלי־הטירות האומללים. „עומדות בפנינו כמה שנים קשות", אומרת פלורנס דה־בואי, בדרכה חזרה אל אורחיה. „לפעמים אני חושבת שלא אצליח לעמוד בכך".

שלושה אנשים שאוהבים אנשים שאוהבים כלבים

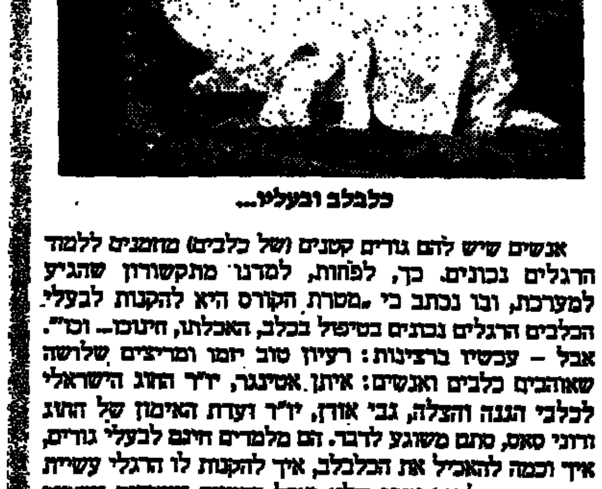

כלבלב ובעליו...

אנשים שיש להם גורים קטנים (של כלבים) מוזמנים ללמוד הרגלים נכונים. כך, לפחות, למדנו מתקשורון שהגיע למערכת, ובו נכתב כי „מטרת הקורס היא להקנות לבעלי הכלבים הרגלים נכונים בטיפול בכלב, האכלתו, חינוכו... וכו'". אבל – עכשיו ברצינות: רעיון טוב יזמו ומריצים שלושה שאוהבים כלבים ואנשים: איתן אטינגר, יו"ר החוג הישראלי לכלבי הגנה והצלה, גבי אורן, יו"ר ועדת האימון של החוג ודוני סאס, סתם משוגע לדבר. הם מלמדים חינם לבעלי גורים, איך וכמה להאכיל את הכלבלב, איך להקנות לו הרגלי עשיית צרכים, איך לחנך אותו שלא יאכל רהיטים ועציצים וישמור על הבית מפני גנבים. הציבור המעוניין יוכל לקבל הרצאות ושיעורים במתקן האימונים של החוג הנ"ל ב„קניון איילון" מדי שבת ב־10.00 בבוקר ופעם בחודש בבית ציוני אמריקה.

נא לקחת בחשבון, אתם, בעלי הגורים, שהזמן האידיאלי לאלף את הקטנים הוא כשהם לא פחות מבני חדשיים ולא יותר משבעה חדשים.

מיוחד ל"דבר"
The Economist

כל העולמות

אפגאניסטאן, עדיין מלחמה

טאקטיקה סובייטית חדשה. אנשי הגרילה מודים שהיא יעילה יותר, אבל לא מספיקה. הסובייטים נאחזים בערים.

בראשית המלחמה ניהל את המתקפה השגרתית צבא אפגאניסטאן; אחריו באו גלי אנשי החי"ר הממונע הסובייטים. לדברי משקיפים, מבצעים צבאיים אלה נראו כתמרוני קסרקטין: הגייסות נעו במערכים שלא תאמו את תנאי הקרקע, חמושים בנשק אנטי־טנקי, שהיה יעיל אך במעט מול כוחות הגרילה. שיעור העריקה הגבוה מן הצבא האפגאני ואי־יעילותם של המבצעים הצבאיים הללו, שהיתה להם אך השפעה פעוטה על פעולות כוחות הגרילה, הובילו לשינויים המבצעיים.

במתקפות – שנותרו מבצעים גדולים ורחבים, שבכל אחד מהם מעורבים כ־10,000 חיילים – מובילים עתה בראש צנחנים וחיילי תקיפה אווירית סובייטים, המובלים במסוקים. אלה משמשים לחסימת גבעות שכאחוריהן עלולים להיות מארבים של אנשי הגרילה, או לחסימת נתיבי נסיגה. אחרי נחיתת ראש־החץ של הכוחות הסובייטיים, פורץ הגוף העיקרי של הגייסות התוקפים ומטהר את שטח המטרה, שבו – אם מתנהל הכל לפי התוכנית – אמורים להיות לכודים כוחות הגרילה.

אנשי הגרילה מודים, כי טאקטיקה חדשה זאת יעילה יותר. השימוש הגובר באנשי ה"ספצנאז" – שלדברי אנשי הגרילה, חלקם אומנו לדבר בלשון המקומיים והם אף מתופשים כאפגאנים – פירושו שבמחנות אנשי הגרילה חוששים עתה מהתקפות־פתע. מנהיגי התנועה חוששים מהתנקשויות וקבוצות הגרילה חוששות יותר זו מזו.

במצב עניינים זה מסייע לסובייטים לפלג את מחנה כוחות הגרילה. תנועת הגרילה נגועה בלאו־הכי ביריבויות שבטיות ובשנאות אישיות. הסובייטים כבר הצליחו בעבר, פעמים אחדות, לשחד מנהיגי גרילה. השנה כינסו הסובייטים "לויה ג'ירגא", כינוס מסורתי של ראשי שבטים, כדי להקנות דימוי של יוקרה ועוצמה לבעלי בריתם האפגאניים.

אולם העסקות שעושים הסובייטים מסתיימות לעתים תכופות ברציחתו של בעל־הברית האפגאני, או של אותו בעל־ברית שחזר וערק אל מחנה הגרילה, אחרי שסבר כי הצליח להסתלק בשלום עם רווחי העיסקה עם האויב.

חרף השיפורים שהכניסו הסובייטים בטאקטיקות שלהם, אין יכולים לעשות הרבה יותר מאשר להיצמד לאחיזתם בערים – רוב הזמן – ולגרש את כוחות הגרילה מאזורים חקלאיים מסויימים, לתקופות קצרות.

ההתפתחות עלתה לרוסים במחיר כבד. הצהרות דוברי הגרילה על 50,000 חיילים סובייטים שנהרגו באפגניסטאן הן הגזמות, אך מספר ההרוגים מגיע למשהו בין 8,000 ל־15,000. הרוסים הודו עד־כה בפומבי רק ב־20 הרוגים.

עריקים סובייטיים

ניו־יורק, (ע"צ) – חמישה עריקים סובייטיים, שערקו אל המורדים המוסלמים האפגניים, הוקיעו את מעשי הזוועה שבוצעו במדינה זו נגד האוכלוסיה האזרחית ואת היחס המחפיר מצד הקצינים כלפי החיילים האפגניים. הם גם אמרו כי השימוש בסמים נפוץ מאד ביחידות שבהן יש חיילים אפגניים הנלחמים במורדים.

בסידרה של ראיונות, שפורסמו ביום שישי שעבר ב"ניו־יורק טיימס", תיארו חמשת העריקים – ששלושה מהם הסכימו להצטלם בפנים גלויות – את הסיבות לעריקתם אל האויב ואת אורח־חייהם החדש שלהם. הם מסרו את דבריהם ברוסית, ואלה תורגמו לפרסית ואחר־מכן לאנגלית.

לדברי העתונאי של "ניו־יורק טיימס", שבילה תשעה שבועות בין המורדים, ארבעה מבין חמשת העריקים ששוחח עמם היו חמושים, ונעו כרצונם בין המורדים.

כמה עריקים, כולם בשנות ה־20 לחייהם ולבושים לבוש אפגאני, התחילו ללמוד פרסית. אחרים אמרו כי התאסלמו.

מצאו להם יורשים

ברפובליקות לכאורה וברפובליקות־אמת, מנהגים עושים להם יורשים. בני משפחה. צפון־קוריאה, רומניה, טאהיטי, פאראגוואי. טאיוואן, הודו, יון.

"אקונומיסט" – מיוחד ל"דבר"

נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו חש עצמו "בבית" כאשר ביקר אצל נשיא צפון־קוריאה, קים איל סונג, בחודש שעבר. למדינותיהם הרבה מן המשותף, למרות שמפרידים ביניהם אלפי מילין: אותה שכנות עם ברה"מ המאיימת, אותו משטר רודני ואפילו אותו סוג של ניהול כלכלי כושל. יתרה מזאת: שתי המדינות הן רפובליקות, להלכה, אולם שני המנהיגים – מלבד העובדה ששניהם נראים כשליטים אבסולוטיים – מגלים נטיות שושלתיות מובהקות.

אינדירה ואבא

אינדירה ובן

אנו עדים כאן לאחת מתהפוכותיה המוזרות של ההיסטוריה. בראשית, היו השליטים גיבורי מלחמה, שכבשו להם את מדינותיהם – ואחר כך שמרו עליהן – בכוח החרב. הריפובליקות נועדו לכאורה להחליף את הרודניות המלכותיות, אך ברוב המלכויות הקיימות בימינו, נהנים המלכים – שאינם שולטים – מתמיכת הציבור ואילו ברוב המדינות הקרויות "ריפובליקות", אין השליטים מרהיבים עוז להתייצב לבחירות חופשיות.

לפיכך, אך טבעי הדבר שאחרים מנשיאי־הכזב של ריפובליקות־כזב אלה מקימים עתה לתחיה את רעיון השושלות הישן. בצפון־קוריאה, בנו בן ה־44 של הנשיא בן ה־73, זוכה מזה שנים אחדות למעמד דמוי אל, שאין שווה לו אלא מעמד אביו. ברומניה, לא הסתפק ניקולאי צ'אושסקו בקידום בנו: רבים מקרובי משפחתו (ביניהם אף אשתו, שמונתה לכהונת סגן ראש הממשלה לפני חמש שנים) הוצבו בעמדות־מפתח.

אולם, אף לא באחת מן הריפובליקות הקומוניסטיות עדיין לא נעשתה העברת שלטון שושלתית. לא כן בטאהיטי. ב־1971, עם מות פרנסוא דובאלייה, ששלט במדינה זאת 14 שנה, עברו סמכויותיו הרודניות לידי בנו, ז'אן־קלוד.

התוקה החדשה של טאהיטי, שאושרה לפני כשלושה חודשים, מבטיחה לו נשיאות לכל ימי חייו והזכות למנות לעצמו יורש.

דובאלייה אב ובן

האם תלך גם פאראגוואי בדרך זאת? הגנראל אלפרדו סטרוסנר, נשיא המדינה מאז 1954, הוא עתה בן 72. פלג אחד של תומכיו כבר החל ללחוץ למימוש "זכויותיו" של בנו בן ה־42, גוסטאבו, קולונל בחיל־האוויר של המדינה. אולם חלק מראשי הצבא טוענים, כי נשיא אזרחי שאינו שייך לשושלת ייראה טוב יותר, וייתכן שהם ינצחו בסופו של דבר.

גם בטאיוואן, אין נראה כי הנשיא צ'יאנג צ'ינג־קאו בן ה־75, שבריאותו לקויה, מתכוון להעניק לבנו, צ'יאנג הסידוו, אותה הכנה לירושת השלטון שקיבל הוא עצמו מידי אביו, צ'יאנג קאי־שק.

באירופה המזרחית שאחרי 1945, לא היתה הנטייה השושלתית מוגבלת לרומניה בלבד. מנהיג בולגריה טודור ז'יבקוב הכניס את בתו לודמילה לפוליטביורו הבולגרי ב־1979, שנתיים לפני שמתה בנסיבות מעורפלות למדי.

אחרי מותו ב־1981, בנסיבות מעורפלות עוד יותר, של ראש ממשלת אלבניה מחמט שאהו, נערך טיהור בקרב שארי בשרו ומקורביו, וביניהם שני שרים, שהיו אחראים לצבא ולמשטרה. בברה"מ סייעו קשרי משפחה עם ניקיטה חרושצ'וב, עם ליאוניד ברז'נייב, עם ניקולאי קוסיגין או עם אנדריי גרומיקו לקידומן של קאריירות רבות.

בין הריפובליקות האמיתיות – אלה שמנהיגיהן נבחרים על ידי התושבים – הודו היא, כמובן, הדוגמה המובהקת ביותר להמשכיותו, של רעיון השושלתיות. נצחונו המוחץ של ראג'יב גנדי בבחירות עלה אפילו על נצחונותיהם של אמו אינדירה ושל סבו ג'אווהארלאל נהרו. למשפחת נהרו־גאנדי כוח אלקטוראלי רב, אולם אינדירה לא ירשה את כס השלטון אחרי מות אביה ב־1964. ייתכן שלא היתה מגיעה לראשות ראש הממשלה, אילולא מת יורשו של נהרו, לאל באהאדור שאסטרי, שנתיים אחריו, ואילולא פנתה מפלגת הקונגרס המתוסכלת לאינדירה, כסמל להמשכיות. הזיפזון שבו בחרה מפלגת השלטון, לפני שנה, בבנה כיורש משקף את תחושת המשבר שעורר מותה.

ביוון, זכר אביו של אנדריאס פאפאנדריאו מחזק את אחיזתו הפוליטית, אם כי הבן לא הגיע לכס השלטון אלא 14 שנה אחרי האב. בסינגאפור, נראה שראש הממשלה לי קואן יאו מקדם את בנו הבכור, הבריגאדיר־גנראל לי הסיין לונג.

עם זאת, אפשר להרכיב רשימה ארוכה למדי של ריפובליקות, שבהן הנטייה השושלתית דעכה עם השנים: בארה"ב משפחת קנדי, בסרי לאנקה – משפחת באנדאראנייקה, בג'מאיקה – משפחת מאנלי ועוד. ככלל, הדמוקרטיה אינה אקלים נוח להתפתחות שושלות שלטון. תהפוכות ההיסטוריה לא שינו, לפחות, עובדה זאת.

לה־מאנש, סוף מתקרב

ממשלות צרפת ואנגליה בוחנות הצעות כיצד לקצר את המרחק בין היבשת לאיים הבריטיים. המחיר ומספר מקומות העבודה שהפרוייקט יספק, יקבעו האם תהיה זו מנהרה, איים מלאכותיים או גשר תלוי.

זה 185 שנה, מאז הציע זאת לראשונה מהנדס בשם מאתיו לנפוליאון, דנות אנגליה וצרפת ומתנצחות ביניהן על כריית מנהרה, שתחבר את שתי גדות תעלת להמאנש. פעמיים כבר החל בעבודת הכריה, ופעמיים הופסקה העבודה ביוזמת הבריטים. לראשונה בשנות ה־80 של המאה שעברה, מחשש מפני פלישה, ובפעם השניה ב־1975, בגלל המחיר הגבוה. גם הפעם יש מי שמתנגדים לתכנית – מפעילי המעבורות בעיקר ואנשי האוצר, ובכל־זאת נראה, שהוויכוח שוב אינו מתמקד בשאלה אם לממש את התכנית, אלא בשאלה על מי יוטל ביצועה.

שתי המתחרות העיקריות על המכרז הן "קבוצת מנהרת התעלה", המציעה כריית שתי מנהרות מקבילות, שישמשו לנסיעה ברזמנית של רכבות בשני הכיוונים, וחברת "יורורוט", המציעה תכנית משולבת של כביש ומסילת ברזל, חלקה בגשרים מעל למימי התעלה וחלקה מתחתיה, במנהרות.

שתי מתחרות אחרות, שסיכוייהן פחותים בהרבה, הן "צ'אנל אקספרסוויי", המציעה כריית שתי מנהרות משולבות של כביש ומסילת ברזל, ו"יורוברידג'", המציעה הקמת גשר, המתוח על כבלי סיב סינתטי.

הצעות הארבע הוגשו זה לא כבר על שולחנם של שרי התחבורה בלונדון ובפאריס, ועתה ממתינים לפרסום החלטותיהם, ששתי הממשלות, האנגלית והצרפתית, אינן מוכנות לעזוב לכספי שיידרש לבניית המעבר, יש גם לתאצ'ר וגם למיטראן עניין רב שהדבר ייעשה בהקדם.

עד חודש מארס, מסר הבחירות לפארלמנט הצרפתי, אמורות התכניות לעבור בדיקת מומחים, שיחפשו, באמצעות מידגם־מחשב, את נקודות־התורפה בחישובי העלות שלהן. מבחנן החשוב של ההצעות, בעיני הפוליטיקאים, יהיה, ככל הנראה, זה שנוגע למספר מקומות העבודה שהן יצרו. אם הכל יתנהל כשורה, יחתמו שתי הממשלות על ההסכם, כך שבעבודה אפשר יהיה להתחיל בסוף 1987. אם תתקבל ההצעה לכריית מנהרת רכבת, תסתיים העבודה ב־1993. אם תתקבל תכניתה של "יורורוט", המסובכת יותר, תימשך העבודה כשנתיים נוספות.

הזולה בשתי התכניות היא זו של מנהרת הרכבת. במחירים של היום יושקעו בה כ־2.6 מיליארד ליש"ט. אורכה של המנהרה יהיה 23 מייל, מפוקסטון שבאנגליה לקלה שבצרפת. רכבות של שתי חברות הרכבות הלאומיות יחצו אותה בתדירות של עשר דקות. מכוניות יועברו בקרונות־משא מיוחדים לכך. כן ינועו על מסילותיה רכבות אקספרס במהירות של 300 קמ"ש בשעה. הן יקצרו את משך הנסיעה בין שתי הבירות לשלוש וחצי שעות – כמשך זמן הטיסה ביניהן. חברות הרכבות מעוניינות לפיכך מאד בתכנית זו, העשויה למשוך לרכבותיהן כ־2.2 מיליון נוסעים בשנה.

מימוש תכניתה של "יורורוט", לשילוב כביש ומסילת ברזל, יעלה כ־4.8 מיליארד ליש"ט. על־פי תכנית זו יוקמו בתעלה שני איים מלאכותיים, שיחלקו את הדרך לשלושה קטעים. משתי גדות התעלה ימתחו גשרים, באורך כחמישה מייל, אל האיים, והם יחוברו ביניהם במנהרה שארכה כשלושה־עשר מייל. מן האיים ירדו המכוניות בכבישים לוליינים אל מנהרה שתיכרה בסלע הגיר שמתחת למי התעלה. אנשי "יורורוט" מרגיעים את הנהגים המודאגים, כי אורך הקטעים הללו לא יעלה על זה של ארבע הקפות סביב כיכר "טרפלגר", בשיפוע מתון.

דגם המנהרה שתיכרה מתחת ללה־מאנש

יתרונה של הצעת "יורורוט" הוא בכך, שהיא תיצור משרות רבות יותר משתוכל יריבתה להציע. את יחידות הפלדה והבטון אפשר יהיה לייצר באזורי אבטלה חמורה כבסקוטלנד ובצפון־מזרח אנגליה. החברה מניחה, כי תוכל לספק כ־150,000 שנות עבודה בכל אחד משני צידי התעלה. זאת לעומת 125,000 שנות עבודה שתוכל "קבוצת מנהרת התעלה" להציע. אין לדעת איך תתחלק כמות עבודה זו בין אזרחי שתי המדינות השותפות, על־פי חוקי הקהילייה האירופית, הן מנועות מאפליית אירופים בהעסקה בפרוייקט.

לעומת שתי הצעות אלה, המעוררות שאלות כלכליות כבדות־משקל, הצעתה של "יורוברידג'" היא קודם־כל הימור טכנולוגי. היא גורסת הקמת גשר תלוי, באורך 23 מייל, על גבי כבלים עשויים מסיב סינטטי הקרוי "פרפיל". לדברי אנשי חברת "סיבי איי־סי־איי", אחת החברות בתאגיד, הסיב חזק כמו פלדה, אבל משקלו רק כשישית ממשקלה. חולשתה העיקרית של התכנית, מבחינה טכנולוגית, היא בכך שאורך פרקי הגשר יהיה כשלושה מייל, פי שלושה מהגשרים הארוכים ביותר כיום. הגשר יהיה תלוי כ־70 מטר מעל פני המים. במקביל לו מתכננת "יורוברידג'" גם כריית מנהרת רכבת. המחיר – כחמישה מיליארד ליש"ט.

לכל התכניות הללו מתנגדת בתוקף הקבוצה "פלקסי לינק", שחברים בה נמל דובר ומפעילי הדוברות. "פלקסי לינק" חוששת לכעשרת־אלפים מקומות העבודה של מפעילי הדוברות, ומאבדן חלק גדול מהכנסותיה. "קבוצת מנהרת התעלה" מקווה לזכות בכחמישית מתנועת הסחורות בנתיב החדש. "יורורוט" מקווה לזכות ב־1996 בהכנסה של כמיליארד ליש"ט – כמעט פי שניים מזו של מפעילי המעבורות בשנה שעברה. עם זאת, למפעילי המעבורות מבטיחים תנאי הזכיון המוצע ביטחון במקור הכנסה אחד – תישמר להם הזכות הבלעדית למכור סחורות פטורות ממכס. מכירת הסיגריות, המשקאות החריפים ומצרכים דומים היא מקור לכרבע מהכנסותיהם כיום, ומובטח להם שהיא תישאר בידיהם גם לאחר שרוב תנועת הנוסעים והסחורות תוטה לנתיב החדש.

גם "יורורוט" וגם "קבוצת מנהרת התעלה" משוכנעות בכדאיות הצעותיהן. להצעתה, הנועזת יותר, של "יורורוט" יתרון נוסף על־פני זו של יריבתה. ראש ממשלת בריטניה, מארגרט תאצ'ר, חוששת מפני מתן בלעדיות לרכבת, שכן בכך ינתן בידי האיגודים המקצועיים הכוח לשתק את תנועת הנוסעים והסחורות כרצונם, כל אימת שיפרוץ סכסוך עבודה.

האם מובטחת הפעם התכנית מפני נסיגתן של הממשלות, בשלישית, מביצועה? מה יהיה במקרה כזה על המשקיעים? בהסכם־הזכיון יש רק פירצה אחת, צרה, המאפשרת לממשלות לסגת ממנו, בלי תשלום פיצויים כבדים. הנסיגה תותר רק מסיבות הקשורות בביטחון לאומי. כידוע, הנסיבות המדיניות השתנו, במידה רבה מאז 1880, כשנסוגה הממשלה הבריטית מן ההסכם בגלל חשש פלישה. הבנקים רואים, לפיכך, את ההסכם כבטוח דיו. עד כדי כך שאחדים מהם אף הציעו גיבוי כספי לשתי החברות המובילות במירוץ.

ארוכה הדרך לקומוניזם

גורבאצ'וב, כמו מצע המפלגה שתוקן, נושאים ריח שונה. רענן אבל מעורפל.

את מצעה המתוקן של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית אפשר לפרש לשתי פנים. מחד גיסא המצע החדש, שפורסם ב־25 באוקטובר ויכנס לתוקפו לאחר שיאושר בוועידת המפלגה, שתתכנס בפברואר, הוא חידוש מרענן לעומת הגירסה הקודמת משנת 1961. שלא כמצעו השאפתני של חרושצ'וב, שנטה ל"אנוס את ההיסטוריה", המצע המחודש נושא את חותמו הפרגמאטי של גורבאצ'וב – הוא קצר ופרוזאי. אבל מאידך גיסא, עם ההבטחות הנמהרות של תקופת חרושצ'וב נעלמה מן המצע החדש גם האמונה הקנאית בנצחונו של הקומוניזם. אבדן האמונה משקף פיחות בבטחון־העצמי של הסובייטים.

כל מצעיה הקודמים של המפלגה (הראשון פורסם ב־1903, השני ב־1919 השלישי ב־1961) הציגו את תמונת העתיד של הקומוניסטים הרוסים. המצע החדש, מבחינה זו, אינו אלא מהדורה חדשה של מצעו של חרושצ'וב. כקודמו, גם הוא חוזה את מה שהמארקסיסטים מכנים המעבר מסוציאליזם לקומוניזם. אלא שמצעו של חרושצ'וב הכיל כמה תחזיות מביכות, שבהן היה הכרח להתחשב. חרושצ'וב צפה, כי הכלכלה הסובייטית תדביק את האמריקאית מבחינת התפוקה היחסית עד שנת 1970, וכי עד 1980 תניח רוסיה את היסודות למשטר קומוניסטי. ברית־המועצות רחוקה מהגשמת תחזיות אלה כיום, כפי שהיתה ב־1961, ומחדשי המצע נאלצו להתייחס לכך.

אמנם המצע החדש חוזה לרוסים עתיד מזהיר, אבל הוא נמנע מלהתחייב בפרטי פרטיה: "המפלגה הקומוניסטית אינה מציבה לעצמה כיעד את חיזויים מראש של כל היבטי הקומוניזם השלם", וכן אין היא מציינת מתי הוא עשוי להתגשם. אין בסילים כלל ספק בנצחונו הסופי של הקומוניזם בעתיד, אבל ההתקדמות לקראתו מתוארת כ"לא אחידה, מסובכת ושנוייה במחלוקת". על הקאפיטליזם, שתואר במצע של 1961 כ"בשל למהפיכה סוציאליסטית של הפרולטאריון", נאמר, שהוא "עדיין חזק ומסוכן", אם כי מעבר לנקודת־השיא שלו. כן מובעת במצע ביקורת ברורה על לוח־הזמנים שבמצע חרושצ'וב, שעל־פיו אמור היה הקומוניזם להשיג, בתוך דור אחד, יתרון כלכלי על המערב. דיור ותחבורה אמורים היו להינתן לעם חינם, והובטח כי יושם סוף לעבודה גופנית קשה בברית־המועצות.

במצע יש גם ביקורת מרומזת על ברז'נייב, שבזמנו הוחל בתיקון המצע. את רוב תיקוניו של גורבאצ'וב אפשר היה אמנם לעשות באותה מידה בתקופת מנהיגותו של ברז'נייב, אלא שגורבאצ'וב וידא בכל־זאת שהמצע החדש יישא את חותמו האישי. ניכרים בו, במצע, חוסר עניין וסבלנות לאידיאולוגיה והעדפה ברורה לאירגון ולכלכלה. בתחומים אלה מוכרות דעותיו היטב. הוא רוצה פחות ביורוקרטיה ויותר טכנולוגיה מתקדמת. הוא רוצה לתת למנהלי מפעלים עצמאות רבה יותר ולעודד את האחראים לתיכנון הכולל להתרכז בתכניות ארוכות־טווח. מי שקיווה לשינויים מהפכניים יתאכזב ודאי מהמצע, הדומה בקוויו הכלליים לזה של חרושצ'וב. רבות מהצעותיו, הנועזות כביכול, של גורבאצ'וב היו כבר במצע של 1961. יעדיו, כשהוא מפרטם, לאין־ערוך פחות נועזים. חרושצ'וב צפה גידול כלכלי של 150 אחוז בעשר שנים וגידול של 400 אחוז ב־20 שנה. גורבאצ'וב מסתפק בגידול של 100 אחוז ב־15 השנים הקרובות.

בניסוחיו המעורפלים מותיר לעצמו גורבאצ'וב מרחב לתימרון. השינויים הצפויים נרמזים בעדינות רבה. מדובר ב"קשרים ישירים" יותר בין מפעלים ובתיקוני מחירים, שישקפו את התנודות בביקוש, שיעודדו חידושים ושישפרו את האיכות. אלא שבטווח המיידי מבוססת תקוותו של גורבאצ'וב להחייאת הכלכלה בעיקר על הפניית השקעות למיכשור מודרני ולאלקטרוניקה, וכן הרבה משמעת. פקידים עצלים או בלתי־מיומנים יוחלפו, ופקידים מושחתים ייענשו. רוסיה של גורבאצ'וב תאיר פניה לגברים ולנשים שיגלו "הבנה לרעיונות מתקדמים" ו"שאיפה ללמוד לעבוד טוב יותר".

קריאתו הנוקבת של גורבאצ'וב לסדר, מופנית גם לבעלות־בריתה של ברה"מ שבמזרח אירופה. רמז ראשון למגמה זאת ניתן בחודש יוני, כשפורסם ב"פראבדה" מאמר מורה אימה, שמתח ביקורת על מה שכינה מגמות "רוויזיוניסטיות" במחנה הקומוניסטי. חיזוק הקשרים עם מדינות קומוניסטיות אחרות הוא, על־פי המצע, אינטרס ראשון במעלה בעיני המפלגה הקומוניסטית הסובייטית. גורבאצ'וב בהחלט מצפה משותפיו ב"קומקון", מועדון הסחר של הגוש המזרחי, שיגבירו את שיתוף־הפעולה ביניהם כמטרה להגביר את "עמידותה הטכנולוגית והכלכלית" של הקבוצה. וכך, בעוד מצעו מכיר באינטרסים המיוחדים של כל מדינה ומדינה, עומד גורבאצ'וב על כך שהמאחד את הארצות הקומוניסטיות "רב לאין שיעור על המפלג אותן".

סכנת המחלוקת מתעוררת, על־פי המצע, מפני שמדינות קפיטאליסטיות שואפות לנצל מחלוקות במחנה הקומוניסטי. גורבאצ'וב רואה בארצות־הברית את חוד החנית של "האימפריאליזם הקפיטאליסטי", ומכאן שהוא אף רואה בה את אויבתו העיקרית של הקומוניזם. אבל הדוקטרינה הרשמית מוסיפה להיות זו של דו־קיום בשלום. המצע קורא לפיקוח על החימוש ולאיסור חימוש החלל בכלל זה.

המצע אינו מוסיף הרבה על מה שכבר ידוע על עמדותיו של גורבאצ'וב, אבל יש בו כדי לבסס את המוניטין שלו כאדם המעוניין בתוצאות יותר מאשר בתיאוריות. יש להניח שהרוסי שברחוב יאהב את ההצהרה, כי על חברי המפלגה הקומוניסטית להיות רגישים יותר לדעת הקהל. גם התביעה לטלוויזיה מעניינת יותר תתקבל יפה. נותרת השאלה, אם יש במצע זה משום זריעת תקוה של ממש, כיוון שהמצע החדש ויתר על סגנונו של חרושצ'וב הלהיטי לעתים, ועל הבטחותיו הקסומות, הוא הפסיד לא מעט מנימת התקווה הכנה הדרושה לכל מצע פוליטי, כדי שיהיה משכנע ולו במקצת.

שבת המבחן

מאת ניסן פרידמן

המחזור הרביעי יעמיד אל הבמה את משחקי הליגה, לאחר פגרה בת שישה שבועות. תהיה זו שבת מבחן לכדורגל הישראלי. גם בלי לקחת בחשבון את הרצב לבוא לאחר ההפוגה הגדולה, מוכן לנו המחזור שלושה משחקי דרבי מסקרנים (הפועל ומכבי ת"א; הפועל ומכבי פ"ת; דרבי השרונים) וקרב צמרת בין האלופה מכבי חיפה ומחזיקת הגביע בית"ר ירושלים. אם השבת לא יהיו היציעים מלאים, אם השבת לא יוצג כדורגל מרתק ומלהיב, אם השבת לא יוחזר לכדורגל את המוניטין שנפגע בגביע העולם — אז מתי?

בצל משחקים אלה ייערך משחק אחד מתר בין מכבי נתניה לשעריים בבלומפילד, ובשבת קרב תחתית חשוב בין יבנה מיגו. הפועל באר־שבע והתאושש מעונת נפל תארח את כפ"ס והפועל ים את הפועל חיפה.

● מכבי פ"ת

„האוירה כל כך לוהטת, עד כי אפשר להדליק עליה מנורה", כך מתאר בלום מכבי פ"ת, חיים יחיאל, את ההכנה לקראת הדרבי הראשון שלו ב„מלבס", לאחר שנים של דרבי ר"ג פושר. „כאן כולם בקריות. האוהדים באים לאימונים, בעיקר לא מפסיקים לדבר על זה והשחקנים נדבקים", מדביק יחיאל. המאמן משה מאירי העביר השבוע אימונים קשוחים. איל בלייבטר הוליוש לוי מחלימים מפציעה, ההחלטה להתאמן, אם כי עדיין אינם כשירים לחלוטין. „הפועל מגובשת, צעירה ושאפתנית אבל גם אנו לא פראיירים, למרות שההרכב שלנו די חדש", אומר יחיאל. „אני אופטימי. הכל פתוח".

● מכבי חיפה

„אנחנו מריחים ריח של נצחון", זה הסידור של חלוץ מכבי חיפה, זאהי ארמלי לקראת המשחק נגד בית"ר ירושלים בשבת. „העיר כולה מחושמלת וכולם מדברים על המשחק. חשוב לנו לנצח את בית"ר כדי שלא תתקרב אלינו יותר מדי. כל תוצאה אחרת תתן להם אויר. חשוב לנו גם לנקום את ההפסד בגביע". כך זאהי. איתן אהרוני הפצוע ייעדר ככל הנראה מהמשחק. רפי רוזנטל מתאושש מפציעתו וחוזר להתאמן. אם כי מכירת הכרטיסים לא מבטיחה זה עדיין (רק 5,000), מאמין זאהי כי איצטדיון קרית אליעזר יהיה מלא ולוהט. „אחרי הפגרה חייבים להתחיל ברגל ימין", הוא אומר.

● בית"ר ירושלים

„אנחנו נשחק בצורה זהירה וננסה להאיט את קצב המשחק. מכבי חיפה תהיה במירוץ בביתה", אומר חלוץ בית"ר ירושלים, סמי מלכה. „במגנת כוח ניצחנו בגמר הגביע". מלכה חזר להתאמן בצורה קלה בעקבות הטיפולים בברכו הפגועה. גם אלי אוחנה מתאושש מפציעה בגבו. הבלם אחרי אשש גלה למכ"ש אתמול, אך התקשה להתאמן ושיתופו בשבת מוטל בספק. „יהיה קרב קשה. הפעם לא מרגישים כמו משחק הגמר, אבל זה משחק חשוב בעתיד", אומר מלכה.

● בני־יהודה

בשכונת התקוה קיימת תקוה שהאיצטדיון יהיה מלא בשבת וכך גם הקופה, בדרבי הפרברים הראשון השנה. „אני מאמין שהאוהדים שלנו לא יאכזבו ויבואו לעודד", אמר השוער הנשמה של בני־יהודה דוד סלמן. „לא עשינו את המשחק ביום שישי כי האוהדים שלנו אנשים עובדים. הפגרה הוציאה אותנו מעט מהמסלול, אבל נילחם חזק בשבת". הקבוצה תתייצב בהרכבה המלא.

● שמשון ת"א

החלוץ הותיק, ויקי פרץ, נעדר מאימון שמשון ת"א אתמול בגלל פגיעה חוזרת ברגלו. אולם בשמשון מאמינים כי פרץ יתאושש עד שבת. „שמשון עדיין לא נצחה", אמר הקשר הבינלאומי אפרים אברביב. „לכן חשוב מאד שננצח בשבת. מלבד זאת, לאוהדים של המועדון חשוב נצחון בדרבי הפרברים מבחינה יוקרתית. אני צופה משחק שקול וחזק. אצלנו כולם בריאים מלבד פרץ, ובצאנו לליגה".

● מכבי ת"א

„אני משתדל להחדיר לשחקנים את הלחץ שיוצרים האוהדים ואנשי התקשורת לקראת הדרבי. זה לא פשוט. האוירה חמה", אומר מאמן מכבי ת"א, שמעון שנהר. „אני ממשיך לעבוד לפי התכנית הרגילה, אבל יש לי התלבטויות קשות בקשר להרכב בהדרבי. בגלל גל הפציעות", ברור כי אלון נתן (שבר ביתוח באפו) לא ישחק. לגבי משה גריאני (מתח במפשעה) קיים ספק רב. מנשה שמשנוב מתאמן בעמידה במצוות הרופא בגלל פגיעה בברך. הקפטן אבי כהן מחלים (מפתיחה בגיד) ומתאושש. „אני מקווה שגם בוני גינזבורג יהיה במיטבו. הוא הולך ומתאושש. הדרבי בא אחרי הפגרה ומרגישים כמו במחזור הראשון", סיכם שנהר.

● הפועל ת"א

הכדורגלן הרכש החדש של הפועל ת"א, יוסי קרמר, נפגע אתמול במשחק אימון (נצחון 1:3 על הפועל אזור) ועלול להיעדר בהדרבי. אם יתאושש יתופקד כקשר הפנטבי וישמור אישית על אחד מכשרי המשחק של מכבי. „הוא קשוח במוחו אוטומטלי חושב לנו", אמר המאמן דוד שווייצר. את מקומו של הבלם הקטמי המורחק, יוסי זאגה, יתפוס שחקן הרכש יהודה עמר. כמגן ימני ישחק הרכש השלישי, אילן שוקרון. כחוד ימני שוויצר את גיל לנדאו ושבתאי לוי הוריום, והרכש הרביעי, שלום אביטן, ישב על הספסל. „מתכוננים חזק", סיכם שוויצר, „אבל האוירה מאד מתוחה ולחוצה".

● הפועל פ"ת

הפועל פ"ת תנסה להשלים בשבת שתי משימות חשובות. כבר עתה ברור כי לפחות אחת מהן תושג — הרחקת הכספים. „התקבלו את הדרבי לאיצטדיון ר"ג, כדי למלא את הקופה. נקבל שליש מהכנסות ומכבי ת"א שני שלישים, לפי הדיווחים עד כה יש מכירה יפה", אמר יו"ר האגודה, חיים ציפור. המשימה השניה כפי שהוא מגדיר אותה: „להכות באליפות העיר. זו לא אליפות עולם אבל בכל זאת דרבי זה דרבי. אני עוקב אחר משחקי הדרבי כבר שנים רבות והאוירה תמיד חמה". הבלם בעיר אלון מחלים מפציעתו ויכלל בהרכב הפותח. המאמן דרור בוהמל יציב את הרכבו החזק ביותר.

רבן אלקייר (בלבן) מדנמרק תוקף את שער צפון אירלנד במשחק שבו ניצחו הדנים 1:4 והבטיחו את השתתפותם בגמר הגביע העולמי במקסיקו.

מכבי ראש"צ שמטה נקודה ראשונה ברחובות — 18:18

הפתעה גדולה נפלה אמש ברחובות כאשר מכבי המקומית כפתה תיקו 18:18 על האלופה קבוצת מכבי ראשל"צ במסגרת המחזור הי6 בליגה הלאומית בכדוריד.

שחקני רחובות שיחקו בהקרבה והיו יריב שקול בכל שלבי המשחק ואף הגדילו לעשות כשהובילו בדקה ה־53 ביתרון 14:16. שחקני האלופה לא הציגו את רמתם הרגילה. הם זילזלו ביריב ואיפשרו לשחקני רחובות לנצל פירצות בהגנתם. אומנם לקראת הסיום חלה התעוררות אצל שחקני ראשל"צ שהצליחו תוך שתי דקות להפוך את הקערה על פיה ולאחר שרחובות הוליכה ביתרון העבירו את היתרון לטובתם בדקה 56 — 16:18. אלא שאז נעצרו הראשונים במפתיע ורחובות ניצלה זאת כדי להשוות בסיום — 18:18. היתה זו הנקודה הראשונה שהשכילו האלופים עד כה. שפטו זילברבוריג ושדה לעיני 150 צופים ברחובות.

שערים לרחובות: גלברע — 5, טננבאום — 4, בלדר — 3, גולדפישר — 2, הוברשטיין מדינה איתי ובדום — 1 כ"א. לראשל"צ: צרפתי — 6, פופקו ויזסיפוביץ — 3 כ"א, אוסלנדר, מובשוביץ וכגנן — 2 כ"א.

תמיר חזפי

הפ' ר"ג — מכבי פ"ת 18:25 (10:11)

במשחק שקול וסוער שנערך ביהוד הצליחה הפועל ר"ג בדקות הסיום לנצח את מכבי פ"ת בתוצאה 18:25 (10:11).

שחקני ר"ג ניצלו עייפות של שחקני פ"ת בדקות הסיום וניצלו את הרחקתו של צ'ילבת כדי לנצח.

שחקני פ"ת היו יריב שקול במשך 45 דקות ונרגנות השערים עברה מקבוצה לקבוצה. אך כי אמר ב־5 הדקות האחרונות לא עמד הכח לשחקני פ"ת ושחקני ר"ג צלו ליתרון ובסיום — 18:25. שפטו בוקר ורינגר לעיני 300 צופים.

שערים לר"ג: כומך — 9, קשניר — 8, אריאלי וולינגר — 2 כ"א, שפנצר גרא ספרן וזגן — 1 כ"א. לפ"ת: מנדל וקביליו — 6 כ"א, צ'ילבת — 4, פלוטניק וצייטלין — 2 כ"א.

ש. קרוצר

הפועל ראשל"צ — אליצור הרצליה 24:30 (13:18)

קבוצת הפועל ראשל"צ הוכיחה כי התברגותה בצמרת הטבלה אינה מקרית. כאשר ניצחה במגרשה את אליצור הרצליה 24:30 (13:18).

שחקני ראשל"צ פתחו את המשחק בתנופה רבה וכבר בדקה ה־7 הוליכו ביתרון משכנע — 1:6. אלא שבהמשך שיחקו בבטחון כוזב, הירבו לאבד כדורים בהתקפה ואיפשרו לשחקני אליצור לצאת להתקפות מתפרצות כדי לצמצם את ההפרש. במחצית השניה שוב חזרה התמונה על עצמה ובסיום ניצחה ראשל"צ 24:30. שפטו הישב גוטליב ויעקובוביץ לעיני 400 צופים בראשל"צ.

שערים לראשל"צ: דיין — 10, ורד ואבידן — 7 כ"א, גובליק — 4, רפאלי וקנין — 1 כ"א. לאליצור: מנדיל — 7, נתן — 5, פיינדלבר — 4, מלם ושמידט — 3 כ"א, צ'סלר — 2.

י. פרי

תוצאות שאר המשחקים:
● הפועל רחובות — מכבי ארזים 17:26
● הפועל פ"ת — מכבי קרית־מוצקין 18:29
● מכבי נתניה — הפועל בת־ים 22:22

בילוי באילת – הפרס לכדורסלני נתניה

מאת משה כהן

„יהלומי" אליצור נתניה יבלו את סוף השבוע באילת כפרס על הצלחתם המרשימה במשחקי הליגה. מאמנם המצליח, יוסי הררי אמר: „הוכחנו שאנו מסוגלים לשחק משחק קבוצתי". על הפועל ת"א אמר הררי: „לא הולך להם נגדי. גם כשאימנתי את הפועל עפולה/העמק ניצחנו אותם".

● בהפועל ת"א עדיין הכוכים משני הפסדי הליגה האחרונים. מנהלי הקבוצה מסרבים לפרט את תוכניותיהם, אבל הם בודאי מצטערים על עזיבתו של הרכז המצטיין שמואל זיסמן, שחסרונו מורגש היטב.

● השחקן המאוכזב של המחזור הוא לי ג'ונסון שיאלץ להיעדר לפחות במשך חדש ממשחקי קבוצתו, בגלל שבר בידו.

אתמול אמר ג'ונסון על פציעתו הקשה: „זה מאוד מרגיז בי. חבל שזה קרה לי כשהייתי בשיא הכושר, אני מקוה שפציעתי לא תפגע במכבי ת"א שתשחק בלעדי את שני משחקיה הראשונים בגביע אירופה".

● הגרלת משחקי גביע אירופה לאלופות וגביע קוראץ' תיערך בשבת במינכן. את מכבי ת"א ייצג עו"ד שמעון מזרחי ואת הפועל ת"א פנחס להב.

● שני הנצחונות שהשיגו כדורסלני הפועל חיפה תוך 48 שעות יעניקו לשחקנים מנוחה של שבוע ימים.

כתבנו בחיפה אברהם צייז מוסר, כי המאמן רני כהן בא היוצא לנופש בסדום שיחרר את הקבוצה לכמה ימי מנוחה. בעוד השחקנים מאמינים כי יצליחו להישאר בליגה הלאומית, מקווה מנהל הקבוצה דודון ויזינגר כי קבוצתו תגיע גם למשחקי הגביע. כנראה שגם האוכל בא התיאבון.

● ואילו אצל היריבה העירונית, מכבי חיפה, מאמין היו"ר אבנר יוסף כי התלמתו של ה„קפטן" ארי רוזנברג כמציצה תביא למפנה והקבוצה תתחיל לנצח. בינתיים ממשיכים להאמין בציר הכרמל כי בעונה הבאה ייערך „דרבי" עירוני.

גליקשטיין נוצח ע"י בוריס בקר

בוריס בקר בן הי18, אלוף וימבלדון, ניצח אמש בטורניר היוקרתי בלונדון את שלמה גליקשטיין בתוצאה 2:6, 5:7. המשחק נערך במסגרת הסיבוב הראשון.

בקר מדורג שני אחרי הצ'כי איוון לנדל.

ועדת הספורט תחזה בשבת במשחקי בר"ג

רוב חברי ועדת הספורט של הכנסת יחזו בשבת בשני משחקי ה„דרבי" שיערכו באיצטדיון ר"ג. ועדת הספורט בראשותו של פנחס גולדשטיין ביקשה לפני חודשיים מראש עיריית ר"ג לאפשר קיום משחקי כדורגל באיצטדיון ר"ג. לכן הופעתה של הועדה בשבת באיצטדיון „המריבה" התקבלה כדבר מובן מאליו.

תתכן התמודדות בין ישראל והכוכב האדום

איגוד הכדורעף מקווה לקיים התמודדות בין הנבחרת וקבוצת הכוכב־האדום פראג. בשיחות שלפני שנערכה אתמול עם נציגי הקבוצה במעיה הצ'כית, שהם ישקלו בחיוב את ההצעה.

הצ'כים אמורים להגיע לארץ ב־13 לחודש הבא פלימנת להתמודד ב־18 לשאמר בסיבוב השני בגביע אירופה לאלופות מול הפועל המעפיל.

דנמרק העפילה לגמר במקסיקו

נבחרת הכדורגל של דנמרק, חגגה רשמית את הופעת הבכורה שלה במשחקי גמר גביע העולם, לאחר שהביסה בדבלין את נבחרת אירלנד החופשית 1:4 (אייר) (1:1).

12,000 צופים בלבד חזו במשחק, משום שבנבחרת המקומית לא היה כל סיכוי לעלות לגמר. הם צלו, כאשר פרנק סטיפלטון, חלוצה של מנצ'סטר יונייטד כבש את השער הראשון במשחק היחידי למולדתו, בדקה השישית. בטרם חלפה דקה, הצליח „התותחן" של ורונה, פרבן אלקייר להשוות ואחר שחקן הסלים את הרביעיה בדקה ה־76. את השערים האחרים הבקיעו, מיכאל לאודרופ מיובנטוס ובדקה ה־49 ויון סיוובק (57).

בהפסקה מיהר קשרה של דנמרק, סורן לרבי, לשדה התעופה עם המתין לו מטוס פרטי, שהטיס אותו לדיסלדורף. מכונית מיוחדת המתינה לכדורגלן המצויין של באיירן מינכן, כדי להסיע אותו לבהכנס, 60 ק"מ מדיסלדורף, על מנת לסייע לקבוצתו, במשחק שמינית גמר הגביע המערב גרמני, נגד בוכום.

המשחק האחרון בבית 6 יתקיים מאוחר יותר בלוזרה, בין שוויץ ונורבגיה, אך אינו חשוב. מבית זה הכשיר השוויצרי פתוח, ברהים במוס... בהשתקמות אליפות אירופה לנבחרות עד 21 ... מדרוגיה בציריכורג בתיקו 1:1 (0:0). מבית זה (6) עלתה לגמר נבחרת דנמרק עם שמונה נקודות, לפני נורווגיה וברה"מ — 6 כ"א ושוויץ 4.

מקנרו ניצח את בורג

הטניסאי האמריקאי ג'ון מקנרו, ניצח במילווקי, את השוודי ביורן בורג 6:4, 3:6, 3:6. בפתיחת סידרת שש משחקים ביניהם.

לאחר הנצחון אמר מקנרו: הכל עדיין רוצים לראות מה בורג יכול להציג. גם אני מעוניין לדעת מה הוא מסוגל להציג. הוא עדיין יודע לשחק טניס, רק אין סבל בגב.

מקנרו בן 26 ובורג בן 29 ונפגשו ביניהם בעבר 14 פעמים מ־1978 עד 1981, כשכל אחד מהם ניצח בשבעה משחקים מהם. המאבק החריף המרתק ביניהם היה ב־1980 בגמר וימבלדון, בו ניצח בורג בחמש מערכות ואחר כך גמל לו מקנרו באותו מטבע בגמר אליפות ארה"ב בפלשינג־מדו.

בורג פרש ב־1981, אך מדי פעם הוא מופיע במשחקי ראווה. הוא עוסק בעיקר בעסקים של מוצרי ספורט. בורג אמר לאחר המשחק, שהוא מופתע מעצמו כיצד היה יריב שקול לרויבב התשובה, מקנרו. „אני שבע רצון מעצמי", אמר בורג.

נבחרת המטה הארצי תייצג ישראל בגרמניה

מאת יצחק פרי

עשרות שוטרים באו אתמול לאיצטדיון העירוני ביבנה כדי לקיים את טורניר המשטרה בכדורגל, שנערך במסגרת פעילות הספורט של ארגון השוטרים הבינלאומי.

נבחרת המטה הארצי יפו/בית דגון זכתה בגביע הטורניר לאחר שניצחה במשחק הגמר את נבחרת מרחב הנגב 1:2.

בשלב חצי הגמר ניצחו שחקני מרחב הנגב את שחקני נבחרת מב"ש מרכז 3:4 בבעיטות 11 מטר לאחר שבתום המועד החוקי היתה התוצאה 1:1.

נבחרת מטה ארצי יפו בית דגון ניצחה את מרחב חיפה 1:4.

כאמור זכתה קבוצת מטה ארצי יפו בית דגון באליפות והיא תהיה הקבוצה שתייצג את שוטרי ישראל בטורניר אירגון השוטרים הבינלאומי שייערך בגרמניה.

בתום המשחקים הוזמנו כל השחקנים למרכז הספורט ביבנה לארוחה חגיגית מטעם המועצה המקומית. בטקס ברזומה שלפה פוליבך שהוא נשיא איפ"א ומארגני הטורניר רפיק דוד שמחי ומפקח צ'ילי צמר. מסרו גביעים ומדליות לשחקנים.

גם צ. אירלנד למקסיקו

צפון אירלנד היתה לנבחרת ה־19 שהבטיחה השתתפותה בגמר משחקי הגביע העולמי במקסיקו: לאחר שסיימה אמש בוומבלי בתיקו אפס עם נבחרת אנגליה, שהבטיחה קודם־לכן את השתתפותה.

יותר מ־70,000 צופים חזו במשחק.

בוגרים התחפשו לנערים בכדורגל

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת הנערים של מכבי קרית־גת ששיתפה שחקני בוגרים במשחקיה עם הפועל פרדס מורק וה.כ. גם ציונה, נענשה אמש ע"י בית הדין המשמעתי של התאחדות לכדורגל בשיתוף שחקנים שלא כחוק הקבוצה ספגה עונש של הפסקת פעילות לשני משחקים ונקנסה בסכום של 100,000 שקל.

קבוצת הנוער של מכבי נתניה, שאוהדיה ירקו על השופט במשחק עם נערי מכבי חיפה, נקנסה בסכום של 40,000 שקל וכן הוטלו על הקבוצה שני משחקי דרדים על־תנאי.

מכבי כפר מנדה, מליגה ג' הורשה אמש בפגיעה גופנית בקוון במשחק עם הפועל יפיע ונענשה בהפחתת 4 נקודות ליגה מהם שתיים בפועל. כן נקנסה הקבוצה ב־150,000 שקל. האוהדים של כפר־מנדא זרקו אבנים על הקוון.

מחר ישיבה נוספת של הועדה

מאת אשר גולדשלגר

אורי קרניאל, יו"ר ועדת הנבחרות, רופא הנבחרת ד"ר ויסנובסקי והמאמן הכושר משה סמלוק יופיעו מחר בישיבתה השניה של הועדה לבדיקת כשלון נבחרת הכדורגל במוקדמות הגביע העולמי.

הועדה תגביר את קצב עבודתה ובכתנו לה גם בשבוע הקרוב לפחות שתי ישיבות.

ביום ראשון תחל הועדה לשמוע את שחקני הנבחרת אורי מלמיליאן, שלמה קירט וזאהי ארמלי.

בינתיים מופעל לחץ על מאמן הנבחרת יוסף מרימוביץ שיסכים להופיע בפני הועדה לאחר שבוע ג' הצליחו „להתחמק" מהופעה בפניה.

נראה כי עד לסיום עבודת הועדה עלולות להתקבל מסקנות ביניים.

עד כה קיבלה הועדה פניות רבות של אנשי מקצוע בכדורגל המעוניינים להעיד בפניה. אולם ההחלטה מי יעיד, תתקבל רק מחר בעת ישיבת הועדה.

לחברתנו
פיפי ויעקב בן־שיטרית
ברכות מזל־טוב להולדת
הנכד **דועי**
בית „דבר"

מכרזים
משרד הבטחון - יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת טובין. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים במפורט במפרט, המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר. מכירת מפרטי המכרזים תחל ב־18.11.85 ביחידת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12 /א' הקריה ת"א. שעות הקבלה במשרדנו בימים א'—ה' בשעות 08.30—12.30 ובימים א' ו־ד' גם בשעות 14.30—15.30.
תנאי תשלום: 60% בהמחאה בנקאית, 40% המקדים בערבות בנקאית שזמן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז.

מכרז מס. 11/85/159
מנדרים מתוצרת פיג'ו 404, מסחריות מתוצרת פורד טרנזיט, מנדרים ומסחריות מסוגים ודגמים שונים. ניפים מסוגים ודגמים שונים.
ימי סיור: 20, 21 בנובמבר 1985. בין השעות 08.00—11.30.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־25.11.85 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 12/85/160
כסף גולמי — הכולל את כל המרכיבים כפי שהופק לאחר הפרדה מתמיסת הקובע מפיתוח סרטים (פיקסר).
ימי סיור: 24, 27 בנובמבר 85.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־02.12.85 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 12/85/161
מכונת משמר, אופני כושר, נעלי ריצה, פסולת ברזל, פגסים טיכומרים (סילבים) האסורים לשביש ברכב, ציוד חשמלי, מכשירי מדידה, מנקב קריד, גנרטורים דיזל, ציוד כח וציוד שונה, מחשב זכרון.
ימי סיור: 18, 21, 25, 27, 28 כמפורט במכרז.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־02.12.85 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 12/85/162
צמיגים, מנועי זיל, תיבות העברה לריאו, מנועי ב.מ.ו מנועי ג'י.ב.סי. ומנועי ג'יפ, בלוני גז, פסולת בבלי חשמל, ממסי כיבוי אש, חלקי מכוניות, מאמאי כביש מנועים, כבלטים, צב"ם, מרכיבות, מכשיר להפרדת נוזלים.
תאריכי סיור: 28, 29 נובמבר 1985.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־02.12.85 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 12/85/163
חלקי חילוף לרכב מסוג דודג' וולים, פיג'ו ורנו, יחידת משלוח חום, חלקי חילוף לרכב ג'י.מ.סי. מכלמי ייצור, חלקי חילוף לטנקי M-60, M-62, חומרי ייצור לנגררי שינויים, מערכות תאורה נגמה, ציוד וריהוט משרדי, משחזות זוית ומקדחות ברא, גלגלי הצלה, כתר מיטב לחץ לג'יפ.
תאריכי סיור: 18, 19 בדצמבר 1985.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־23.12.85 עד שעה 10 לפנה"צ.

בזק-החברה הישראלית לתקשורת בע"מ
מוזמנות בזה הצעות לאספקת:
1. מכרז 85/202 מעטפות כיס
2. מכרז 85/201 סוללות לטיוס וניקל קדמיום
3. מכרז 85/204 מגן כבלים מפח
4. מכרז 85/207 פח פליז
5. מכרז 85/208 — וו תליה ניפים ומחזיקי כבל ממתכת
6. מכרז 85/209 רשת פלדה ומהדקים
7. מכרז 85/211 סרט ניאורפסה ואבטמים
8. מכרז 85/217 קונקטור 25×2
9. מכרז 85/218 פרופיל אלומיניום
10. מכרז 85/215 גוף לתקע שחור.
טפסי הצעה ומפרטים נוספים אפשר לקבל באפסנאות ומחסנים, רח' הרצל 172, ת"א כל יום בשעות העבודה חדר מס' 7. ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 1.12.85 שעה 12 בצהריים.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד, הצעות במבוקים לא תתקבלנה.
מנהל תחום אפסנאות ומחסנים

קרא מחר ב„מעריב של שבת"
ובמוסף הצבעוני „סופשבוע"
מעריב סופשבוע
המשבר בממשלה, הדראמה במפלגות
מאת יוסף חריף ואבי בטלהיים
הפורנו הגיע לישוב הערבי
מאת אבינועם בר־יוסף
„מבט" מהצד — כל ערב נס בטלוויזיה, משדרים את החדשות
מאת מיכל קפרא
ממון ואמנות
מאת אילנה באום
על החיים ועל המוות — עם שמחה הולצברג
מאת טל בשן
הקרב על (ספרי) הכיס
מאת יצחק בן־חורין
צ'אנס לבוגרי תל מונד
מאת צביה גרנות
רייגן־גורבאצ'וב עולים לפיסגה
מאת סופרי „מעריב"
דוקי ילד מזדקן — „מופע הקולנוע של רוקי" חוגג עשר שנים
מאת יאיר לפיד
אצבעות בלי שטקר — על שיטת ה„הילינג", ריפוי בידים
מאת דליה מזורי
טיול סופשבוע — לשדה בוקר
מאת נילי פרידלנדר
וכן המדורים הקבועים: יהונתן גפן, מאו"ל, מאיר עוזיאל, תמר אבידר, יגאל לב וגבריאל שטרסמן
לגליון מצורפים המוסף לספרות ולאמנות, הי מוסף לבידור „שבוע טוב", כולל „מעריב לילדים" והמוסף לצרכנות „שווקים".
תסתכל מה קורה מחר במעריב

קרא ב: חדשות שבעת
ענת מידן עם לאה רבין. על החזרה לחיים הציבוריים, הלשונות הרעות, משבר הגיל, ארוחת־בוקר עם שר ביטחון
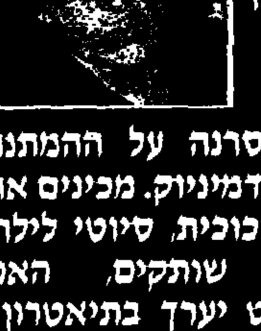
יגאל סרנה על ההמתנה לנאצי דמיניוק. מכינים את תא הזכוכית, סיוטי לילה, עדים שותקים, האם המשפט יערך בתיאטרון ירושלים?

שלמה פרנקל עם שייקה גביש. על שייקה גביש, בעיות בכור, פיטורי עובדים, ניהול, קריירה פוליטית. גביש לא מעוניין

צדוק ושמוליק קראוס עם שרית ישי־לוי. סיפורה של משפחה. אמא אהבה את שמוליק יותר מהאחרים
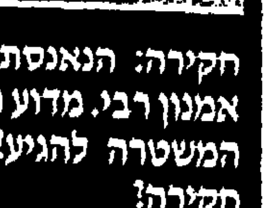
חקירה: הנאנסת מבאר שבע. תחקיר מאת אמנון רבי. מדוע נתקעה החקירה? מדוע איחרה המשטרה להגיע? למה לא מחליפים צוותי־חקירה?

שנאת הקולנוע

מיפגש „אקדמי" בין יוצרי, מפיצי ומבקרי קולנוע הפך למיטווח עלבונות שלוח רסן נגד המבקר מאיר שניצר

מאת יגאל משיח

לאחר שעתיים של האשמות, העלבות ולגאריות וידיות מהמותן, הכל ברמת תגרת כיתה, התנפץ הערב. דני דימבורט מנהל ההפצה של סרטי „גוה" (גולן גלובוס) הטיח במבקר מאיר שניצר כינוי גס וזה יצא מהאולם. עימו יצא גם כל מי שנעלב מתת־הרמה של המיפגש. למחרת נאמר לי, כי רבים מהנוכחים חזרו לאולם לעוד שעה נבואה של אותו הדבר עצמו אבל ממה שרווח לי נראה כי רק הרוחות מהשעה המוחמצת: מלחמות היהודים נמשכו. הערב אורגן על־ידי הסטודנטים של החוג לקולנוע ולטלוויזיה באוניברסיטת ת"א ונועד להיות מיפגש בין יוצרים, מפיצים ומבקרים, אבל מה שאמור היה להיות סימפוזיון על הביקורת היה מהרגע הראשון למיטווח עלבונות מפיצים ומפיקים נגד שניצר, בהשתתפות הקהל. עם כל הסכנה שבהצביית מחנות, מצאתי צדק מסויים בטענות, בעיקר בקובלנתו של השחקן יהודה ברקן שאת סרטו „קומפוט נעלים" קטל שניצר כ„חדשות" בשלוש מילים ארסיות. לדעת יהודה ברקן אין זה הוגן לחבל בסרט בלי לנמק או בלי להקדיש כמה מילים לתכנו. חובה על המבקר, אמר ברקן, לרווח לצופה על מה הסרט כדי להעניק לו כלים מינימליים לשפוט בעצמו. טענתו של יהודה ברקן היתה יכולה להיות נקודת מוצא לדיון רציני על הביקורת, זרותה וחובותיה, אבל גם קובלנה זו נבלעה בהמולת הסינה. את הטון וכיוון השיחה קבע הדובר השני איציק קול, מנהל אלפני ג"ג. קול נראה מתענג על הבוז למורים, לאוניברסיטה, להשכלה, לפחיתותם של המבקרים ולחוסר חשיבותה של הביקורת. באותה נשימה הוא גם מבשר לקהל על סרט חדש שלו „לצפון תל־אביב", „המאהב" על פי א.ב. יהושע. איציק קול חושש מאוד לגורלו של סרט זה שכן הקהל של צפון תל־אביב, בניגוד לקהל של דרום תל־אביב איבד את אמונו בקולנוע הישראלי. לשאלה מי הציב את גבולות התרבות בין צפון לדרום לא מצא תשובה ובמקום לענות שב להשמצת העתונאים והעתונות ברוח הערב.

אולי בגלל נוכחותו של איציק קול הדרדר הערב גם להגנה קולנית על הקולנוע של מנחם גולן מפני המבקרים. ד"ר יריב בן אליעזר, מרצה בחוג לקולנוע, בא מצוייד עם ביקורת של שניצר, ובהרבה פאתוס שאל כיצד יכול מי שכותב כך להתלונן על הוולגאריות של גולן. גם העיתונאי ג. עיתור התגייס לחיל הישע של גולן. עיתור בילבל איכות ופופולאריות, אוסקרים ואומנות, לעג לכשלונו הקופתי של קולנוע האיכות הישראלי ומולו הציג את הצלחותיו הקופתיות של גולן כהוכחה לאיכות. למקהלה זו חזר והצטרף מפעם לפעם איציק קול בהתלות ארס ילדותיות ומהבימה סייע לו המפיץ שיש קלר שמתחילת הערב לא עייף מלתאר את עצמו כאביר בן דמות היגון, קורבנה הנבעט של הביקורת. תומכי גולן זכו בעזרה פתאומית מאגף בלתי צפוי. הבימאי יצחק צפל ישורון („זוג נשוי", „נערה בת 17") שהסריטו „מלכת הכיתה" זכה לאחרונה בתמיכת הקרן לעידוד סרטי איכות, סיפר לקהל בהתרגשות על עזרתו של גולן. הבימאי פנה אליו להשלים את מימון ההפקה וגולן, על־פי סיפורו, נעתר לו במהירות, בנדיבות וללא תנאי. על רקע זה נחלץ צפל להגן על המפיק, בעיקר על חשיבותו לתעשיה הישראלית.

היה משהו מגוחך במערכה זו על שמו הטוב של גולן. איש באולם לא החל בהתקפה עליו ומיגננה חסרת סיבה זו, מצד באי כוחו, נתמכיו ומקבלי הטובות רק הדגישה את הפאראנויה. כאן ניסיתי בעוונותי לקבוע הבחנה בין חשיבותו של מנחם גולן לתעשיה הישראלית לבין הרמה התרבותית של סרטי גולן, אבל גם קול זה אבד בהמולת התראפיה הקבוצתית והכעס על השניצריזם.

איני מחסידיו של מאיר שניצר. האיש חביב כשאינו עסוק בהגנה על עצמו, אבל את הכבאה לשם סנסאציה ואת הכניעה לצהבהבותו של „חדשות" איני אוהב. הרבה נזק נעשה בכך לביקורת ולקולנוע. כל אלה אינם מצדיקים עדיין את מה שהתרחש בחלקה הראשון של הפגישה. המבקר חשב לתומו שבא להשתתף בסימפוזיון, התיישב על הבימה והיה לשעיר לעזאזל. הסטודנטים והמבקרים שתקו ובמקום שיחה מלומדת על הקולנוע, נספג האוויר בארס, כאילו באו כולם להשתחרר בפומבי ממטעני שנאה. מאוין מהצד, שאינו דובר עברית, היה ודאי חושב שנקלע לדו־קרב פוליטי בין שתי קבוצות קנאים. הערב היה מרגיז ובלתי נשלט: מיטווח השמצות רוחש כדורים טועים. היה גם משהו סימלי בערב. נתמצו בו הרבה מחוסר הסבלנות והאלימות המילולית של הרגע. ישראל 85.

תרגומי מופת

נילי מירסקי, שתרגומה ל„בית בודנברוק" פורסם לאחרונה, תהיה מתרגמת הבית של מפעל המנויים החדש – „הספריה"

מאת מירי פז

נילי מירסקי, שעל תרגומיה, גמרה הביקורת את ההלל, תהיה מתרגמת הבית של „הספריה" – מפעל המנויים החדש של הוצאות „כתר", „הקיבוץ המאוחד" ו„סימן קריאה".

זה עתה יצא לאור תרגומה ל„בית בודנברוק". יודעי־דבר גומרים עליו את ההלל. עתה היא שוקדת על תרגום מרוסית של „השקיעה" מאת יצחק באבל, על פי הזמנת „הבימה" ו„נייטוצ'קה נזוואנובה" מאת דוסטוייבסקי, שהוא אחד הספרים שיוצע למנויי „הספריה". תמונת־מצב של תרגומי ספרות יפה לעברית בשנים האחרונות „גורמים לי לבכות", היא אומרת.

אהרון תרגומיה של מירסקי: תומאס מאן („בית בודנברוק")

מירסקי, ילידת תל־אביב, למדה פילוסופיה וספרות אנגלית בירושלים („בצורה לא מסודרת", היא מדגישה), תולדות האמנות והיסטוריה של מזרח אירופה במינכן, חזרה לישראל ולמדה בחוג לתורת הספרות הכללית באוניברסיטת תל־אביב, חזרה למינכן, שם סיימה את עבודת המאסטר שלה בספרות גרמנית, רוסית ואנגלית. נושא עבודת המאסטר שלה היה על הסיפורת המאוחרת של צ'כוב. היא תירגמה לעברית את קובץ הסיפורים שלו „פריחה שנתאחרה" („עם עובד"). מי שעוקב אחרי תרגומי מופת לעברית, נדמה לו שהיא מצויה בענף כבר זמן רב, אך למעשה החלה בתרגום מקצועי רק לפני שבע שנים. „סיפורים אוקראיניים" של גוגול, „אפי בריסט" של תאודור פונטנה, „קן אצילים" של טורגניב, „אחשוורוש היהודי הנודד" של שטפן היים, „קרידת הזהב" של א.ת.א. הופמן, „הבני, אבי" של פרידריך טורברג – כל אלה מצויים לקורא העברי בזכותה.

את ההדרדרות ברמת התרגום לעברית היא מסבירה בכך ש„הוצאות הספרים פותחות את השערים לפני אנשים שאינם בעלי כישורים מועטים כמתרגמים. בתרגומים האחרונים אני מרגישה כיצד העברית הופכת משפה שמית לשפה אינדו־אירופית. מתרגמים מלה במלה, בהתעלמות מן הסינטקס העברי. הרי גרשם שלום סיפר כיצד שקדו בברלין על לימוד העברית כשפה שמית".

היא נזכרת בזמנים אחרים, כאשר משוררים וסופרים חשובים התייחסו בכבוד לתרגום שהופך אחר כך לחלק מן התרבות העברית. „זו היתה יוקרה. עכשיו המקצוע הדרדר. אפשר לתת אותו לכל בר־כי־דב חב ומצורע. לרוב המתרגמים אין כיום שאיפות גדולות. כואב לי הלב לראות את הטקסטים שיוצאים מתחת ידם. אני קוראת ספר ואני מנסה לתרגם אותו לעצמי. המו"לים רוצים לשלם פחות – גם כך התעריפים נמוכים והתוצאה היא תרגום מילולי שאין בו את רוח התרבות והתקופה שבה נכתב הספר במקור".

מיומנויות הכרחיות של מתרגם הן, לדעתה, שליטה מוחלטת בשתי השפות „ובשפה העברית – לאין שיעור. זה כולל מודעות וזיקה אינסטנקטיבית לעברית של הדורות האחרונים. אסור שתהיה עברית רדודה, במיוחד אם מתרגמים ספרים מתקופות קדומות. השליטה בשתי השפות איננה מספקת. צריך לדעת לבטא את המעבר משפה לשפה, להעביר תחושה של מלים ועולם אחר".

בעבודותיה היא פותרת את בעיות המעבר משפה לשפה על־ידי קריאת ספרים עבריים מקבילים לתקופת הספר המתורגם. „כשתרגמתי את גוגול קראתי את מנדלי מוכר ספרים. בתרגום דוסטוייבסקי, אני מסתייעת בקריאת ברנר".

עדיין, יש לדעתה, מתרגמים שעושים עבודה מהימנה: אילנה המרמן (מגרמנית ומצרפתית), יהושע קנז (צרפתית), חנה ליטוין (מאנגלית ומספרדית), חיים איזק (גרמנית), אביבה ברק (צרפתית). „לגבי רבים אחרים – הם היו יכולים לתרגם היטב אך מחמת החיפזון הם מוותרים על ליטוש".

אין לה טענות לגבי המבחר המתורגם. „יש הרבה עירנות למה שנעשה בספרות העולם. כשעלתה הספרות הדרום־אמריקאית, אפשר היה לראות כמה תרגומים חשובים בעברית. מה שהוזנח הוא תרגום ספרי־מופת כמו „בית בודנברוק" ו„נפשות מתות" שהתיישנו בתרגום הקודם.

על תרגום „בית בודנברוק" עבדה שנתיים וחצי. לדבריה היא עובדת בלילות ומתקשה לתפקד לפני השעה 11 בבוקר. נוסף על התרגום היא מרצה גם בחוג לתורת הספרות הכללית על ספרות המאה ה־19. „בקורס אני עוסקת גם בביצבוץ זרעי הרע כבר בתקופה זו. תומאס מאן ב'דוקטור פאוסטוס' שלו עקב אחרי התופעה כבר מימי הרפורמטור הגדול לותר".

הספרים שהיא אוהבת במיוחד נכתבו במאות ה־18 וה־19. „בספרות השנים האלה אני מרגישה בבית, ולא אוהבת לקרוא אותה בתרגום. הכי־בבית אני בספרות הרוסית. טולסטוי, דוסטוייבסקי, גוגול וטורגניב. אני קשורה לשירה הרוסית, בראש ובראשונה לפושקין, אחד המשוררים הקשים בתרגום. אני אוהבת גם את אלכסנדר בלוק, משורר רוסי מתחילת המאה שלנו, אף שהוא חריג ברשימה זאת; מבין הרומנטיקאים הגרמניים, אני אוהבת את הופמן ונובאליס".

היא איננה עוקבת במרץ אחרי הספרות בימינו, למעט הספרות העברית. בתחום זה נתונות העדפותיה לשירה: דליה רביקוביץ, גלדה, זך, הורביץ, וולטיר. בפרוזה, יש לה רשימה קצרה: קנז ושבתאי.

תחרות מבורכת

רוכשי הספרים יצאו נשכרים מהקמת מפעל המנויים החדש: הכמות תעלה, המחיר ירד

בקול תרועה רמה יוצאים לאור 11 „החדשים" של „הספריה". מפעל המנויים החדש המשותף להוצאות „כתר". „הקיבוץ המאוחד" ו„סימן קריאה". בעיון לא־מרפרף, קל לזהות גם „חידושים" קצת מעלי אבק כ„שש, שעה רקובה", הסיפורת של חנוך לוין שהתפרסמה כבר באכסניות אחרות ו„נייטוצ'קה נזוואנובה", רומאן־ביכורים של דוסטוייבסקי, שאינו נחשב למיטב יצירתו.

מנהלי ה„ספריה" מגדירים את מפעלם כ„יומרני" ומתהדרים בכך שלא פחות מ־80 אחוז „מבכירי מספרנו" שוכנים־כבוד בביתם. לא שוכחים להזכיר לנו ש„סימן קריאה" ו„הקיבוץ המאוחד" הציבו את יעקב שבתאי במרכז הבמה הספרותית לאחר שכתב־היד שלו נדחה מהוצאות ספרים אחרות. אכן, שלוש ההוצאות השותפות למפעל פירסמו וטיפחו גם את יצחק בר־נר ואת דוד גרוסמן, א.ב. יהושע וחנוך לוין, דן צלקה ויהודית הנדל, עמליה כהנא־כרמון ואהרון אפלפלד, רות אלמוג ויהושע קנז, יונת ואלכסנדר סנד, ובכל־זאת החלוקה האחוזית הזו כשהיא באה מאנשי־ספר דווקא, יש בה משהו צורם (באמת, איזה אחוז מהווה עגנון ב„מיטב הספרות העברית"?).

המפעל ה„יומרני" מתיימר להציע את העיסקה הכדאית ביותר לציבור המנויים שלו. הם מודים, כי יתחרו על קהל הקוראים של „עם עובד", שעימה ניהלו מרמ להצטרפות ל„הספריה", אך המרמ לא הגיע לכלל מימוש. מבחינת רוכשי הספרים, זה בהחלט כדאי. שיתחרו. שהמתחרים יקימו מפעלי מנויים חדשים. שיציעו לנו עיסקות שלא־נוכל־לסרב־להן. שספר עברי יהיה מתנה לכל כיס.

מלחמת תרבות

ספרות ילדים חרדית קיצונית: עוד פן של „העם הנבחר"

מאת מירי פז

12 הוצאות ספרים דתיות, המוציאות לאור ספרות מגוונת, הוקמו בחמש השנים האחרונות. פרופ' אדיר כהן מן החוג לחינוך באוניברסיטת חיפה שערך מחקר מאלף על ספרות ילדים („פנים מכוערות במראה") סיפר בריון שכותרתו „מלחמת תרבות" שנערך השבוע ב„צוותא" תל־אביב, כי הוצאות הספרים החדשות אינן מוציאות לאור רק סיפורי צדיקים אלא גם ספרות בלשים והרפתקאות־שבכולם יש ייראת שמיים המחזירה אותנו אל הרוח הזמימה המטפטפת שלפני הגירוש מגן־העדן. „הרי אפי בגיזותנו הראשון היה הסירוב לה' – לא לאכול מעץ הדעת".

על המסרים החשובים הטמונים בספרות סקטוריאלית זו מעידים משפטים כ„התנהלויות שקמו בשמותי המולדת" או „עם ישראל, שכל האנרשות לומדת ממנו צדק חברתי". אמירות אגב והתייחסויות־שוליים השוזרות בעלילה, הן כידוע בעלות כושר השפעה ניכר על ילדים. בתשתית הספרותית שמגישים לילדים מתממשים דבריו של ברטראנד ראסל: „החינוך הוא פרי הקשר הבין־לאומי להשאיר את רוב בני הארם מטומטמים". שלא כמו לספרות הילדים שקדמה לה („בת־יפתח", „בין החומות", למשל), „ספרות הילדים ב־20 השנים האחרונות עקורת שורשים לחלוטין. יש בה הרבה כיבוש, ב"ה ספר יהושע (לא קוהלת או איוב)".

תהליך הדה־הומניזציה בתאור דמות הערבי בספרות הילדים החדשה שלנו שובר את העיקרון הדתי של האדם „נברא בצלם". „הערבי הוא יצור בעל צלקת, פנים של רשע, ומכונה בכינויים 'פתך רנחש'". בספרות הזאת – סיכם אדיר כהן – יש בזרות רבה לא רק לגבי שכנינו, אלא גם לגבי היהודים.

הכשרון להיות פשוט

אהרון קופלנד חוגג היום את יום הולדתו ה־85

מאת ישראל דליות

מנהג ישן יש בעולם: כאשר מלחין דגול מגיע לגיל מופלג נוהרים לפתע ביצירותיו חוגגים את יום הולדתו בקונצרטים, הופעות באלם, מאמרים, הרצאות וטקסים. אולם מוסיקה טובה כדאי לבצע בכל עת ולא רק לרגל ימי הולדת. אהרון קופלנד „הסבא הטוב של המוסיקה האמריקאית" זכה לאריכות ימים. יותר מכפולה מזו של מוצארט, שוברט, מנדלסון וגרשווין. הוא זוכה לכבוד מלכותי בארה"ב ומתחוצה לה. גם אצלנו הפילהרמונית, להקת בת שבע, הקאמרית הישראלית, להקות, מוסדות, סולנים ועתונים הצטרפו לחגיגה: קופלנד בן 85.

בארה"ב הוא נחשב למלחין לאומי. בכל הזדמנות מיוחדת הוזמנה אצלו יצירה. קופלנד כפטריוט אמריקאי נענה ברצון. לחנוכת האולם הפילהרמוני במרכז לינקולן בניו־יורק (1962) ליובל ה־125 של הפילהרמונית של ניו־יורק (1967). נוסף על פעילותו כמלחין הוא פסנתרן, מנצח (ביחוד של יצירותיו), מרצה, מורה וסופר לענייני מוסיקה. הופיע הרבה ברדיו ובטלוויזיה. דבריו מצטיינים בחריפות ובקפדנות. יוצרים שאינם לפי טעמו מתוארים על ידו בסגנון לגלגני.

מעניין שיצירותיו הנודעות ביותר חוברו לפני 1950, בטרם מלאו לו חמישים. „בילי הנער" (1938), „אל סאלון מכסיקו" (1937), „עיר שקטה" (1941), „רודיאו" (1942) „אביב בהרי האפאלאצ'ים" (1944), הקונצ'רטו לקלרנית ולתזמורת (1948). רשימת הפרסים והציונים לשבח שקיבל ארוכה למדי. עם כל השפעתו העצומה על מלחינים בארה"ב יש כאלה הטוענים שקופלנד איננו מלחין מעמיק. שהמוסיקה שלו אמנם אהובה, פשוטה ומתחמרת במקצועיות, עם אפקטים רעננים, אבל אין ביכולתה לעורר התרגשות. המסתייגים ממנו מוצאים ביצירותיו חולשות. המעריצים סוגדים לו ומהללים אותו. המנצח אוטו קלמפרר אמר בראיון לכתב הרדיו הקנדי („שיחות עם קלמפרר") ש„אל סאלון מכסיקו" זוהי יצירה וולגארית. עצם המחשבה לנצח עליה, או על יצירות אחרות של קופלנד, מעוררת בו סלידה. ליאונרד ברנשטיין מרבה לנצח על קופלנד ולשבח אותו. למעשה לא מורגשת התפתחות רוחנית משמעותית בסגנונו של קופלנד, במהלך השנים. הרעיונות קולחים בבהירות. ניכר חיפוש אחר גוונים צליליים חדשים, צירופי כלים מקוריים וסגנון עם ביטוי אמריקאי מושלם ככל האפשר. לעניות דעתי קופלנד קנה את עולמו עם „אביב בהרי האפאלאצ'ים", יצירתו הטובה והמקורית. השימוש שלו למשל בלחנים עממיים בלתי שגרתי עם אופי אישי ודמיון.

קופלנד נולד ב־14 בנובמבר 1900 למשפחת מהגרים יהודיים מפולין, רוסיה ולאטביה שהשתקעו בניו־יורק.

בישראל ביקר לראשונה ב־1951 אולם יהדותו לא באה לידי ביטוי חד־משמעי ביצירותיו. קופלנד לא הלחין „עבודת קודש" או „קדיש" כמו דאריוס מיו, ארנסט בלוך וליאונרד ברנשטיין – תלמידו הנאמן.

לקראת בכורה

מאת אמיר רותם

קומיקאי נקמני

„ציאו פנטיין". צרפת 1983. במאי: קלוד ברי. קולנוע „גורדון", ת"א.

שני חלקים בולטים יש בסרט זה, מבזינה עלילתית. חלקו הראשון מספר במפגש בין סוחר סמים צעיר (רישאר אנקונינה) למפעיל תחנת דלק לילית (קולוש). חלקו השני הוא מסע נקמה של אותו מתדלק הנחשף והופך לגיבור הסרט. החוט המקשר בין שני החלקים היא לולה (אנייה סוריל), 'פאנקיסטית' צעירה המתרועעת עם בן סוסן, סוחר הסמים.

עניין רב עורר בצרפת תפקידו הדרמטי הגדול הראשון של הקומיקאי קולוש בסרט, שהוא עיבוד לספר באותו שם (שכתב אלן פאז). קולוש, הלא הוא מישל קולוצ'י, החל להופיע בסוף שנות השישים במופע קפה־תיאטרון „קפה דה לה גאר" יחד עם מיו מיו ופטריק דוויר המנוח ומאז פרחה הקאריירה שלו וכללה תקליטים, הופעות במה ומסך. הוא הופיע בסרטיהם של קלוד זידי, ברטראן בלייה ודינו ריסי, בדרך כלל בתפקידים קומיים.

קלוד ברי (לשעבר לנגמן), ממוצא יהודי, פרוזן, שחקן ואחר כך מפיק ובמאי. נסיון הכמוי הסולני הראשון שלו היה בסרט קצר שנקרא „התרנגולת". הסרט זכה בפרס בפסטיבל ונציה ובפרס האוסקר לסרט הקצר. בין סרטיו: „הזקן והילד", „מזל־טוב" ו„בוטיק המיך". חברת ההפקה שלו „סרטי רן" הפיקה, בין היתר, את „טס" של פולנסקי, שהפיץ את יתרונותיה של נסטסיה קינסקי לעולם הגדול.

שם אחר הקשור ב„צ'או פנטיין" וראוי לאזכרו, הוא מעצבו האמנותי, אלכסנדר טרונה הקשיש, מי שסייע בעיצובם של רבים מסרטי מרסל קארנה (כולל „ילדי גן העדן" המהולל) ובשנות השבעים בסרטים כמו „האיש שרצה להיות מלך", „מר קליין" ואחרים.

נביא, מציץ או בעל הגיון

מאת ארנונה שפאן

בכל: אתה נביא בוודאי תגיע להשיים בברידג'. באם אתה מציץ בקלפים, גם או סיכוייך לא רעים אולם זה כרוך ל־ עיתים באי נעימות. הדרך ה־ טובה ביותר היא להיות בעל הגיון בריא. כשאתה הכרוז עליך לקחת פסק זמן, לפני ש־ תתחיל לשחק, ולהבהיר לעצמך את הסיכויים לביצוע החוזה, ואת האפשרויות השונות של חלוקת הקלפים, ולנקוט ה־ אמצעים המתאימים. פשוט, לאו הנה למשל ביד הבאה:

♠ 10 6 2
♡ K 10 7 6 3
◇ Q 8 4
♣ A 9

צפ
מע מז
דר

♠ A K Q J 8 4
♡ A 8 5
◇ A K
♣ Q 6

פגיעים: צפון דרום
מחלק: דרום

דרום	מערב	צפון	מזרח
2 קלאב	—	2 הארט	—
2 ספייד	—	2 בלי שליט	—
3 ספייד	—	4 ספייד	—
4 בלי שליט	—	5 דיאמונד	—
5 בלי שליט	—	6 דיאמונד	—
7 ספייד	—	—	—

ההכרזה:

הגעת לחוזה הצגוע של שבעה ספייד. הכרוז נגלה לפ־ ניך, המצב נראה די מבטיח. באם סידרת הארט מחולקת 3:2 אין בעיה, אתה מושך את ה־ שליטים (השליטים מחולקים 2:2) משחק את האלוף והמלך קלאב, האלוף הארט, הארט קטן לעבר המלך בדומם. משליך ארט על המלכה דיאמונד, שחק הארט קטן תוחך ביד, ואין בעיות. המיכשול בידך גם אם סידרת הארט מחולקת 1:4 משום שיש לך עוד שתי כני־ סות לדומם, אתה עם העשירית ספייד והשניה עם האלוף קלאב.

כיצד התנהל המישחק? מע־ רב הוביל בחמישית ספייד. ה־ כרוז זכה בידו שקוק ספייד נר־ סף, הסידרה מחולקת. הכרוז שיחק את האלוף והמלכה דיא־ מונד ואת האלוף הארט, וכאן הפתעה בלתי נעימה. מערב משליך קלאב. סכה זה בחיים. חשבת שהכל ילך בקלות והנה תקלה. אולם אתה טיפוס אופ־ טימי ובעל הגיון וראה שלא הכל אבוד. באם מזרח, בנוסף להמשת ההארטים מחזיק בידו את המלך קלאב החוזה בטוח. לכן אתה משחק קלאב, זוכה עם האלוף ובדומם (על ידי כך אתה מעביר את כובד הלחץ מהדומם ליד, וכך במקום שר מזרח ישליך קלפים אחרי צפון, אתה משליך אחריו. על ה־ מלכה דיאמונד אתה משליך הארט קטן, חוזר לידך עם ה־ ספייד, מושך את סידרת ה־ ספייד ומגיע למצב הסופי הבא:

♠ —
♡ K 10
◇ —
♣ 9

♠ —
♡ —
◇ J
♣ J 10

צפ
מע מז
דר

♠ —
♡ Q J
◇ —
♣ K

♠ 4
♡ 8
◇ —
♣ Q

אתה משחק את הרביעית ספייד, מזרח נאלץ לשמור את ההארטים ולכן ישליך את ה־ מלך קלאב. אתה זוכה במלכה קלאב ובהארט האחרון.

חשבת, ניצחת, ביצעת!

גארי קספרוב אלוף העולם

בעריכת אליהו שחף

גארי קספרוב, בן ה־22.5 היה לצעיר אלופי העולם עם נצחונו על אנטולי קרפוב בתוצאה 13:11. מתוך 24 הקרבות ניצח קספרוב בחמישה, הפסיד שלו־ שה ו־16 נסתיימו בתיקו.

שלב הסיום של הדו־קרב היה דרמטי ביותר. בקרב ה־22 נקלע קספרוב לדוחק־זמן חמור ופיגר כבר בשלבים המוקדמים. הוא השיב מלחמה שערה בשלבים ה־ אמצעיים אולם דוחק הזמן היה בעוכריו בסיום והוא נאלץ להניח את נשקו. הקרב ה־23 נסתיים ב־ תיקו והתוצאה היתה 12:11 לטובת קספרוב. עתה היה הכל תלוי ב־ קרב ה־24 והאחרון. לקספרוב די היה בתיקו כדי לכבוש את התואר, בעוד שקרפוב חייב היה לזכות כדי לשמור על תוארו. במסע ה־ 43 הניח קרפוב את נשקו לאחר שנלכד במלכודת מתוחכמת שהוט־ מנה לו ע"י יריבו הצעיר. לאחר נצחונו הדרמטי פרץ הקהל באולם צ'ייקובסקי במוסקווה בתשואות מ־ משכות. בהשמיעו קריאות קצובות „גארי, גארי". המנצח הצעיר שילב את כפות ידיו מעל לראשו לסימן נצחון, בעוד שקרפוב נעלם במהי־ רות באחורי הבמה. אמו של קס־ פרוב, קלרה, שעקבה מקרוב אחרי המאבק המתיש שהחל לפני 14 חודשים, הטילה לעבר בנה זר פרחים.

גארי קספרוב נולד בבאקו לאב יהודי ולאם ארמנית. לאחר מות אביו שינתה אמו, קלרה, את שם המשפחה היהודי ויינשטיין לגירסה רוסית על שם משפחתה לפני נישואיה „קספריאן". בדרך זו קיוותה להסיר מכשולים מדרך התקדמותו של בנה. קספרוב מיטיב לדבר אנגלית, בשעות הפנאי שלו הוא כצטייה כשחיין, רוכב אופניים ו־ שחקן כדורגל. תחביב נוסף שלו הוא איסוף בולים. את הקריירה השחמטית שלו החל בגיל צעיר ובהיותו בן 17 זכה לתואר רב־אמן. הצלייה שלו בשחמט הסובייטי היתה מטאורית. בשנת 1976 זכה באליפות הנוער של ברה"מ וכעבור שמונה שנים בלבד היה לטוען לכתר. בדרכו לדו־קרב עם קרפוב ניצח קספרוב בתחרויות המוקדמות את אלכסנדר בליאבסקי 6:3, את ויקטור קורצ'נוי 7:4, ובגמר תחרויות המועמדים גבר על אלוף העולם לשעבר וסילי סמיסלוב בתוצאה 8.5:4.5, ללא הפסד. קספרוב זכה באוסקר השחמטי כשחקן השנה 1983, והיה בראש רשימת מדרג הכושר הבינלאומית. בשנת 1979 אמר אחד ממשתתפי אליפות ברה"מ: „עוד יבוא היום בו תיחשב כל תוצאת תיקו עם קספרוב ל־ הישג". קספרוב היה אז בן 16.

הדו־קרב הנוכחי הוא למעשה השני בו התמודדו קרפוב וקספרוב. הדו־קרב הראשון, שנמשך מ־10 בספטמבר 1984 עד ה־9 בפברואר 1985, הופסק כזכור ע"י נשיא פיד"א בהודעתו הדרמטית במוסקבה כי „הדו־קרב התיש את המשאבים הגופניים והנפשיים של כל הנוגעים בדבר". אחרי 48 קרבות היתה התוצאה 5:3 לטובת קרפוב אולם היוזמה היתה בידי קספרוב.

הדו־קרב הנוכחי החל בנצחונו של קספרוב. היתה זו הפעם הראשונה שקרפוב מפסיד את הקרב הראשון בהגנה על תוארו. היוצרות התהפכו לאחר שקרפוב קצר שני נצחונות רצופים בקרבות ה־4 ו־5. בקרב ה־11 השווה קספרוב את התוצאה, ועלה ליתרון של שתי נקודות עם נצחונו בקרבות 16 ו־ 19. קרפוב צימק את הפער לכדי נקודה אחת לקראת הסיום. אולם כל נסיונותיו לזכות בקרב האחרון, בו היה חייב לנצח כדי לשמור על תוארו, היו לשוא.

„קספרוב המלך" הוא שם ספרו של שאול הון העומד לצאת לאור בעוד מספר שבועות. הון, שליוה את הדו־קרב לאליפות העולם מעל דפי „מעריב", כינס בספר את כל הקרבות עם ניתוחים של רבי־אמנים מהשורה הראשונה, סורי־יקע ותמונות. אין ספק כי ציבור חובבי השחמט יצפה בעניין רב לקראת הופעתו של ספר אקטואלי זה.

אליפות העולם

קספרוב – קרפוב
הקרב ה־17, 17.10.85

1. ד4 פו6 2. ג4 ה6 3. פג3 ... (תיקו)

קרפוב – קספרוב
הקרב ה־18, 22.10.85

1. ג4 ג5 2. פו3 ...

קספרוב – קרפוב
הקרב ה־19, 24.10.85

1. ד4 פו6 2. ג4 ה6 3. פג3 רב4 ... השחור נכנע.

בין־אזורית, מכסיקו 1985

ספילמן – טימן

1. ג4 ... הלבן נכנע.

מאוצר התחבולה

קרלפו – שובה
הייסטינגס 1983/84

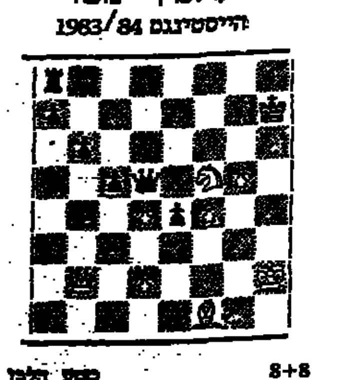

הלבן מסע 8+8

ג. אומנוב, ברזיס

פרס 1, חדי במורין 1984

הלבן זוכה 4+8